

SLƏRAY ANA AZLAMƏNA MATAPLA LA SLAKA YESU Les Actes des Apôtres

¹ A kak slawda gulo Tewofil.

La wakità gulo matera la abà kà, gətsetser à ka lakəl anja Yesu. Gədatsetseray lakəl uwana apàhla ŋgaha la uwana atapàhla à azladza gesina, dagay madzəka vok anja sləray anja, ² tsərəh à mavakay uwana Zəzagəla azəb à zagəla. Mok uwana aləg la gudəŋ la vok, akàsàni azladza kà magay azlaməna matapla anja, atàpàhàtəla uwana naka tadehəŋ, adfahà uwaga kà la ndzəda anja Masasədok Zəzagəla. ³ La lig la ahəŋ, à mok uwana adamatsay apəhatəla vok asik dəŋ la mahanay dzik ufaɖ la abà, kà atà anja masəlay la dziriga kà masla la sifa. Apəh à atà gay anja makoray Zəzagəla. ⁴ Vərđi anik uwana tadahama gay à vok kà mazuw tatak may la slaka gə kà, agòɖ à atà: “Baba gulo, apəh à akul à ahəŋ kà mav à akul tatak uwanay, à uwana gəpəh à akul, kadaw à slaka aw, dzàw à ahəŋ la abanay la Urusalima kakudaw. ⁵ Kà uwana Yuhana adfahà batem à azladza la iyaw, ama la huma la gay kà, akul kà, tadəɖfahakullan kà la Masasədok Zəzagəla.” ⁶ Azlaməna matapla uwana tahamà gay à vok la Yesu tanəval: “Sufəl gami, la kaslà uwatà la uwana kadàv makor gəl à tsəhay anjak Isərayel ay?” ⁷ Yesu agòɖ à atà: “Uwaga kà gay

aŋkul la abà kà masəl kaslà uwatà aw, say Baba gulo la uwana asəl uwaga pəra. ⁸ Ama à akul kà, Zəzagəla adàvà à akul Masasəđok aŋha, la ndzəđa aŋha ŋgaha kadàgaw azlaməna sayda gulo, la abanay la Urusalima, ŋgaha la kutso Yahudiya, la Samariya ŋgaha tsəràh à makəđ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.”

Mad à zagəla aŋa Yesu

⁹ La mapəh uwaga la gay ala, azəb vok à zagəla, ahəd à slaka Baba, la huma yewdi aŋatà. Ŋgaha azà à atà à adi, ŋgaha tanəŋəŋ aya aw. ¹⁰ La mok uwana atà la matsak yewdi à zagəla aya kà, azladza səla tatsizlla atà à vok la lukut međekuga la vok təlla. ¹¹ Tagòđ à atà: “Akul azla Galili, kà mana kadzaw à ahəŋ tsək yewdi à zagəla ma? Yesu uwana ahəd à zagəla asək akul à ahəŋ, adàwul à waŋ bokuba uwana kanəŋàw mad à zagəla aŋha.”

Tayahani dza kà maβəđla à slaka aŋa Yudas à abà

¹² La lig aŋa uwaga la ahəŋ, azlaməna matapla tasà à ahəŋ la gudəŋ uwana la afik, tazalalla gudəŋ kuvu, kiya uwaga tasà à ahəŋ la abatà, tahəd à Urusalima kərkər aŋha kà mahoyay pəlis tekula. ¹³ Mok uwana tabəzà Urusalima kà, tadà à gày uwana à agu lakəl aŋa gày anik la afik tadzà à ahəŋ la aku uwarà. Azladza gə uwana kà: Piyer, Yuhana, Yakuba kona aŋa Alfe, Səmon uwana tazala Zəlot ŋgaha Yahuda kona aŋa Yakuba. ¹⁴ Gesina aŋatà tahamàh gay à vok kà madəv kudfa la slaka gə, la azlamis, la

Mariyama iyà aña Yesu, ɲgaha la azldeda aña Yesu.

¹⁵ La vərđi anik aya, azlaməna madiɲal gəl à vok tahamà gay à vok: Dza dzim bəzi aña dzik səla. Hadzak, Piyer atsizlla ala la tataka aɲatà la abà, agòđ à atà: ¹⁶⁻¹⁷ “Azladeda, Yudas kà agà la tataka gami la abà. Masla kà tavəl sləray bokuba anu bay. Ama la mok uwana azladza tayàh makəđ Yesu kà, aguwa azladza à huma, kà makəs Yesu. Dagay uwarà la matsetseray la abà, David apəh à ahəɲ lakəl aña Yudas uwana naka adəhəɲ. Ndzer, say gay uwanay agəđ à afik bokuba uwana apəh à vok.”

¹⁸ Yudas kà adəhəɲ kà mawisiga. Sili uwana tapəlal kà maguw azladza à huma aña mapəhla Yesu ala kà, asükwla guf, ɲgaha atsà gəl à ahəɲ la guf uwatà la abà, tsəzllòh, hana aña gesina asà à vəđah gesina, vərđəđə. ¹⁹ Azlaməna madz à ahəɲ la Urusalima tasəl à uwana apakà vok gesina, gay gà la uwaga tazəlalla guf uwatà la gay gudəɲ aɲatà kà: *Hakeldama*, bokuba magođay kà: Guf aña aɲiz. ²⁰ Piyer awùlla à gay aña à tsəh, agòđ aya: “Gay gà la uwaga David apəh à ahəɲ dagay uwarà lakəl aña Yudas la wakità aña Mahabay la abà:

'Gày aña adəpakay ɲvagay tsewwa,
Dza adədzà à ahəɲ la aku aña tetuwa.'

Tatsetsər aya kà:

'Say dza anik abəđ à slaka aña à abà aya.'”[☆]

²¹⁻²² “Say dza abəđ à slaka aña à abà kà mapak masla sayda aña mawul à uda aña Sufəl

☆ **1:20** 1.20 Mahabay 69.25; 109.8

Yesu gami la mamətsay. Dza uwaga agay kəla kà tekula la tataka azlauwana la abà mauguzahàh anina la kəla slaka uwana Sufəl Yesu adahàh à abà dagay zamana uwana Yuhana adahàlla batem tsərəh asək anu à ahəŋ à mok uwana Yesu awùl à uda la mamətsay awùl à zagəla.”²³ Kiya uwaga tatsizilla azladza səla ala: Yusufu uwana tazalalla Barsabas, sləm aŋha anik aya Yustus, atà la Matiyas.²⁴ Ņgaha tadəv kuɖa à Zəzagəla gesina aŋatà, tagòɖ: “Sufəl, kak uwana kasəl madzugway aŋa ləv aŋa dza kà, pəhanula la uwana kakəsàni la tataka aŋatà la abà,²⁵ kà masla aŋa maβəɖ à slaka asik aŋa Yudas à abà kà magay masla matapla, kà masla aŋa maɖàh sləray aŋha à uwana Yudas asəkəl, kà masla aŋa mad à slaka uwana à abà agà aŋha.”²⁶ La lig la ahəŋ tatsà à atà goropu lakəl aŋa mazəbani tekula aŋatà. Kiya uwaga Zəzagəla azəbàni Matiyas, űgaha adà à matugway aŋa azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula gà uwaga à adi.

2

Mas à ahəŋ aŋa Masasəɖok Zəzagəla

¹ Mok uwana madəvaday aŋa Pentakosta adasa à waŋ, azlaməna madiŋal gəl à vok tahamà gay à vok gesina la slaka tekula la abà.☆ ² Katskats tatsənà masləh məlo bokuba mahohumay aŋa məŋ kular, asa à ahəŋ la zagəla, űgaha ahənà gəy uwana ala, atà la aku gesina. ³ La abatà azlatatak anik tapàhla vok ala bokuba azlaalàh akəl; taslèhà gəl à ahəŋ,

☆ **2:1** 2.1 3Musa 23.15-21; 5Musa 6.9-11

tadzàh à kəla uwabeyuwi aṇatà à gəl gesina.
⁴ Gesina aṇatà tahèn ala la Masasəḍok Zəzagəla, ṅgaha tadzəkà mabadma la azlagay gudəṅ anik anik, bokuba uwana Masasəḍok avà à atà kà mapəhay.

⁵ La kaslà uwatà azla Yahudiya uwana tanəfà mapəhay aṇa fəla aṇatà, la ahəṅ la Urusalima, tasà à waṅ la azlakutso anik anik la abà gesina, tasà à waṅ kà madz à ahəṅ la Urusalima. ⁶ Mok uwana tadatsən mahohumay uwaga, tasà à waṅ, tahamà gay à vok. Ləv avàlàh à atà à gay gesina aṇatà, kà uwana kəla uwabeyuwi aṇatà kà atsənəṅ kà tapəh gay kà la gay gudəṅ aṇha.
⁷ Kiya uwaga gesina aṇatà ləv avàlàh à atà à gay, gəl akàḍ à atà à vok, tagòḍ: “Azladza uwanay tavats gay kà, kà azla Galili aw takay?
⁸ Ṅgaha ma, uwanay ma kakay apaka vok, kà kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay kà la gay gami uwi? ⁹ Tsa tekeḍik kà azladza uwanay tasà à waṅ la kutso Partiya, Medi, Elam, Mesopotami, Yahudiya, Kapadotsəya, tsərəh à Asəya. ¹⁰ Ṅgaha la Fərizi, Pamfiliya, Misəra, ṅgaha la kutso aṇa Libiya uwana nekwa la Səren, azlaanik la tataka gami la abà, tasà à waṅ la Rom, ¹¹ azlauwana azla Yahudiya slilih gə la azlauwana tapakàh azla Yahudiya mapakay, azlaanik uwana tasà à waṅ la Kəreta ṅgaha azlaanik la Arabiya. Ama ku bà la uwaga bay kà, kəla uwabeyuwi gami atsəna kà tapəhay lakəl aṇa sləray mənṅa aṇa Zəzagəla la gay gudəṅ aṇha!” ¹² Ləv avàlàh à atà à gay gesina, tasəl uwana tapəhay aw, tagòḍ kà atà à atà: “Uwanay

ma, mana asal magodəy mi?" ¹³ Ama bə la uwaga kà azlaanik takəđəsl azlaməna madiŋal gəl à vok la magodəy: "Ndzer, azladza uwanay kà guzu adakad atà à gay."

Mapəhay aŋa Piyer

¹⁴ Hadzak Piyer asà à afik la azlaməna matapla kulo gəl aŋha tekula gə uwanay, azà kuda à zagəla, agòd à maham à ahəŋ dza: "Akul azla Yahudiya, ŋgaha akul uwana kadzaw à ahəŋ la Urusalima la abà gesina, sələw, tsəbàw sləm à gay uwanay gəpəh à akul lagwa. ¹⁵ Kay, azladza uwanay kà, guzu adakad atà bokuba uwana kagodəw aw, kà uwana bə zil gosila bay kà, adaslay dadəŋ aw. ¹⁶ Ama kà magəđ uwana à afik, masla mapəhal gay à ahəl Yoyel apəh: ¹⁷ Zəzagəla agòd:

'Kiya uwanay à uwana adəpaka vok la madəv à gay mahəny:

Gədəsləl Masasəđok gulo à ahəŋ à azladza à gəl gesina;

azlabəza aŋkul, la azlakohana aŋkul, la azlamakozga aŋkul masasiŋay adəsasiŋahla atà, gədəbəđahà atà à ama la abà, tapəh paŋaw gulo.

¹⁸ Ndzer, hadəy gədəsləh Masasəđok gulo à gəl aŋa azlamagamza gulo, azlazilga, la azlamisga la mavakay uwatà

Ŋgaha tadəpahah à azladza.

¹⁹ Gədəđahah azlanadzipo la zagəla ŋgaha la vəđah,

aŋiz, akəl ŋgaha habaga la azlakəsək tadəgahay la ahəŋ,

- 20 Afats adətəfa zagəla,
Təla adəgay mativga vikuza, bokuba aņiz.
La lig la ahəņ kà pəra, mavakay aņa Sufəl
uwana mazləbayga, aņa mas à waņ.
- 21 Kəla dza uwana atsal sləm aņa Zəzagəla agay
adəbəlay!"*
22 "Akul azla Isərayel, tsəbàw sləm à uwanay
gəpəhay", Piyer agəđ à atə. "Yesu zil Nazaret
uwana Zəzagəla asləl à waņ, apəhla maslay
aņa ala, la mađāh azlanadzipo la azlamasəlay
anik anik la tataka aņkul la abà, kul babay
kasəlaw. 23 Zəzagəla avà à ahəl aņkul bokuba
uwana awoyàņ kà uwana dagay uwarà, asəl
uwana kadəcfahawwallaņ à vok. Gay gà la
uwaga kavàw masla à ahəl aņa azlaməna
tsakana kà mazləlay à ahəf à adi kà mamətsay.
24 Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay, adzà
à ahəņ la sifa aya. Ndzer kà, masla kà agəđ à
ndzəđa aņa mamətsay à ahəl aw. 25 David apəh
lakəl aņa kà:
'Koksikoksi gənəņəņ Sufəl gulo la yewdi gulo,
agà la ahəl kaf gulo, kà gi aņa magogotsay
aw.
- 26 Gay gà la uwaga, ləv gulo adahən ala la
marabay, ŋgaha gay gulo uwana gəpəhay
kà matsidəyga,
Baməraka gi la sləb vok pəra, gəđəf
manəwəņ gulo à masla à afik.
- 27 Kadəsak gi la ahəl aņa mamətsay aw.
Kadəkəsay kà sləb vok aņa kohana aņak
amazonla aw.

* 2:21 2.21 Yoyel 2.28-32

28 Kak, kapèhgəla tetəvi uwana adala gi à sifa à abà,

Gi la marabay kà uwana kak la gi.'”☆

29 “Azladedə gulo, azlayla gi gəpəh à akul la paraka lakəl aᅇa Baba gami madzidziga David; masla kà aməts tallà, zəvay aᅇha la ahəᅇ la tataka gami la abà tsərəh à lakana. 30 Masla mapəhal gay ahəl aᅇa Zəzagəla asəl kà Zəzagəla azùwal mawafay la magodəl: ‘Gədəkəsani à uda tekula la mayyi tsəh ala aᅇak la abà, gədàfa à sufəl à abà.’☆ 31 David asəl dagay uwarə lakəl aᅇa mawul à uda aᅇa dza, uwana mafal dzakwa à gəl gə, kà uwaga agòd:

‘Gəsakal la mezewi aw ᅇgaha vok aᅇha azin ala aw.’
Zəzagəla agòd.”

32 Piyer agòd aya: “Zəzagəla awùlla Yesu uwanay à uda la mamətsay, anu azlaməna sayda aᅇa uwaga gesina. 33 Zəzagəla Baba atsizlləᅇ à ahəl kaf aᅇha, ᅇgaha avəl Masasədok uwana apəh à ahəᅇ, masla aslèh anu à ahəᅇ à gəl à uwana kanəᅇàwwəᅇ la uwana katsənàwwəᅇ lagwa. 34 David kà, masla kà ahəd à zagəla aw, ama apəh gay lakəl aᅇa dza uwana tafal dzakwa à gəl, agòd:

‘Sufəl Zəzagəla gulo agòd à sufəl gulo: ‘Dzə aᅇak à abanay la ahəl kaf gulo lakəl.

35 Tsərəh à uwana gədàbək azlaməna məzam aᅇak à tsəh à asik aᅇak, kà maf asik à afik aᅇak.’”☆

☆ 2:28 2.28 Mahabay 16.8-11 ☆ 2:30 2.30 Mahabay 132.11; 2 Samuyel 7.12-13 ☆ 2:35 2.35 Mahabay 110.1

³⁶ “Kità gəgodf à akul à azla Isərayel, ndzer kasəlaw kà, akul kazlèllàw Yesu uwanay à ahàf à adi, masla la uwana Zəzagəla apakànə ala kà Sufəl, ngaha afəl dzakwa à gəl.”

³⁷ Uwana tatsən gay uwaga kà, ləv avàlàh à atà à gay gesina. Tanavà Piyer la azlaməna matapla anik: “Azladeda, mana à uwana mədfəhəj ma?”

³⁸ Piyer agòdf à atà: “Pəhàw gay la ləv ala, ngaha kəla uwabeyuwi ankul tadəhalla batem la sləm anə Yesu Křistu kà tsakana ankul anə mamatsilla. Ngaha Zəzagəla adàvə à akul Masasəfok anə. ³⁹ Kà uwana mapəh à ahəj anə Zəzagəla kà ankul, la mayyi à tsəh ala ngaha kà anə azlauwana kərkər gə, kà anə azlauwana Sufəl Zəzagəla gami adàzala à atà gesina.”

⁴⁰ Kiya uwaga Piyer apəh à atà azlagay anik anik aya, kà mabaz atà à tsəh, ngaha kà madzərədfəh atà ala la magòdf à atà: “Sàw à uda la tataka anə azladza uwana takəs Yesu aw, yàhàw kà Zəzagəla anə mabəl akul pəra.”

⁴¹ Anuvaw la tataka anətà la abà tadin gəl à gay anə Piyer à vok ngaha tadəhà à atà batem. La mavakay uwatà dza dəbow makər azà à vok à azlaməna matapla à adi. ⁴² Tavə vok anətà kà matsəb sləm à uwana à azlaməna matapla tapəhatàla, tadzà à ahəj la mazuw tatak may tekula la abà, ngaha tazàw tatak may la slaka tekula babay, ngaha la madəv kudə à Zəzagəla la slaka gə.

Madz à ahəj anə azlaməna madijal gəl à vok

⁴³ Azlanadzipo la azlamasəlay anuvaw tadəhàhə vok la ahəl anə azlaməna matapla, ngaha

löv avàlàh à azladza à gay. ⁴⁴ Azlaməna madiṇal gəl à vok tagà tekula, ṅgaha tahamà gay à tatak aṇatà à vok la slaka gà gesina. ⁴⁵ Tadawàh azlaàlàk aṇatà ala la azlaləmana aṇatà, tavàhàh sili gà la tataka aṇatà la abà uwabeyuwi kəla udəra aṇha. ⁴⁶ Kəla mavakay tahamà gay à vok la məṅ gày Zəzagəla la aku, tazàwàh tatak may aṇatà la slaka gà la mtəga la löv tekula la marabay. ⁴⁷ Tazləbàhàh Zəzagəla, ṅgaha azladza gesina tawoyàhà atà. Kəla mavakay Sufəl Zəzagəla azàhà à atà ala azlauwana à adi asal maḃəl atà.

3

Mawur dza deriga ala

¹ Vərđi anik, Piyer atà la Yuhana tahàd à məṅ gày Zəzagəla à agu kà madəv kuḃa la gay mokokhu, la kaslà aṇa madəv kuḃa. ² Deri anik la ahəṅ la gay gamagày uwana tazalalla gamagày delga, masla kà deriga dagay mayyay məṅ aṇha. Kəla mavakay azladza tadàhla à gay gamagày uwaga, kà masla aṇa matsatsàh tatak la slaka azlaməna mad à gày à agu. ³ Piyer atà la Yuhana tadà à gày kà, anavà atà à tatak. ⁴ Ama Piyer atà la Yuhana tatsəkal yewđi à gay, ṅgaha Piyer agòḃal: “Nərèz anu!” ⁵ Dza uwaga anərèz atà la tsetsi dadəṅ, adzùgw kà abəz tatak la ahàl aṇatà. ⁶ Piyer agòḃal: “Tetuwa sili aga gi la ahàl aw, ama uwana gəkoray gəvà à ka. La sləm aṇa Yesu Kristu, zil Nazaret, sà à afik, hàd, gəgòḃ à ka!” ⁷ Ṅgaha akès la ahàl kaf, atsizlləṅ ala, katskats asik la azlamatakola takola

aŋha tadzərəḏàhà ala. ⁸ Hadzak, atsizlla ala, dzaradzara, ahàd, tadà à mən̄ gày Zəzagəla à agu la azlaməna matapla la mavalàh à zagəla, ŋgaha la mazləḅ Zəzagəla. ⁹ Maham à ahən̄ dza anən̄à deri uwaga, aday la mazləḅ Zəzagəla. ¹⁰ Uwana tasəl kà, uwaga kà deri uwana adzàhà madzay kà matsatsàh tatak la gày gamagày aŋa mən̄ gay Zəzagəla uwana tazala ala gamagày delga kà, bəḏək, ləv avàlàhà à atà à gay kà tatak uwana apakà vok.

Mapəhay aŋa Piyer la mən̄ gày Zəzagəla la aku

¹¹ Piyer atà la Yuhana talèg la golav aŋa mən̄ gày Zəzagəla uwana la abà tazalalla: Golav aŋa Salomon. Dza uwaga asàk atà à ahən̄ aw. Kiya uwaga azladza tasàhà à waŋ à slaka aŋatà la mahoyay, kà uwana ləv avàlàhà à atà à gay kà uwaga. ¹² Mok uwana Piyer adanən̄ uwaga kà apèh gay à maham à ahən̄ dza, agòḏ à atà: “Akul azla Isərayel, kà mana ləv avàlàhà à kul à gay ma? Kà mana kanərəzaw anu bokuba anu la uwana matsizlla dza uwanay ala la ndzəḏa aŋa aslasl gəl gami ma, la manəf fəla gami lela ma? ¹³ Awaŋ, Zəzagəla aŋa azlababa gami madzidziga, aŋa Abəraham, aŋa Isak, ŋgaha aŋa Yakuba uwana tadaval kuḏa, avà mazləḅay à Kona aŋha. Uwana kul la gəl aŋkul kavàw à ahəl aŋa azlaməna makor dza kapùwàwwalla gudzi à gəl la huma Pilatus, à mok uwana masla adzùgw maduwal à gəl.✧ ¹⁴ Kakwèsàw kà dza dziriga, sətakaga, ŋgaha kanavàw la slaka

---

✧ 3:13 3.13 2Musa 3.15

Pilatus kà maduw à akul gəl à masla makad dza. ¹⁵ Kiya uwaga kakəďaw Madzahaga aña sifa, ama Zəzagəla awulla à uda la mamətsay, anu kà anu azlaməna sayda aña uwaga. ¹⁶ Ama kà aña dza uwanay kà, kanəñawwan; kasəlaw uwaga kà: Ndzəďa aña Yesu la uwana avəl ndzəďa uwanay, madiñ gəl à Yesu à vok la uwana awurà dza uwanay ala la huma yewdi añkul.”

¹⁷ “Azladedə, mok uwana azlamasiga añkul kapùwàw gudzi à Yesu à gəl, la azlamasiga añkul kà, gəsəl kà la masəl gəl gə, kadahàw uwaga aw.

¹⁸ Iyay, kiya uwanay à uwana Zəzagəla agəďəñ gay aña uwana à afik, apəh à azlaməna mapəh à atə gay à ahəl aña uwarà, kà uwana apəh à ahəñ kà Kristu adàs ñgərpa, agòď. ¹⁹ La kità kà, pəhàw gay la ləv ala, gòla vok à slaka Zəzagəla, kà masla aña mamatsakulla tsakana añkul ala.

²⁰ Kiya uwaga Zəzagəla adàsak akul ala zamana lapiya à wan, ñgaha adàsləl akul Kristu uwana à wan apəh à ahəñ uwarà kà añkul, uwaga kà Yesu. ²¹ Ama kà aña diña kà, Yesu adzà à ahəñ la zagəla tsərəh à uwana Zəzagəla apakəh azlatatak ala kà mawga dadəñ, bokuba uwana apəh à azlaməna mapəh à atə gay à ahəl dagay uwarà. ²² Təga kà Musa agòď kà:

'Sufəl Zəzagəla añkul adàsləl akul masla mapəhal gay à ahəl à wan bokuba gi, uwana adəgay tekula la mayyi à tsəh ala añkul la abà. Kadətsəbaw sləm à uwana adətapakulla gesina.

²³ Ama kəla uwabeyuwi uwana adətsəb sləm à masla mapəhal gay à ahəl uwatə aw kà,

adàdza à ahəŋ la tataka aŋa azladza aŋa
Zəzagəla la abà aw, tadàkadʹ atà.'✧

²⁴ Amiyaka azlaməna mapəh à atà gay à ahəl
anik babay kà, tapəh bokuba aŋa Musa lakəl
aŋa tatak uwana adàpaka vok la zamana gami,
dagay Samuyel, ŋgaha la azlauwana la lig aŋha
la ahəŋ. ²⁵ Azladedə, mapəh à ahəŋ uwana
Zəzagəla apəh à ahəŋ la azlaməna mapəh à
atà gay ahəl kà, kà aŋkul, kiya uwaga babay à
uwana Zəzagəla akəs vok slawda la Abəraham:
'Gədàpis azlatsəhay gudəŋ à vok gesina la tsəhay
aŋak,' agòdʹ, 'Makəs vok slawda uwaga kà,
kà aŋkul.'✧

²⁶ Kà uwaga à uwana Zəzagəla asləl à akul Kona
aŋha à waŋ, à akul tsəhay aŋha teraŋa. Asləl
à akul à waŋ aŋa mapəh à akul ala dabaray, kà
akul aŋa mas à uda la mawisiga aŋkul la abà,
ŋgaha kà masla aŋa mapis à akul gay à vok."

4

Piyer atà la Yuhana la huma seriya

¹ Mok uwana Piyer atà la Yuhana tapəh gay
à maham à ahəŋ dza aya kà, azlaməna mav
tatak à Zəzagəla tasà à waŋ, la mənğa aŋa
azlaməna manəŋla mənğəy Zəzagəla, ŋgaha la
azla Sadukiya uwana tagòdʹ kà: Mawul à uda la
mamətsay la ahəŋ aw. ² Tapakà ləv lakəl aŋatà,
kà uwana azlaməna matapla tatapla à azladza
kà, azladza tadàwul à uda la mamətsay. ³ Kà
uwana vədʹ adasa à waŋ, takàs atà kà, tawùts

✧ **3:23** 3.23 5Musa 18.15,18-19 ✧ **3:25** 3.25 1Musa 22.18

atà à danjay tsərəh à bebəŋ. ⁴ Tekedfik aŋuvaw uwana tatsən mapəhay aŋatà uwaga kà, tadiŋal gəl à vok, kiya uwaga matugway aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok azigən tsərəh azladza dəbow zlo.

⁵ La bebəŋ gà, azlaməŋga aŋa azla Yahudiya, la azlamasiga, la azlaməna mapəhla wakità seriya ala tahamà gay à vok gesina aŋatà la Uru-salima. ⁶ Hanas, məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la ahəŋ, la Kayyif, la Yuhana, la Alekəsander ŋgaha la azlauwana la huɖ gày aŋa məŋ madzahaga gesina. ⁷ Tadàla azla Piyer la Yuhana à huma aŋatà, ŋgaha tanavà atà gay ala: “La ndzəɖa ma aŋa uwa, awma la sləm aŋa uwa kawurəwla masla ɖuvats ala uwa?” ⁸ Masasəɖok ahənà Piyer ala, ŋgaha agòɖ à atà: “Akul, azlaməŋga aŋa azla Yahudiya, la azlamasiga, ⁹ kanavàw anu gay ala lakana, kà uwana mədahà delga la mawur deri ala. ‘Kakay awùr ala mi?’, kagòɖàw. ¹⁰ Haɖay zlà, delga kasəlaw gesina, kul azladza Isərayel, masla uwana kazlèlèw à ahàf à adi, à Yesu zil Nazaret, Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay. ¹¹ Lakəl aŋa Yesu uwanay, à uwana wakità Zəzagəla apəh lakəl aŋha agòɖ:

'Akur uwana kul azlaməna maŋal gày kadù-wəwla, masla la uwana adapak akur mawad gày.'[✧]

¹² Kiya uwaga gəgòɖ à kul: Zəzagəla abəl dza baməraka tekula kokudə masla aw. Dza anik la ahəŋ tetuwa à uwana Zəzagəla asləl à wan gəgòɖ à vok kà maɖəl azladza aw.”

[✧] 4:11 4.11 Mahabay 118.22

¹³ Azladza uwaga ləv avələhà à atà à gay kà uwana tanəṅà mawad vok à uda aṅa Piyer atà la Yuhana, ṅgaha bay kà, tasəl kà tadà à nekol aw, tasəl la gəl aṅatà kà atà kà azlaməna matapla la slaka aṅa Yesu. ¹⁴ Ama uwana tanəṅà dza uwana awurà ala atsizl à ahəṅ la makəla aṅatà kà, taslala vok kà mapəh à atà gay aw. ¹⁵ Tavà à atà tetəvi kà mas à uda, kà atà aṅa makəs sawaray aṅatà kà atà kà atà. ¹⁶ Tagòd à vok: “Mana mədehəṅ à azladza uwanay à vok ma? Kà uwana azlaməna madz à ahəṅ la Urusalima gesina tasəl la paraka kà nadzipo uwanay apakà vok ndzer, uwala anu babay à waṅ məslala vok aṅa magodfay aw. ¹⁷ Ama asa à anu gay uwanay atsən ala kà masəlay aṅa azladza aw, lagwa kà mədfəd à atà gay à ahəṅ lakəl aṅa Yesu.” ¹⁸ ṅgaha tazàla à atà à gày aya, tavər à atà gay kà matapla sləm aṅa Yesu à azladza.

¹⁹ Ama Piyer atà la Yuhana tawùlla à atà ala: “Akul la gəl aṅkul à kà nàtsàw gay uwaga ala. Delga la huma Zəzagəla kà makəs gay aṅkul ay, awma aṅa Zəzagəla takay? ²⁰ Ama anu kà, məslala vok aṅa masak mapəh uwana mənəṅəṅ la uwana mətsənəṅ aw.” ²¹ Uwana azladza uwaga tasläh à atà məl à gəl kà tasək atà. Tabəzà tetəvi kà madukw à atà seriya à gəl aw, kà uwana azladza gesina tazlèbà Zəzagəla lakəl aṅa tatak uwana apakà vok gesina. ²² Dza uwana awurà ala la nadzipo uwaga kà, mavay aṅha kà aduwa dzik ufad.

Madəv kudfa aṅa azlaməna madiṅal gəl à vok

²³ Uwana tadùw à atà gəl kà, Piyer atà la Yuhana tahàd à slaka azlaməna aṇatà, ṅgaha tatùgw atà uwana azlaməṅ madzahaga aṇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tapəh à atà. ²⁴ Uwana tatsən uwaga kà, tadəv kudfa à Zəzagəla la ləv tekula: “Zəzagəla gami, kak la uwana kadahà zagəla, la kutso, la dərəv ṅgaha la azlatatak uwana la abà gesina.✧ ²⁵ Kak la uwana kapəh à anu la Masasəđok aṇak la paṇaw aṇa baba gami madzidziga David, magamza aṇak uwana agòđ:

'Kà mana azladza gudəṅ à vok tapakàh, azlavalàhà ma?

Kà mana azladza tadzàhkà mađàh dabaray deyday gà ma?

²⁶ Azlasufəl aṇa gudəṅ à vok tadahà vok à ahəṅ kà aṇa guvəl,

Ṅgaha azlaməṅga bay tatsən vok gay

Lakəl aṇa Sufəl Zəzagəla ṅgaha lakəl aṇa Kristu aṇha, (Masla mafal dzakwa à gəl gà).✧

²⁷ Ndzer, apakà vok la abanay la Urusalima, Herod la Pontsəyus Pilatus, la azladza à uda gà ṅgaha la azlatsəhay Isərayel tahamà gay à vok gesina lakəl aṇa Yesu, magamza tsikaslaga aṇha, uwana mafal dzakwa à gəl gà. ²⁸ Tahamà gay à vok kà mađàh uwana kadzùgw à ahəṅ gesina dagay uwarà la mawoyəṅ aṇak la abà.

²⁹ Sufəl, lagonay kà, tsən à maslah məlo aṇatà tsi, lagwa kà, və maslay à azlamagamza aṇak kà mapəh gay aṇak la mawad vok à uda gesina zlà.

✧ **4:24** 4.24 2Musa 20.11; Nehemiya 9.6; Mahabay 146.6 ✧ **4:26** 4.26 Mahabay 2.1-2

³⁰ Lagwa kà, vâ à anu maslay aṅak kà madfàh azlanadzipo anik anik la sləm aṅa Yesu, Kona aṅak zlà.” ³¹ Mok uwana tadadəv madəv kuḍa à gay kà, slaka uwana atà la abà abə̀lākà à vok. Tahən ala gesina aṅatà la Masasəḍok Zəzagəla, ṅgaha tapə̀h gay Zəzagəla la mawad vok à uda.

Azlaməna madiṅal gəl à vok tahamà gay à tatak aṅatà à vok

³² Azlaməna madiṅal gəl à vok tagà la ləv tekula la matsən vok gay lela. Dza la ahəṅ “Ləmana kà, kà aṅulo pəra”, agòḍ la tataka aṅatà la abà aw. Uwana takòr gesina kà, tadfahà vok huṅwa à vok la tataka aṅatà la abà aw. ³³ Azlaməna matapla tazà sayda lakəl aṅa Yesu kayak, tagòḍ kà Yesu awùl à uda la mamə̀tsay: “Mənəṅàṅ”, tagòḍ. ṅgaha Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiṅal gəl à vok à vok. ³⁴ Dza la ahəṅ la tataka aṅatà la abà, kuḍa akəs aw, kà uwana azlaməna àlāk, la azlagəy la ahəṅ, tadawàh ala la tataka aṅatà la abà, ṅgaha tasàhla sili gà à waṅ. ³⁵ Tabàkàh à slaka azlaməna matapla, la lig la ahəṅ tavàhàhà sili uwaga, kəla udəra aṅa dza.

³⁶ Bokuba Yusufu, zil Levi la kutso Sipəre uwana azlaməna matapla tazàlal Barnabas. (Barnabas asal magoḍay: Masla maḃə̀llafàh azladza ala) ³⁷ Masla adùw àlāk aṅha ala, asə̀lla sili gà à slaka azlaməna matapla gesina.

5

Gay lakəl aṅa Ananiyas atà la mis aṅha Safira

¹ Ama dza anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Ananiyas, atà la mis aŋha Safira, tadùw àlàk aŋatà ala la matsən vok gay lela. ² Atəmla sili à mtəga, ŋgaha adàla uwanay à huma aŋa azlaməna matapla la kokudə masəlay aŋatà, ama mis aŋha kà asəl uwaga. ³ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Ananiyas, kà mana kavà tetəvi à seteni, ahəd à ləv aŋak à tsəh kà mavavar Masasədok Zəzagəla la matəmla sili aŋa àlàk aŋak, uwanaw kadù ala à mtəga ma? ⁴ Mok uwana kaləg madula kà bà àlàk aŋak. Uwana kaduwla, bay sili gà bay, bà kà kak kakoray. Kà mana kadzugw la ləv aŋak kà madəh tsəhay mawisiga uwanay ma? Fida kà kadahəŋ kà à dza aw, ama à Zəzagəla.” ⁵ Uwana Ananiyas adatsən gay uwaga kà, atəf à vədah, aməts. Azladza uwana tatsənà uwaga gesina kà, guba məŋga akəs à atà. ⁶ Azlakohana tasà à waŋ, tafafədəl lukut à adi, tazəb à uda, tallà.

⁷ Zwek, tatak aŋa sa makər adada à lig, mis aŋa Ananiyas adà à gəy kokudə masəl uwana apakà vok. ⁸ Piyer anavəl à gay ala magòdal: “Pəh à gi, uwanay sili aŋa àlàk aŋkul uwana kadùwàwla pəra takay?” Mis agòdal: “Iyay, bà masla gà la uwaga.” ⁹ Kiya uwaga Piyer agòdal: “Kà mana katsənàw vok gay kà matap Masasədok Sufəl ma? Tsənəŋ, azlauwana tallà zil aŋak kà, atà la uwaga tatsà à gəy la gəy gamagəy, ŋgaha tadəzəb ka, talla ka!” ¹⁰ La kirim yewdi, atəf à makəla à asik aŋa masla matapla, ŋgaha aməts. Azlakohana tasà à gay, tabəzal à gəl kà mamətsay gà; tazəb, ŋgaha

tadàla, tallà à makəla aña zil aña. ¹¹ Guba mənğa akəs azlaməna gay Zəzagəla la azladza anik gesina uwana tatsənà gay uwaga.

Azlaməna matapla tadəhàhà azlanadzipo

¹² Azlaməna matapla tadəhàhà azlanadzipo la masəlay anik anik la tataka azladza la abà. Azlaməna madıñal gəl à vok gesina tahàmàhà gay à vok la ləv tekula la golav aña Salomon la abà. ¹³ Dza uwana adıñal gəl à vok aw kà, aslàla vok kà maham gay à vok atà nna aw. Kay nəma kà, azladza tawoyà à atà! ¹⁴ Azladza aņuvaw tasàhà à waņ, azlazil la azlamis tadiņ gəl à Zəzagəla à vok, ¹⁵ kà azlanadzipo uwana azlaməna matapla tadəhàhà. Azladza tasàhla azlaməna dıvats à azlatetəvi à ama à waņ aņuvaw. Tahànàhà atà à azlakəslah à afik, la azlabutsi, kà makud mad à awtày aña Piyer, kà maguwa aña à kəl ala aña dzəgay aña. ¹⁶ Azladza aņuvaw tasàhà à waņ la azlagudəņ uwana la abà la makəla aña Urusalima. Tasàhla azlaməna dıvats à waņ, la azladza uwana zagəla zagəla agà à atà lakəl, gesina aņatà tawarà ala.

Matərəb azlaməna matapla

¹⁷ Məņ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlauwana tagà la masla, bokuba magoday azla Sadukiya, tagà la maņor lakəl aña azlaməna matapla, ŋgaha tadzəkà matərəb atà. ¹⁸ Kiya uwaga takàs azlaməna matapla, tawùts atà à daņay. ¹⁹ Ama la hudf aña vəd kà, malika aña Zəzagəla asà à ahəņ, apèzl gamagày aña gày daņay, asèlla azlaməna matapla à uda, ŋgaha

agòd à atà: ²⁰ “Dàw à mən gày Zəzagəla à agu, ɲgaha zàw gay aɲa sifa adəv à gay aw à azladza!” ²¹ Azlaməna matapla takəs. Bən la zay la tsəh, tahàd à mən gày Zəzagəla à agu kà matapla azladza.

La vudf uwatà kà, mən madzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla, ɲgaha la uwana la abatà gesina tahamà gay à vok la azlamasiga aɲa azla Yahudiya, takəs sawaray ɲgaha tasləl azladza kà madka azlaməna matapla à daɲay. ²² Uwana azlaməna masləlay tabəzà daɲay kà, tabəz atà aw. Tawùl, tapəh à azlaməna sawaray: ²³ “Məhàd à daɲay kà, azlagamagày kà matsakahayga lela, azlaməna manəɲla gamagày tagà la slaka aɲatà la abà la gay gamagày. Ama mapəzl gamagày kà, dza la aku aw.” ²⁴ Uwana mənɲa aɲa azlaməna manəɲla mən gày Zəzagəla, la azlamənɲa aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla tatsən uwaga kà, gəl akàd à atà à vok, tasəl uwana tadzugway aya lakəl aɲa azlaməna matapla aw, ɲgaha tanavàhà vok uwana adapakà vok. ²⁵ Kiya uwaga hazlaɲ, dza anik asà à waɲ, agòd à atà: “Tsənàwwàɲ tsi! Azladza uwana kakàsàw atà, kawàtsàw atà à daɲay kà, atà la mən gày Zəzagəla la aku, tatapla azladza!” ²⁶ La abatà mənɲa aɲa azlaməna manəɲla ahàd la azladza, ɲgaha tawùlla azlaməna matapla à waɲ. Ama la gasa aw kà uwana guba akəs à atà, kà matsàh atà la akur aɲa azladza.

²⁷ Mok uwana tasəlla atà à waɲ à huma aɲa sawaray kà, mən madzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla anavà atà gay ala. ²⁸ Agòd à

atà: “Mədəfəd à akul gay à ahəŋ kà matapla la sləm aŋa dza uwaga aw ay? Ngaha ma, kà mana kadahàwwàŋ lagwa ma? Kaslèhàw matapla aŋkul à Urusalima à abà gesina, ngaha ma asa à akul aŋiz aŋha ma aŋa mawul à anu à gəl takay?!” ²⁹ Ama Piyer la azlaməna matapla anik tawùlla à atà ala: “Leri makəs gay aŋa Zəzagəla dāfuwa à gay aŋa azladza. ³⁰ Haday, Zəzagəla aŋa azlababa gami madzidziga awùlla à uda la mamətsay, dza uwaga kazlèllàw à ahàf à adi. ³¹ Zəzagəla azəb à ahəl kaf aŋha à gəl, apakəŋ ala kà Sufəl, ngaha masla məbələŋ kà mav tetəvi à azla Isərayel kà məpəh gay la ləv ala kà atà aŋa məbəz mamatsila aŋa tsakana aŋatà. ³² Haday, anu la gəl gami kà, anu azlaməna sayda kà aŋa uwaga, anu la Masasəfok uwana Zəzagəla avà à azlauwana takəs gay aŋha.”

³³ Mok uwana tatsən gay uwaga kà tapakàh ləv, asà à atà makəf azlaməna matapla. ³⁴ La tataka aŋatà zil Farisəya anik, sləm aŋha Gama-liyel la abà, masla məpəhla məpəhay aŋa Musa ala. Azladza gesina tasləkaway. Uwana azladza anik tapakàh ləv, asà à afik la tataka aŋatà la abà, agòf: “ ‘Dàw à uda’, gòfàw à azladza uwanay dadàŋ.” ³⁵ Mok uwana tasà à uda, agòf: “Azladeda gulo, azla Isərayel, mədəhà haŋkəli la uwana mədəhəŋ à azladza uwanay à vok. ³⁶ Dzùgwàw lakəl aŋa Tewudas uwana avàlla à waŋ uwarà tsi: ‘Gi məŋ dza’, agòf, tsərəh à uwana azladza dadərmokw ufađ tanəfà. Ama takəf, ngaha azlauwana tanəf à masla gesina tasləhà gəl à ahəŋ, ama tadəv à gay tərzləm.

³⁷ La lig aṅha la ahəṅ Yudas, zil Galili adzəkà la mok uwana tatùgw dza aya, azàlàh azladza aṅuvaw kà manəf masla, ama takədf masla la azlaməna manəfay aṅha gesina, tərzləm. ³⁸ Lagonay kà, gəgod à akul kà, məsəlla à ahàl à azladza uwanay la tsəh ala, tada aṅatà. Baṅa sləray aṅatà uwanay tafehəṅ atsà à waṅ kà la slaka azladza asik kà, adàzila bay, ³⁹ ama baṅa asà à waṅ kà la slaka Zəzagəla ndzer kà, məslala à vok kà madəfal gay à ahəṅ aw. Məfahà haṅkəli, məpà guvəl la Zəzagəla aw!” Azlaməna sawaray takəs mapəhay aṅa Gamaliyel. ⁴⁰ Tazàla azlaməna matapla à gày, tazlàbàh atà, tagòd à atà: “Kapəhaw la sləm aṅa dza uwaga aya aw, ama lagwa kà dàw aṅkul!” ⁴¹ Azlaməna matapla tazà à vok la slaka sawaray la marabay kà uwana azlayla atà la huma Zəzagəla kà mas ṅgərpa kà sləm aṅa Yesu, kà uwana Zəzagəla asəl kà tabasiṅ. ⁴² ṅgaha kəla mahənay tadà à huma à gay la matapla gay marabəṅ à azladza lakəl aṅa Yesu, uwana Zəzagəla afàl dzakwa à gəl, la məṅ gày Zəzagəla la aku, ṅgaha la gày anik anik.

6

Takasani azladza mədfəf kà mazlak azlaməna matapla

¹ La kaslà uwana azlaməna matapla tasigla kà azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la azla-uwana tapəh gay gudəṅ aṅatà tagòd: “Azlamis kudfa gami kà, tafà à atà sləm, à mok uwana tavàh tatak may aw”, tagòd. ² Kiya uwaga azlaməna matapla kulo gəl aṅha səla uwaga

tahamà gay à azlaməna asik à vok gesina, ɲgaha tagòd à atà: “Anu kà, akəs à anu à vok, kà anu aɲa masak à mapəh gay Zəzagəla, kà mad à gay aɲa tatak may à abà aw. ³ Azladedə, tsatsàmàwni azladza mədəf, uwana kasəlaw madz à ahəɲ aɲatà la tataka aɲkul la abà, mahənlaga la Masasədok Zəzagəla ɲgaha azlaməna makor haɲkəli gə lela. ɲgaha mədəbək à atà sləray aɲa tatak may uwaga à ahəl aɲatà. ⁴ ɲgaha anu kà, məslala vok aɲa mav vok gami gesina à madəv kudfa à abà la maz gay Zəzagəla à azladza.” ⁵ Gay uwaga akəsà vok à azladza uwana tahamà gay à vok gesina. Takàsàni azladza; Etiyen, uwana adahənla la madiɲal gəl à vok, la Masasədok Zəzagəla: la Filip; Pərokor; Nikanor; Timon; Parmenas; ɲgaha Nikolas, zil Antiyews uwana abədla vok à tsəhay Yahudiya à abà dagay uwarà. ⁶ La lig la ahəɲ tapəhla atà à azlaməna matapla, kà atà aɲa madəv kudfa lakəl aɲatà la mabək à atà ahəl à gəl.

⁷ Gay Zəzagəla aslèhà gəl à ahəɲ kaykay. Matugway aɲa azlaməna madiɲal gəl à vok azigəɲ, asigla la Urusalima, ɲgaha azlaməna mav tatak à Zəzagəla aɲuvaw takàs madiɲ gəl à Yesu à vok.

Makəs Etiyen

⁸ Etiyen uwana Zəzagəla apìs ala gay à vok kaykay, agà la ndzəfa mənɲa la tetəvi aɲa Zəzagəla la tsəh, adfahàhà azlanadzipo anik anik la tataka azladza la abà. ⁹ Azla Yahudiya anik tasàhà à waɲ la Səren la Alekəsandəra, la azla-uwana tadəv kudfa la gày uwana la aku, tazalalla

gày aña azlamayà mapalla gà, la azla Yahudiya anik, uwana tasàhà à wañ la kutso Səlisəya ñgaha la kutso Asəya, gesina añaatà tabayà vok gay la Etiyen. ¹⁰ Ama taslala vok kà matsizllal à huma aw kà uwana Masasəđok la uwana avàl hañkəli. ¹¹ Kiya uwaga tasùkw azladza kà atà aña magođay kà: “Mətsənəñ apəh mawisiga lakəl aña Musa ñgaha lakəl aña Zəzagəla.” ¹² La abatà tavədzàhà à tsəh azladza à afik, la azlamasiga ñgaha la azlaməna mapàhla wakità mapəhay ala. Ñgaha tahamà Etiyen à gəl, tadàlla à huma aña azlamasiga añaatà. ¹³ Tadàla azlaməna sayda fidaga uwatà à awtày babay kà mapəh fida lakəl aña: “Dza uwanay kà; asak à mapəh mawisiga lakəl aña məñ gày Zəzagəla gami, ñgaha lakəl aña mapəhay aña Musa aw. ¹⁴ Mətsənəñ agəđ aya kà: ‘Yesu zil Nazaret uwaga adàkalah məñ gày Zəzagəla gami à ahəñ, ñgaha adàbəđfla madz à ahəñ uwana Musa avà à anu’, agəđ aya.” ¹⁵ Azladza uwana la gày sawaray la aku gesina tatsək yewdi à Etiyen à gay, tanəñəñ kà huđ adi aña kà kalkal la aña malika aña Zəzagəla.

7

Mapəhay aña Etiyen

¹ “Uwanay tapəh à ka vok ma hađay ay?”, məñ madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla agəđ à Etiyen. ² Etiyen awùlla à uda: “Azladeda la azlababa gulo, tsəbàw à gi sləm. Zəzagəla uwana mazləbayga apəhla vok à baba gami madzidziga Abəraham, à mok uwana agà

la kutso Mesopotami, à mok uwana aləg maday kà madz à ahəŋ la Karan. ³ Ngaha agòdal:

'Sà à uda la gudəŋ aŋak, la huɖ gày aŋak, hàd, kadàdza à ahəŋ la gudəŋ uwana gədàpəhakla!'[☆]

⁴ Kiya uwaga Abəraham asà à uda la kutso Kaldiya, ahàd kà madz à ahəŋ la Karan. La lig aŋa mamətsay aŋa Baba aŋha la ahəŋ, Zəzagəla adàlla à kutso uwanay à abà, kadzaw à ahəŋ la abà lakana lagwa. ⁵ La abatà kà, bà slaka madin asik à ahəŋ bay, kà abəzal aw. Ama Zəzagəla apəh à Abəraham à vok à abà kà mavàl kutso uwaga, agòdal:

'Gədàv à ka, ŋgaha mayyi à tsəh ala aŋak la uwana adàkoray!'[☆]
agòdal, tekedika, Abəraham kà bəzi aŋha la ahəŋ à mok uwatà aw. ⁶ Aganay uwana Zəzagəla apəh:

'Mayyi à tsəh ala aŋak adàdza à ahəŋ la gudəŋ dza la abatà, tadəgay azlamayà, ŋgaha tadàtərerəbah atà tsərəh à mavay dadərmokw ufaɖ.

⁷ Ama gədàɖah seriya à azladza uwana à gəl tadàtərerəb atà. La lig la ahəŋ tadàdiy aŋatà la abatà, tadàkedəɖ à gi à ahəŋ la slaka uwanay lagwa,'[☆]

Zəzagəla agòɖ. ⁸ Kiya uwaga Zəzagəla akəs vok slawda la Abəraham, agòdal kà:

'Makədəv vok à uda la uwana masəlay aŋa makəs vok slawda uwaga.'

☆ **7:3** 7.3 1Musa 12.1 ☆ **7:5** 7.5 1Musa 12.7 ☆ **7:7** 7.7 1Musa 15.13-14

Gay gà la uwaga, Abərahəm akədèv bəzi aᅇha Isak à uda la lig mahənay mtəgis la ahəᅇ, kiya uwaga babay, Isak akədèv Yakuba à uda uwana akədèv azlabəza aᅇha kulo gəl aᅇha səla à uda bay. Atà la uwana takəslla azlatəhay gami ala.”

⁹ “Azlaməna makəsl anu uwaga tadahəᅇ maᅇor à deda aᅇatà Yusufu à vok, tadùw à azla Misəra ala kà aᅇa mayà. Ama Zəzagəla agà la masla. ¹⁰ Zəzagəla anəᅇla la ᅇᅇorpa uwaga la abà gesina. Avà haᅇkəli à Yusufu kà masla aᅇa maᅇəz mawoyəᅇ, la vok matsiday la huma aᅇa Faruna, sufəl aᅇa Misəra. Masla la uwana afà à Yusufu à ahəᅇ kà gumna aᅇa makoray Misəra, ᅇgaha lakəl aᅇa huᅇ gày aᅇha gesina. ¹¹ Mok uwatà kà, may məᅇᅇa adzəkà à vok la kutso Misəra la Kanana gesina. ᅇᅇorpa agà məᅇᅇa, ᅇgaha azlababa gami madzidziga tabəzà tatak may kà mazuway aw. ¹² Mok uwana Yakuba atsənəᅇ kà tatak may la ahəᅇ la makoray Misəra kà, aslèl azlababa gami asik tekula dadəᅇ. ¹³ Maday kà masəla uwana tahəd kà, Yusufu apəᅇhla vok à azladedə aᅇha, ᅇgaha Faruna asəl kà azlauwaga kà huᅇ gày aᅇa Yusufu. ¹⁴ La abatà Yusufu aslèl atà kà mazala baba aᅇha Yakuba, la azladza gesina uwana la huᅇ gày aᅇha, gesina aᅇatà taslà dza dzik məᅇəᅇ gəl aᅇha zlo. ¹⁵ Kiya uwaga Yakuba ahəd à kutso Misəra à slaka uwana aməts à abatà, la azlababa gami madzidziga bay. ¹⁶ Taləᅇ atà kà à Səsem à zəvay uwana à agu Abərahəm asùkw la gursu, la slaka aᅇa tsəhay Hemor.”

¹⁷ “Mok uwana kaslà adaslay, kà Zəzagəla aᅇa

mahən mapəhay aŋha uwana ala, adəhàŋ la Abərahəm, tsəhay gami ayyà à tsəh aŋuvaw la kutso Misəra. ¹⁸ Nğaha sufəl mawga uwana asəl Yusufu aw adzəkà makor gudəŋ uwaga. ¹⁹ Sufəl uwatà avavàràhà tsəhay gami, afàhà à atà leri à gəl kà mamal azlabəza ala, kà azlabəza aŋa mamats à gay. ²⁰ La zamana uwatà la uwana tayyà Musa, uwana bəzi mahəďayga. Zəzagəla awoyàŋ. Tanəŋla tsərəh à təla makər la huď gày aŋa baba aŋha. ²¹ Mok uwana taməl à uda, dugu aŋa Faruna azəb, adzadzàr bokuba mayyay aŋha. ²² Kiya uwaga Musa adzèŋ atsatsehà ala la azlatatak gesina uwana azla Misəra tasəl, ŋgaha agà maslay gə la gay la abà, ŋgaha la sləray aŋha la abà gesina.”

²³ “Mok uwana mavay aŋha adaslay dzik ufaď kà: ‘Gəday, gədànəŋ azlaməna gulo azla Isərayel à gay’, Musa agòď. ²⁴ Anəŋà zil Misəra atərəb tsəhay aŋha, abəď à huma kà mazlakəŋ dza uwana tatərəbəŋ, apəl goder, akəď zil uwaga. ²⁵ Musa adzùgw kà azladedə aŋha tadàsəlay kà: ‘Zəzagəla akəs mapəl atà ala tadəgodəy’, agòď, la mazlak atà aŋha, ama tatsənà godega aŋha aw. ²⁶ La bəŋ gə Musa abəzà azla Isərayel səla à gəl tazlàb vok, asəl kà masəl à atà à vok. Agòď à atà: ‘Azladedə, tsa akul la dedə mə, kà mana katərəbaw vok kà akul à akul mə?’ ²⁷ Ama dza uwana atərəb anik uwanay, adəkà Musa la vok ala, agòďal: ‘Uwa afà à ka à ahəŋ məŋga baŋaw kà masla seriya lakəl gami uwa? ²⁸ Awma asa à ka makəď gi, bokuba uwana kakəď zil Misəra lakuhu kəlay?’ ²⁹ Uwana Musa adatsən

gay uwaga kà, ahòy aṅha, ahàd, adzà à ahəṅ la kutso Madiyan. La abatà abəzà azlabəza zilga səla.”

³⁰ “La lig aṅa mavay dzik ufaḍ la ahəṅ, la mok uwana Musa la fəta aṅa gudəṅ Sənayyi kà, malika aṅa Zəzagəla asà à waṅ, apəhla vok à Musa la alàh aṅa akàl uwana ababəhay la tsewwagay la abà. ³¹Uwana adanəṅ tatak uwaga kà, ləv avàlala à gay. Ama bokuba uwana azà à vok à awtəy nekwa kà manərəziṅ ala kà, kuda aṅa Sufəl Zəzagəla atsən la abà, agòḍ:

³² ‘Gi Zəzagəla aṅa Abəraham, aṅa Isak ṅgaha aṅa Yakuba, aṅa azlababa aṅak madzidziga uwaga.’✧

Musa adzəkà masukulay dawdadaw kà guba, ṅgaha aslàla vok kà manərəziṅ ala aya aw.

³³ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòḍal:

‘Sərətàh kwimik aṅak la asik ala, kà uwana slaka uwanay kak la abà kà, kutso tsikaslaga, kokufa àlāh.

³⁴ Gədanəṅ ṅgərpa aṅa azlatsəhay gulo la Misəra. Gədatsən mabas vok aṅatà ṅgaha gəsà à ahəṅ kà mapəlla atà ala. Lagwa kà, sà à waṅ, gəsləl ka à Misəra.’✧

³⁵ “Səlàw azladedə, azla Isərayel takweska Musa la magòḍal: ‘Uwa à uwana afà ka à ahəṅ, kà məṅga, ṅgaha kà masla seriya uwa’, tagòḍal. Ama bə la uwaga kà, la lig la ahəṅ Zəzagəla asləl à slaka aṅatà kà magay məṅga aṅatà, ṅgaha kà mapəlla atà ala, la ndzəfa aṅa malika uwana apəhalla vok la tsewwagay la

abà. ³⁶ Masla la uwana asəlla azladza à uda la Misəra la maɗahàh azlamasəlay la azlanadzipo anik anik la abatà, ŋgaha la gay dərəv mativga, ŋgaha la fəta la abà, tsəràh à mavay dzik ufaɗ.

³⁷ Bə Musa uwaga aya gotənaŋ, la uwana agòɗ à azla Isərayel: ‘Zəzagəla adàsləl à akul masla mapəhal gay à ahəl anik à waŋ bokuba gi, uwana adàsa à uda la tsəhay aŋkul la abà.’

³⁸ Musa gə la uwaga à uwana adzà à ahəŋ la mahəm à ahəŋ aŋa Isərayel la fəta la abà; agà la azlababa gami madzidziga, ŋgaha la malika uwana aɗaɗalmà la gudəŋ Sənayyi la afik. La abatà la uwana abəzà à azlagay uwana tavà sifa, la slaka Zəzagəla kà mav à anu.”

³⁹ “Ama azlababa gami madzidziga takəs uwaga aw, takweskà, tayàh mawul aŋatà à Misəra. ⁴⁰ Tagòɗ à Haruna: ‘Dahà à anu azlazəzagəla uwana taguwa à anu à huma, kà uwana məsəl tatak uwana abəzà à Musa, uwana asəlla anu à uda la Misəra aw.’ ⁴¹ La mavakay uwatà taɗahà vəlìk luwàluwà, ŋgaha tavəl tatak.

Tarəb məŋga lakəl aŋa sləray aŋa ahəl aŋatà. ⁴² Ama la lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla aguwà à atà ala lig à gay, asàk à atà kà masləkaw azlatsetsiliŋ uwana la zagəla, bokuba uwana tatsetsèr à wakità aŋa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl à abà:

‘Akul, tsəhay Isərayel kà aŋulo, à uwana kakàɗaw azlatatak anik anik la mav tatak anik takay? A mavay dzik ufaɗ uwaga la fəta la abà ay?

⁴³ Awaŋ, kazəbàw gày lukut aŋa Molokw mazlazlay aŋkul, ŋgaha kazəbàw maftsa à

vok aña tsetsiliŋ kà aña Refan, mazlazlay aŋkul. Azlamazlazlay uwana kà kadfahàw atà kà masləkaw atà. Gay gè la uwaga gədàza akul kèrkèr la Babila.”[✧]

⁴⁴ Gotənaŋ Etiyen adà à huma à gay, agòd: “Mok uwana azlababa gami madzidziga tadzà à ahəŋ la fəta la abà, tagà la gày lukut, uwana tadùw à sahar aña makəs vok slawda à gəl, kà atà aña masəlay kà Zəzagəla agà la tataka aŋatà la abà. Gày uwatà kà tadfahəŋ kà, bokuba uwana Zəzagəla apəhla à Musa, kà madehəŋ kalkal la uwana anəŋəŋ. ⁴⁵ La lig la ahəŋ, azlababa gami tavà gày lukut uwaga à mayyi à tsəh ala aŋatà. Mayyi à tsəh ala uwaga kà Josu'e la uwana aguwà à atà à huma kà, mazaḅ kutso aña azlatsəhay anik, uwana Zəzagəla akudək à atà la huma aŋatà. Gay gè la uwaga, gày lukut adzà à ahəŋ la gudəŋ la abà tsərah à zamana aña sufəl David. ⁴⁶ David abəzà vok mahamay aña Zəzagəla, adəval kuḏa, kà masla aña mabəzal tetəvi kà maŋalal məŋ gày Zəzagəla à Zəzagəla aña Yakuba.[✧] ⁴⁷ Ama Salomon la uwana aŋəlal uwaga pəra.”

⁴⁸ “Tekedfika Zəzagəla uwana la zagəla la afik, adza à ahəŋ la gày uwana la aku azladza taŋəlal aw. Bokuba uwana masla mapəhal gay à ahəl apəh. Sufəl Zəzagəla agòd kà:

⁴⁹ 'Zagəla kà kursi gulo, kutso kà slaka maf à asik gulo à ahəŋ. Tsəhay gày ma uwala à uwana kaŋalaw à gi la? Slaka ma uwala asla kà gi aña maduw ləv la abà la?

[✧] **7:43** 7.43 Amos 5.25-27   [✧] **7:46** 7.46 2 Samuyel 7.1-16

50 Gi la uwana gədfahəŋ azlatatak uwaga gesina aw takay?"*✧

51 "Haday, akul azlaməna madzadzəŋəh gəl ala, ləv aŋkul la sləm aŋkul kà, asa à atà matsən gay aŋə Zəzagəla dʒikidiki aw! Kakwesaw kà Masasədfok aŋə Zəzagəla koksikoksi, bokuba aŋə azlababa aŋkul.*✧ 52 Azlaməna mapəh à atà gay à ahəl, azla ma uwala, azlababa aŋkul madzidziga tatərbəh atà aw la? Atà tatakədfəh azlauwana, tasà à wəŋ kà maz mas à wəŋ aŋə dza dziriga lagonay bay, kà masla la uwanay katəwwal kaf à gəl, ŋgaha kakədfəw. 53 Tekedik kà akul kà, Zəzagəla avà à akul mapəhay la ahəl aŋə azlamalika, ama kakəsəw aw."

Makədf Etiyen la akur

54 Uwana maham à ahəŋ aŋə azlaməna sawaray tatsən gay uwaga kà, tapədf slid la tsəh ala, tapakəh ləv mənəga lakəl aŋə Etiyen. 55 Ama Etiyen uwana mahənla ala gə la Masasədfok Zəzagəla, adzilə yewdi à zagəla, anəŋə mazləbay aŋə Zəzagəla, la Yesu matsizl à ahəŋ gə la ahəl kaf aŋə Zəzagəla lakəl. 56 Etiyen agòdf: "Tsəbəwwal sləm: Gənəŋə zagəla kà zagəla mapəzlla ama ala gə, ŋgaha Kona aŋə dza dza-wwa la ahəl kaf aŋə Zəzagəla lakəl." 57 Tawiyə la ndzədfa kà makədfal gəl à ahəŋ la man-akəh à sləm à ama. Gesina aŋatə tahaməl à gəl. 58 Tabayəŋ à uda la gudəŋ la abə, ŋgaha tadzəkə matsahay la akur kà makədfay. Azlaməna makədfay tahamə lukut aŋatə à slaka

* 7:50 7.50 Yesayya 66.1-2 ✧ 7:51 7.51 Yesayya 63.10

bèzi kohana, uwana slèm aṅha Sawul. ⁵⁹Uwana tatsahay la akur kà Etiyen, adèv kudfa kiya uwanay: “Sufəl Yesu, gəmətsay kà à ahəl aṅak à afik!” ⁶⁰Ŋgaha akədèd à ahəṅ, azà kuda à zagəla awiyà: “Sufəl, katugw uwaga bokuba tsakana lakəl aṅatà aw!”, agòd. La mapəh gay uwaga la gay ala, amèts.

8

¹ Makəɔf Etiyen kà, akès à Sawul à gəl.

Sawul atərəb azlaməna gay Zəzagəla

La mavakay uwatà, matərəbay mənḡa adzəkà à vok lakəl aṅa maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla la Urusalima. Gesina aṅatà taslèhà gəl à ahəṅ la kutso Yahudiya ṅgaha la Samariya. Say azlaməna matapla pəra tatəm à Urusalima. ²Ama azladza dziriga talà Etiyen, ṅgaha tatùw mənḡa. ³Sawul awàd vok à uda kà mabəzl gəl à maham à ahəṅ məna gay Zəzagəla à abà; adàhàh gày la gày, kà makas azlaməna madiṅal gəl à vok, azlazil la azlamisga gesina, kà mawats atà à daṅay.

Azlaməna Samariya tatsənəṅ gay marabəṅ

⁴Azlauwana taslèhà gəl à ahəṅ kà, tauguzàhàh la kutso gesina kà maz gay marabəṅ. ⁵Filip ahəd à Samariya, ṅgaha azà gay aṅa Kristu à azlaməna madz à ahəṅ la gudəṅ uwatà. ⁶Maham à ahəṅ dza takès gay aṅa Filip à mok uwana tatsənəṅ ṅgaha tanəṅəṅ azlanadzipo uwana adahàhàṅ. ⁷La kità azlamasasəɔfok mawisiga tasàhà à uda la azlaməna dɔvats la abà aṅuvaw la mawiyay, ṅgaha azlamagul à afik

gà, la azladeri tawarà ala bay. ⁸ Marabay mənğa apakà vok la gudəŋ uwatà.

⁹ Dza anik la ahəŋ, dagay uwarà la gudəŋ uwatà, sləm aŋha Səmon. Masla kà avàlàh ləv à azladza à gay la Samariya la məzla aŋha. Masla kà: “Gi mənğ dza”, agòđ. ¹⁰ Gay gà la uwaga azladza la gudəŋ uwatà gesina, azlawana azlamənğa tagòđ à atà, la azlabəzaga gesina, tasləkàw masla, tagòđ kà: “Masla la uwana ndzəđa aŋa Zəzagəla uwana tazàlalla ndzəđa mənğa gà.” ¹¹ Tasləkàwàh masla mənğa kà uwana avàlàh ləv à azladza à gay la məzla aŋha dagay uwatà. ¹² Ama mok uwana tadìŋ gəl à gay marabəŋ uwana à vok, Filip azàŋ lakəl aŋa makoray Zəzagəla, ŋgaha lakəl aŋa sləm aŋa Yesu Kristu kà, tabəzà batem, azlazil la azlamis. ¹³ Səmon la gəl aŋha bay, adiŋal gəl à vok, abəzà batem, adzà à ahəŋ la slaka Filip, ŋgaha ləv avalàhal à gay mənğa la manəŋ azlamasəlay la azlanadzipo uwana Filip adfahàhàŋ.

¹⁴ Azlaməna matapla la Urusalima tatsənəŋ kà azladza la Samariya takəs gay aŋa Zəzagəla kà, tasləl à atà Piyer à awtày atà la Yuhana. ¹⁵ Mok uwana tabəzà à Samariya kà, tadəv kuđa kà aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok kà atà aŋa mabəz Masasəđok Zəzagəla. ¹⁶ Kà uwana Masasəđok Zəzagəla adasa à ahəŋ, baməraka à gəl aŋa tekula aŋatà dadàŋ aw, tabəzà batem la sləm aŋa Sufəl Yesu dadàŋ pəra. ¹⁷ Gay gà la uwaga à uwana, Piyer atà la Yuhana tabək à atà ahàl à gəl, ŋgaha mabəz Masasəđok Zəzagəla.

¹⁸ Mok uwana Səmon anəŋà Masasəđok asà

à gəl aña azlaməna madiñal gəl à vok, à mok uwana azlaməna matapla tabək à atà ahəl à gəl kà, Səmon ayàh mabək sili à azla Piyer atà la Yuhana. ¹⁹ Agòd: “Vàw à gi ndzəda uwaga babay suwan, kà kəla uwabeyuwi uwana gədabəkəl ahəl à gəl aña mabəz Masasədok Zəzagəla.” ²⁰ Ama Piyer awulàlla: “Zàlla la sili aňak, kà uwana kadzugw kà: Mavày aña Zəzagəla kà tasukway la sili, kagòd. ²¹ Humà gə aňak la ahəñ, la gay uwanay la abà aw. Kak kà, kak la sləray gami la abà aw, kà uwana ləv aňak la dziriga la huma Zəzagəla aw! ²² Pəh gay la ləv ala kà mawisiga aňak uwaga, dəv kuđa à Sufəl, zlahaw kà masla amatsakan ala tsəhay madzugway aňak uwaga tak. ²³ Kà uwana gənəñəñ kà kadahən ala la mawisiga dəhakakga, ñgaha kak mayà aña tsakana.” ²⁴ Kiya uwaga Səmon agòd à Piyer atà la Yuhana: “Kamkam, dəvəw kuđa à Sufəl kà gi, kà gay uwana kapəhàw à gi aña mabəz à gi aw!” ²⁵ Piyer atà la Yuhana tapàh sayda aña Sufəl Yesu la maz gay marabəñ la Samariya, ñgaha tawulà à Urusalima. La tetəvi aňatà la ama kà, tapàhàh gay marabəñ lakəl aña Yesu la azlabəza gudəñ uwana la kutso Samariya la abà gesina.

Filip atà la slawpara aña məñ sufəl misga la Etiyopiya

²⁶ La lig aña uwaga la ahəñ, malika aña Sufəl Zəzagəla apəhla vok à Filip, agòdal: “Filip, sà à afik, wul à gəl à agu, à tetəvi uwana à ama asà à uda la Urusalima ada à Gaza.” Tetəvi uwana tetəvi kəsaf. ²⁷ Filip atsizilla ala, ahəd. Tagagəm à tetəvi à ama la dza anik. Dza uwatà kà zil

Etiyopiya, subaga, slawpara aña Kandantse, mən sufəl misga la Etiyopiya. Asà à Urusalima kà masləkaw Zəzagəla. ²⁸ Agà la tetəvi mawul à mtəga aña la tsəh, la dərkwə aña la afik, adzenəy la wakità aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya la abà. ²⁹ Masasəfok Zəzagəla agòd à Filip: “Hàd à slaka aña, zà à vok à slaka aña dərkwə aña!” ³⁰ Filip azà à vok à slaka aña la mahoyay, ŋgaha atsənà zil Etiyopiya uwaga adzenəy la wakità aña masla mapəhal gay à ahəl Yesayya la abà. Anavàl à gay la: “Katsənà uwaga kadzenəy ay?” ³¹ Kona uwaga agòdɔl: “Kakay gətsenəŋ à baña dza adàpatgəla godega aña aw ma? Sà à waŋ à slaka gulo à dərkwə la afik”, agòd à Filip. ³² Aganay à slaka uwana adzənəy la wakità la abà:

'Agà bokuba tuwaŋ uwana tadàla à makəɔfay,
bokuba bəzi tuwaŋ uwana atuway à baña
tatsəɔf aŋidz aña aw.

Kiya uwaga məslək, apokwà gay aña aw.

³³ Tapəsèw, takəl ala ziruwi à gəl, tadùkw ala seriya à gəl kà deyday pəra.

Uwa à uwana adàslala vok aña matugway
lakəl aña tsəhay aña uwa?

Kà uwana takəɔf à gəl à sifa aña la gudən
la vok.[☆]

³⁴ Slawpara uwaga anavà Filip: “Kamkam, pəhgəla lakəl ma aña uwa masla mapəhal gay à ahəl apəhay uwa? Apəhay ma lakəl aña, awma lakəl aña dza anik ay?” ³⁵ Filip adzəkà lakəl aña uwana dza uwaga adzenəy la wakità

☆ **8:33** 8.33 Yesayya 53.7-8

la abà, azàla gay lakəl aᅇa Yesu. ³⁶ Uwana taday, taday kà, tabəzà à iyaw à vok, la abatà slawpara agòd: “Tsa iyaw la uwanay, ma mana à uwana adəđ à gi gay à ahəᅇ kà mabəz batem ma?” ((³⁷ Filip agòd: “Baᅇa kadiᅇal gəl à vok la ləv aᅇak gesina kà, kaslala vok kà, mabəz batem.” Kona uwaga awulàlla: “Gədiᅇal gəl à vok, kà Yesu Kristu kà Kona aᅇa Zəzagəla.”))
³⁸ Nᅇaha la abatà: “Tsizlla dərkwà à ahəᅇ”, agòd à magamza aᅇha. Filip atà la slawpara tasà à ahəᅇ, tahəd à iyaw à abà, nᅇaha Filip adahàlla batem. ³⁹ La mok uwana tasà à uda la iyaw la abà kà, Masasəđok Sufəl Zəzagəla azəbà Filip ala dzəgasl. Slawpara anəᅇaᅇ aya aw, ama adà aᅇha la marabay. ⁴⁰ Batsàrà kà, Filip anəᅇla kà agà la Azot. Kiya uwaga aguwàh la azlagudəᅇ la abà gesina, kà maz gay matsidəyga la slaka gesina tsəràh uwana abəzà Zəsare.

9

Mapəh gay la ləv ala aᅇa Sawul

¹ La mok uwatà, Sawul asakà matəᅇəbəᅇ la makad azlaməna matapla la slaka Sufəl Yesu aw. Ahəd à slaka məᅇ madzahaga aᅇa azlaməna mav tatak à Zəzagəla. ² Anavà patanti, kà aᅇa gəy madəv kudà la Damas, kà makas azladza uwana tanəfa Yesu, azlazil la azlamis gesina, kà madla atà à Urusalima.

³ Mok uwana adabəz à patanti uwaga kà, atsizlla ala, kà mad à Damas. La tetəvi la ama, uwana azlabəzay, katskats məᅇ udaka asà à ahəᅇ la zagəla, aùđ la slaka aᅇha. ⁴ Atəđ

à vədah, ɲgaha atsənà kuda uwana agòdal: “Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?” ⁵ Anàv, agòdal: “Kak uwa, Sufəl?” Kuda uwaga agòdal: “Gi Yesu uwana katərəbəɲ.” ⁶ Ama agòdal: “Sà à afik, hād à gudəɲ à abà, la abatà la uwana tadəpəh à ka uwana kadàfehəɲ.” ⁷ Azlaməna mauguzahay atà nna tagudəkàhla, taslàla vok kà mapokw gay aw, tatsənà mabadma, ama tanəɲà dza aw. ⁸ Sawul asà à afik la vədah, apəzl yewdi, ama aslàla vok kà manəɲ tatak aw. Takəs à ahàl kà madla à Damas. ⁹ Tsəràh mavakay makər, aslàla vok kà manəɲla aw, azùw ɲgaha asà tatak babay aw.

¹⁰ Masla asik anik la ahəɲ la Damas uwana sləm aɲha Ananiyas. Sufəl Zəzagəla apəhal la masasiɲay, agòdal: “Ananiyas, Ananiyas!” “Awway, gi la uwanay, Sufəl gulo”, Ananiyas agòdal. ¹¹ Sufəl Zəzagəla agòdal: “Katskats, hād lagonay à bəzi barama tərrega à ama. Lakay aɲa Yudas, dza uwana sləm aɲha Sawul zil Tarsus, adəv kuda lagwa, dfanàv. ¹² Kiya uwaga la masasiɲay kà, Sawul anəɲà dza anik, uwana sləm aɲha Ananiyas adà à gày kà mabəkàl ahàl à gəl, kà masla aɲa manəɲla aya.” ¹³ Ananiyas agòdal: “Sufəl, azladza aɲuvaw tapəh à gi lakəl aɲa dza uwaga, lakəl aɲa uwana adfahəɲ à azlaməna manəfay aɲak à vok la Urusalima. ¹⁴ ɲgaha asà à waɲ à abanay la patanti, uwana la ahàl azlamadzahaga aɲa azlaməna mav tatak à Zəzagəla la Urusalima tavàl, kà makas azladza uwana tatsàl sləm aɲak à gay.” ¹⁵ Ama Sufəl Zəzagəla agòdal: “Hād, kà uwana gədazəb

masla, ɲgaha gədàpakəŋ ala, kà masla mapəhla gi ala, la slaka azlatsəhay anik anik, la azlasufəl aŋatà, ɲgaha la tsəhay Isərayel. ¹⁶ Gi la gəl gulo gədàpəh ala ɲgərpa uwana adàsəy kà gi.”

¹⁷ Kiya uwaga Ananiyas ahàd, adà à gày uwatà à agu, abək ahàl à Sawul à gəl, agòdàl: “Deda Sawul, Sufəl Yesu uwana apəhakala vok la tetəvi la ama à uwana katsà à waŋ, masla la uwana asləl gi à waŋ, kà kak aŋa manəŋla aya, ɲgaha kà kak aŋa magay mahənlaga la Masasədok Zəzagəla.” ¹⁸ Katskats tatak anik bokuba mafafətay aŋa kilfi anis à Sawul la adi ala, ɲgaha anəŋla aya. Hadzak, asà à afik ɲgaha tadàhalla batem. ¹⁹ La lig la ahəŋ azùw tatak may, ɲgaha abəzà à ndzəda aya.

Sawul apəh gay Zəzagəla la Damas

Sawul asàf la azlaməna madiŋal gəl à vok ɲuv la Damas. ²⁰ Katskats adzəkà mapəhàh gay Zəzagəla la azlagày madəv kuɖa la aku, la mapəhla ala, kà Yesu kà Kona aŋa Zəzagəla. ²¹ Azladza uwana tatsəbəl sləm gesina, ləv avàlàh à atà à gay, tagòd: “Uwaga kà dza uwana atərəbàhà azladza la ndzəda la Urusalima, azla-uwana takəs gay aŋa Yesu aw takay? ɲgaha asà à waŋ à abanay kà aŋa makas atà la madla atà à məŋ madzahaga aŋa azlaməna mav tatak à Zəzagəla aw takay?”

²² Ama Sawul azàŋ la ndzəda koksikoksi la mad à huma à gay, azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la Damas, tasəl uwana tawulàlla aya à mok uwana apəhatàla kà Yesu kà Kristu aw.

²³ Uwana adasafni kà, azla Yahudiya takès sawaray kà makəđay. ²⁴ Ama atsənà uwana tatsənàŋ à vok kà mađahallaŋ à vok. Kəla mavakay la mahənay tanəŋla gay gamagày aŋa huđ gudəŋ kà makəđay. ²⁵ Kiya uwaga la vəđ vərđi anik, azlaməna asik aŋha tazəb, tafà à takosà à abà, tadzilà à ahəŋ la gəl zlagam, uwana takəslla gay à huđ gudəŋ à adi.

Sawul la Urusalima

²⁶ Mok uwana Sawul adawul à Urusalima kà, ayàh maham gay à vok la azlaməna matapla; ama guba akès à atà gesina, kà uwana tadiŋal gəl à vok, kà masla ndzer kà adapaka masla manəf Yesu aw. ²⁷ Ama Barnabas akès à tsəh, adàlla à slaka azlaməna matapla la slaka Yesu, ŋgaha atügw à atà godega manəŋ Sufəl Yesu aŋa Sawul la tetəvi la ama, ŋgaha la uwana Sufəl Yesu abadalmà. Apəh à atà gay lakəl aŋa mawađ vok à uda aŋa Sawul uwana azà gay aŋa Yesu la Damas aya. ²⁸ Dagay kaslà uwatà kà, Sawul adà à atà à adi, tauguzàhàh la gudəŋ Urusalima kà maz gay aŋa Sufəl Yesu. ²⁹ Ŋgaha apàhàh à azla Yahudiya uwana tapəh gay Gərək la mabay vok gay la atà babay, ama atà kà, tayàh kà makəđay. ³⁰ Mok uwana azladedà tatsən uwaga kà, talakà Sawul à Zəsare, ŋgaha tasləl à Tarsus.

³¹ Kiya uwaga azlaməna madiŋal gəl à vok la kutso Yahudiya, la Galili, la Samariya gesina tadzà à ahəŋ la lapiya, kokuđa matərəbay. Tadzərəđàh ala, tadzà à ahəŋ la mahoy à adi aŋa masləkaw Sufəl Zəzagəla la abà, tasəg ala la mazlakay aŋa Masasəđok Zəzagəla.

Mawurla anja Ene

³² La kaslà uwatà Piyer auguzàhàh la azlagudəŋ la abà gesina. Vərdi anik, ahàd à slaka azlaməna madiŋal gəl à vok uwana tadzà à ahəŋ la Lidda. ³³ La abatà dza anik uwana sləm anja Ene la ahəŋ. Magul à afik gə dagay mavay mtəgis agà la slaka mahən à ahəŋ. ³⁴ Piyer agòfal: “Ene, Yesu Kristu awur ka ala! Sà à afik, kakəl slaka mahən à ahəŋ anjak à abà!” Hadzak Ene asà à afik. ³⁵ La abatà azlaməna madz à ahəŋ la Lidda ŋgaha la azlauwana la vaday Saron tanəŋəŋ gesina anətà tapəh gay la ləv ala la huma anja Sufəl Yesu.

Mawulla Dorkas à uda

³⁶ Mis anik la ahəŋ la Yope sləm anja Tabita, (Sləm uwaga la gay Gərək Dorkas, uwana asal magoday Pəkur) Masla kà adahàhà azlasləray dzəba anja səla aw gə la mazlakay kuda. ³⁷ La kaslà uwatà dıvats akəs, ŋgaha aməts. La mok uwana tapəlal vok kà, tahənəŋ à gày, uwana à agu lakəl anja gày anik. ³⁸ Uwana azlaməna madiŋal gəl à vok la Yope tatsənəŋ kà Piyer la Lidda, nekwa la gudəŋ uwaga kà, tasləlal azladza səla à tsəh la gay: “Mədəv à ka kuda, sà à waŋ à mtəga gami la katskats.” ³⁹ Piyer anəfà à atà la katskats. Mok uwana tabəzà awtày kà, tadàla à gày uwana à afik tahənəŋ à agu. Azlamis kuda gesina tadà à awtày à slaka anja la mataway; tapàhalla azlanenewi, ŋgaha la azladebdebi uwana Dorkas atsàh à mok uwana aləg la sifa. ⁴⁰ La abatà Piyer akudəkàh azladza à uda, ŋgaha akədèd à ahəŋ, adəv kuda,

agolà à huma à slaka mazimnekiđ: “Tabita, sà à afik!”, agòđal. Tabita apèzl yewdi, uwana anə̀nà à Piyer à adi, asà à afik, adzà madzay. ⁴¹ Piyer akəs à ahàl, ɲgaha azlakàɲ kà matsizllə̀ɲ ala. La lig la ahə̀ɲ Piyer azàla azlamis kuđa la azlamə̀na madiɲal gəl à vok, apə̀hatàla kà agay la sifa. ⁴² Uwaga asə̀lla à vok la Yope gesina, ɲgaha azladza aɲuvaw tadiɲ gəl à Sufəl Yesu à vok. ⁴³ Piyer kà asàf mə̀ɲga la gudə̀ɲ Yope la mtə̀ga aɲa Sə̀mon, masla masad zlap.

10

Piyer la mtə̀ga Kornelijus

¹ Dza la ahə̀ɲ la Zəsare, sləm aɲha Korne-lijus, masla kà zil Rom, mə̀ɲga aɲa azlaslodzi dzim aɲa maham à ahə̀ɲ slodzi, uwana tazalal ala maham à ahə̀ɲ Italiya. ² Masla awoyà Zəzagə̀la, asləkàw Zəzagə̀la la azlamə̀na huđ gày aɲha gesina. Azlākàh azlamə̀na kuđa uwana azlatsə̀hay Yahudiya, ɲgaha adàv kuđa à Zəzagə̀la koksikoksi. ³ La gay mokokhu vərđi anik la sa makər, masasiɲay asasiɲla, anə̀nà malika aɲa Zəzagə̀la adagay à slaka aɲha ɲgaha agòđal: “Kornelijus!” ⁴ Anərèz malika la masukulay, ɲgaha agòđal: “Kak uwa, Sufəl gulo?” Malika awulàlla: “Zəzagə̀la adatsən madə̀v kuđa aɲak la mazlakàh azlamə̀na kuđa aɲak, ɲgaha lagwa kà kawùllal à gəl. ⁵ Lagwa kà, slèl azladza à Yope kà mazal Sə̀mon uwana ‘Piyer’, tagođal. ⁶ Ahə̀nay kà la mtə̀ga Sə̀mon masla masad zlap, uwana gày aɲha kà la gay dərə̀v.” ⁷ Mok uwana malika uwaga abadə̀falmà,

adada aṅha kà. Korneliyus azàl azlamagamza aṅha səla, la slodzi tekula uwana anəṅlal, masla bay, awoyà Zəzagəla. ⁸ Atùgw à atà uwana apakà vok gesina, ṅgaha aslèlla atà à gudəṅ Yoṑe.

⁹ Kiya uwaga tatsizlla ala, tahàd à Yoṑe. La bebəṅ gà, mok uwana tazlabəz Yoṑe kà, Piyer bay kà, ahàd à gəl gày à afik kà madəv kuḍa la tataka afats. ¹⁰ May akəs Piyer, asàl mazuw tatak may. A mok uwana tadzəkà matal tatak, à uwana masasiṅay asasiṅla. ¹¹ Anəṅà zagəla apəzlla vok, ṅgaha tatak anik asà à ahəṅ: Magol məṅ tatagà bokuba peteli gay dzika ufaḍ mawaf à ahəṅ ala gà, afà à vok à vəḍah. ¹² La huḍ aṅha kà kəla tsəhay tatak asik ufaḍ la abà gesina, la azlatatak uwana taday la huḍ, ṅgaha la azlatsəhay tatak uwana tahoyay gesina. ¹³ Ama Zəzagəla agòḍal: “Sà à afik, kakəḍ, ṅgaha pàḍ zlà, Piyer!” ¹⁴ Ama Piyer agòḍ: “Awan, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, kà uwana ḍikidiki gəḍapaf tatak àlàhga aw, aslèh!” ¹⁵ Agòḍal aya: “Kapakəṅ ala bokuba àlàhga à uwana Zəzagəla adapakəṅ ala tsidəṅa aw.” ¹⁶ Uwaga adahà vok asik makər, ṅgaha la lig la ahəṅ la kirim yewdi tatak uwaga awùl à zagəla.

¹⁷ Piyer adzùgw godega aṅa uwana masasiṅay uwaga asàl mapəhalla. Ama la kaslà uwatà kà, azlaməna masləlay aṅa Korneliyus tanavahay la slaka azladza: “Lala à gày aṅa Səmon masla masaf zlap la?”, tagoḍay. Tsa mok uwaga kà, atà la gay gamagày aṅha. ¹⁸ Tazalàh, ṅgaha tanàv: “La abanay à Səmon uwana tazalalla

Piyer ahənay ay?” ¹⁹ Piyer aləg la madzugway aᅇa masasiᅇay uwaga la abà, uwana Masasədfok Zəzagəla agòfal: “Nəᅇaᅇ, azladza makəᅇ la uwaga tayàh ka la gay gamagày la uda. ²⁰ Sà à afik, dà à ahəᅇ, kadaw akul nna, kokuᅇa matsurəkway, kà uwana gi la uwana gəsləlla ka atà à waᅇ!” ²¹ Piyer asà à ahəᅇ à slaka azladza uwaga, ᅇgaha agòᅇ à atà: “Gəga la uwanay à uwana kayahaw gi. Mana kasawka à waᅇ ma?” ²² Tagòfal: “Məsà à waᅇ kà, Korneliyus məᅇga aᅇa azlaslodzi dzim, la uwana asləlla anu à waᅇ. Masla kà dza dziriga, uwana azləᅇ Zəzagəla, uwana azla Yahudiya gesina kà: ‘Dza’, tagòfal. Malika aᅇa Zəzagəla apəhal gay, kà masla aᅇa mazala à ka, kà kak aᅇa mapəhal uwana asa à ka mapəhal.” ²³ ᅇgaha Piyer adàla atà à gày, avà à atà slaka mahəᅇn à ahəᅇ. La bebəᅇ gà, takəs tetəvi, tahàᅇ atà nna. Azladedə anik, la tataka azladza la abà la Yope, talakà à atà. ²⁴ La bebəᅇ gà aya tabəzà Zəsare. Korneliyus babay kà adahama gay azladza à vok la azlahuᅇ gày aᅇha gesina kà makud atà. ²⁵ Uwana Piyer adà à gày kà, tagagàm la Korneliyus, atəᅇ à huma aᅇha, akədèᅇfal à ahəᅇ. ²⁶ Ama Piyer akəs à afik la magòfal: “Sà à afik, gi kà bə gi dza kiya kak bay.” ²⁷ Kiya uwaga tadà à huma à gay la mabadma la abà la Korneliyus, ᅇgaha tsərah à uwana tahamà gay à vok takuday. ²⁸ Agòᅇ à atà: “Kasəlaw kà zil Yahudiya aᅇa madz à ahəᅇ la azlatsəhay anik, kà zlazlada, ama Zəzagəla apəh à gi kà gəpak tsəhay dza anik ala kà àlähga, gəᅇa à gày aᅇha aw, gəgoday aw. ²⁹ Gay gà la uwaga

mok uwana kazàlàw gi kà, gəsa à waŋ kokuɖa madzurəkway. Lagwa ma, kà mana kazàlàw gi mi?”

³⁰ Korneliyus awulàlla: “Adagay mahənay ufaɖ lakana, bà la kaslà uwanay gədəv kuɖa la mtəga gulo la sa makər aŋa mokokhu. La kirim yewdi kà, dza anik adatsakwàh la lukut mawutsəɖay gà la vok la huma gulo.

³¹ Ŋgaha agòɖ à gi: Korneliyus, Zəzagəla atsənà madəv kuɖa aŋak, ŋgaha mazlakay aŋak uwana kazlakàh à azlaməna kuɖa adawullal à gəl.

³² Lagwa kà, sləl azladza à Yope kà mazal Səmon uwana tazalalla Piyer. Adza à ahəŋ la mtəga Səmon, masla masad zlap, uwana gày aŋha la gay dərəv. ³³ Katskats gəsləl azladza à awtày, kà mazal à ka. Kadəhəŋ delga la mas à waŋ aŋak. Lagonay kà, anu la uwanay gesina gami la huma aŋa Zəzagəla, kà matsəb sləm à uwana Sufəl apəh à ka, kà mapəh à anu gesina zlà.”

Mapəhay aŋa Piyer la mtəga Korneliyus

³⁴ Piyer adzəkà mabəɖma, agòɖ: “Lagwa kà, gədasəlay kà Zəzagəla kà avàh à dza mavahay aw. ³⁵ Kəla dza tsəhay uwala beyli uwana adiŋal gəl à vok, ŋgaha adàh dziriga kà, ahəɖal à adi.

³⁶ Haɖay, kasəlaw kà Zəzagəla asləl gay aŋha à slaka azla Isərayel, uwaga kà gay matsiɖayga à uwana məslalà vok aŋa magla lapiya la Zəzagəla, kà madəgolay Yesu, uwana asəlla anu vok la Zəzagəla, uwana Sufəl aŋa dza gesina. ³⁷ Gay matsiɖayga uwanay adzəkà vok la Galili, la lig aŋa batem uwana la ahəŋ Yuhana azàŋ, ŋgaha asləhà gəl à ahəŋ la kutso Yəhudiya.

³⁸ Kasəlaw à uwana Zəzagəla aslèl Masasəfok aṅha à ahəṅ, à Yesu zil Nazaret à gəl, ṅgaha kasəlaw babay, à uwana Yesu auguzàhàh la azlagudəṅ la abà gesina la madəhəṅ delga la mawar azladza uwana ala, atà la ahàl aṅa seteni. Ndzer kà, Zəzagəla agà la masla. ³⁹ Gesina gami kà, anu azlaməna sayda aṅa tatak uwana adfahàhəṅ la Urusalima, la kutso aṅa azla Yahudiya la abà gesina. Takədf masla la mazləl à ahàf à adi. ⁴⁰ Ama Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay la mahənay makər, ṅgaha avàl ndzəda kà mapəhla vok ala. ⁴¹ Ama azladza gesina tanəṅəṅ aw, anu uwana atsatsàmàni anu la madzəka, kà anu aṅa magay azlaməna sayda pəra, mənəṅəṅ. La lig aṅa uwana Zəzagəla awùlla à uda la mamətsay kà, məzùw, məsà la slaka gà anina. ⁴² ṅgaha apəh à anu à vok à abà kà maz gay marabəṅ à azladza, ṅgaha kà mapəhla ala kà Zəzagəla afà Yesu à ahəṅ, kà masla seriya lakəl aṅa azladza uwana la sifa, ṅgaha lakəl aṅa azlauwana tamatsay. ⁴³ Azlaməna mapəh à atà gay à ahàl kà mapəh à azladza gesina tapəh lakəl aṅha: Kəla dza uwana adiṅ gəl à Yesu à vok kà, Zəzagəla adàmatsalla tsakana aṅha ala, kà sləm aṅa Yesu.”

Azladza uwana azla Yahudiya aw, tabəzà Masasəfok Zəzagəla

⁴⁴ Mok uwana Piyer aləg la mabadma la abà kà, Masasəfok Zəzagəla asà à gəl aṅa azladza uwana tatsəb sləm à gay aṅha gesina. ⁴⁵ Azla Yahudiya uwana tadìṅ gəl à Yesu à vok, azlauwana tanəfà Piyer à waṅ kà, ləv avàläh à atà

à gay, kà Masasəđok, uwana Zəzagəla avà à azladza uwana azla Yahudiya aw bay. ⁴⁶ Kà uwana tatsənà atà tazləb maslay anja Zəzagəla la azlagay məlok gə, uwana tatəpla aw. Piyer agòđ: ⁴⁷ “Lagwa ma məslala vok anja madəđ gay à azladza uwanay à ahəŋ kà madəhatəŋ batem anja iyaw, tsa tabəzə Masasəđok Zəzagəla bokuba anu ay?” ⁴⁸ Nğaha avà tetəvi kà madəh à atà batem la sləm anja Yesu Kristu. Nğaha tanavàl à masla anja madzin à ahəŋ atà nna.

11

Piyer apəhla uwana ala apaka vok la mtəga Korneliyus la huma

anja azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima

¹ Azlaməna masləlay la azlaməna madiŋal gəl à vok uwana tadzà à ahəŋ la Yahudiya tatsənəŋ kà azladza uwana azla Yahudiya aw babay takəs gay Zəzagəla. ² Uwana Piyer adawul à Urusalima kà, azla Yahudiya uwana tadiŋ gəl à Yesu à vok taslähàla vok. ³ Tagòđal: “Kahàd à tataka anja azladza uwana à abà, makadav atà à uda gə aw, nğaha kazùw aw tatak may akul nna?!” ⁴ Kiya uwaga Piyer adzəkà matugw à atà godega anja takwatokw lakəl anja uwana apakà vok gesina. Agòđ à atà:

⁵ “Gi, kà gi la Yope, mok uwaga gi la madəv kudfa la abà kà, masesiŋay asesiŋla gi. Gənəŋà tatak anik asà à ahəŋ la zagəla, asà à slaka gulo. Tatak uwatà kà bokuba magol peteli, mawad à ahəŋ ala gə, kəla gay dzika ufad nna, asà à ahəŋ la zagəla, asà à slaka gulo. ⁶ Gənərèz hudf anja

la han̄kəli kà, gənəŋà azlatatak uwana la asik ufaɖ, azlatatak fəta la azlauwana taday la huɖ, ŋgaha la azlauwana tahoyay la zagəla. ⁷ Ŋgaha gətsənà kuda aŋa Zəzagəla agòɖ à gi: 'Piyer, sà à afik, kèɖ ŋgaha pàɖ!' ⁸ Ama gəwulàlla: 'Awan, kiya uwaga aw, Sufəl gulo, dikiɖiki tatak àlàhga adada à gay gulo à awtày aw, aslèh!' ⁹ La abatà kuda uwaga atsən à ahəŋ aya: 'Kapakà tatak uwana ala Zəzagəla adapakəŋ ala tsidfaŋa kà àlàhga aw!' ¹⁰ AdfaHà vok asik makər, ŋgaha la lig la ahəŋ, tatak uwaga awùl à zagəla gesina. ¹¹ La kaslà uwatà azladza makər tasà à wan̄ à gày, uwana à abà gi lakay. Taslèlla atà à wan̄ kà dagay la Zəsare kà mayàh gi. ¹² La abatà Masasəɖok Zəzagəla agòɖ, gənəfà atà, kakwes aw. Kiya uwaga azladedda mukwà talaka gi babay à Zəsare, gesina gami mədà à gày la mtəga Korneliyus. ¹³ Uwana Korneliyus adanəŋ anu kà, adzəkà matugw anu gay lakəl aŋa malika uwana adà à mtəga aŋha, atsizilla à ahəŋ, agòɖfal: 'Slèl azladza à Yope, kà mazalay à Səmon uwana tazalalla Piyer. ¹⁴ Adapəh à ka ala gay uwana kadàbəla la azlaməna huɖ gày aŋak gesina.' ¹⁵ La abatà gədzəkà mapəh à atà. Masasəɖok Zəzagəla asà à atà à gəl bokuba uwana asà à anu à gəl babay suwan̄, dagay uwarà. ¹⁶ La abatà kà, awùl à gi à gəl lakəl aŋa uwana Sufəl Zəzagəla apəh:

'Yuhana adfaHàŋ batem la iyaw, ama akul kadàbəzaw batem kà la Masasəɖok Zəzagəla.'

¹⁷ Ndzer, Zəzagəla avà à atà Masasəɖok aŋha

bokuba uwana avà à anu à mok uwana mədìn gəl à Sufəl gami Yesu Kristu à vok. Ngaha ma, gi ma gi uwa, kà madəf gay à Zəzagəla à ahəŋ uwa?”¹⁸ Mok uwana tatsən gay uwaga kà, tadzà à ahəŋ titi, ngaha tazləbà Zəzagəla la magoday: “Hadfay kà, Zəzagəla adavà tetəvi à azladza uwana azla Yahudiya aw babay, kà atà aŋa mapəh gay la ləv ala, kà atà mabəzal sifa adəv gay aw, hadfay.”

Azlaməna madiŋal gəl à vok la Antiyews

¹⁹ Azlaməna madiŋal gəl à vok tasləhà gəl à ahəŋ kà makəf Etiyen, uwana takəf. Azlaanik la tataka aŋatà la abà tadà à Fenesəya, ngaha à Sipəre, ngaha à Antiyews. Ama tazà gay Zəzagəla kà à azla Yahudiya pəra.²⁰ Ama azlaməna madiŋal gəl à vok anik uwana la Sipəre la azlauwana la Səren, tahàd à Antiyews, ngaha tazà gay marabəŋ lakəl aŋa Yesu Kristu à azlauwana azla Yahudiya aw.²¹ Ndzəfa aŋa Sufəl Zəzagəla agà la atà, azladza aŋuvaw tapəh gay ləv ala, tadiŋ gəl à Sufəl Yesu à vok.

²² Mok uwana gay uwaga adatsən à azlaməna madiŋal gəl à vok la Urusalima kà, tasləl à atà Barnabas à awtày à Antiyews.²³ Uwana adada à awtày kà, arəb mənğa, kà uwana Zəzagəla apisà gay à azlaməna madiŋal gəl à vok à vok, kiya uwaga Barnabas adzərədəh atà ala, kà atà aŋa mahoy yewdi aŋa Zəzagəla la manəfay la ləv tekula.²⁴ Barnabas kà dza delga gə, mahənlaga la ndzəfa aŋa Masasəfok Zəzagəla, ngaha la madiŋal gəl à vok. Azladza aŋuvaw tanəfà Sufəl Zəzagəla.

²⁵ Barnabas ahəd kà mayàh Sawul la Tarsus.
²⁶ Uwana adabəzal, asəlla à Antiyews. Atà səla nna, tadzà à ahəŋ mavay tekula la abatà, kà atà səla aŋa matapla azlaməna gay Zəzagəla la matsetsehàh atà ala aŋuvaw la Antiyews. La uwana, azlaməna matapla tadzəkà mazalalla la sləm: Azlaməna madiŋal gəl à vok.

²⁷ La zamana uwatà azlaməna mapəh à atà gay à ahəl aŋa Zəzagəla kà mapàh à azladza, tasàhà à waŋ la Urusalima, tadàh à Antiyews. ²⁸ Tekula aŋatà uwana sləm aŋha Agabus, atsizlla ala, la ndzəda aŋa Masasədoŋ Zəzagəla agòd: “Magol may atsa à waŋ à gudəŋ à vok gesina.” (Apakà vok la zamana makoray aŋa məŋ sufəl Kəlod)
²⁹ Kiya uwaga azlaməna matapla tatsənà vok gay kà kəla uwabeyuwi aŋatà avà uwana aslàla vok kà masləl à azladedə uwana la may la abà la kutso Yahudiya. ³⁰ Uwana tadàh uwaga, tasləl Barnabas atà la Sawul kà madla sili uwaga à slaka azlamasiga la kutso Yahudiya.

12

Takəs Yakuba ŋgaha taduw Piyer à daŋay

¹ La zamana uwatà Sufəl Herod adzəkà matərəb azlaməna madiŋal gəl à vok, ² akədoŋ Yakuba, deda aŋa Yuhana la katsakar. ³ Uwana anəŋəŋ kà, akəs à azla Yahudiya à gəl kà, akəs Piyer aya. (Kaslà uwaga agà mavakay aŋa Pain uwana tatak makəsliŋ la tsəh aw) ⁴ Bokuba uwana akəs à azla Yahudiya à gəl, à uwana Herod akəs Piyer, aduw à daŋay. “Nəŋəwla!”, agòd à azlaslodzi. Atà azlaslodzi tatsək ala

madzəga ufaɖ, kəla slaka kà, slodzi ufaɖ ufaɖ, kà uwana asəl madalla à huma aŋa azladza à baŋa madəvaday Paska adədəv à gay. ⁵ Azlaslodzi tanəŋla Piyer la daŋay, ama azlaməna madiŋal gəl à vok tada à huma à gay la madəv kudfa à Zəzagəla la ləv tekula kokudfa masakal.

Piyer asa à uda la daŋay

⁶ La mahənay uwana naka Herod adala Piyer à huma à azladza, Piyer la madzəhal gə la tataka azlaslodzi səla la abà, mawodəŋ à ahəŋ gə la mazakazak səla, ŋgaha azlaməna manəŋla bay atà la slaka aŋatà la abà la gay gamagəy. ⁷ La kirim yewdi, malika aŋa Sufəl Zəzagəla apəhla vok ala, magol uɖaka aùɖ la gəy daŋay la aku. Malika afetekà Piyer, atsənəŋ ala, agòɖal: “Sà à afik, katskats!” Azlamazakazak tanəsəl à ahəl ala. ⁸ Ŋgaha malika agòɖal: “Wəɖ parapara aŋak à tsəh, ŋgaha wəɖəhə kwimik aŋak!” Piyer adəhəŋ kiya uwaga, ŋgaha malika agòɖal: “Dùw dəbdebi aŋak à vok, ŋgaha kà nəfà gi!” ⁹ Piyer asà à uda la gəy daŋay la aku la manəf malika. Asəl kà uwaga malika adəhəŋ kà dziriga aw. Gəl aŋha agòɖ kà: ‘Masesiŋay la uwana asesiŋla à gi’, agòɖ. ¹⁰ Tatsəɖ à azlaslaka azlaməna manəŋla teraŋa la vok ala, azlamasəla la vok ala, ŋgaha tabəzà à gay gamagəy aŋa adà à vok, adà à huɖ gudəŋ. Gamagəy uwaga apəzlla vok la ahəl aŋha la huma aŋatà, ŋgaha tasà à uda. Tada à barama à ama. La abatà malika asək à Piyer à ahəŋ.

¹¹ Uwana Piyer adavəh gəl ala lakəl aŋa uwana apakà vok kà, agòɖ: “Ndzer, Zəzagəla asləl

malika aṇha à waṇ kà mapəl gi ala la ahəl aṇa Herod, ṅgaha la mawisiga uwana la abà gesina azla Yahudiya tayàhla gi kà madàhgəṇ à vok gesina.”

¹² Uwana adavàh gəl ala kà, ahəd à mtəga Mariyama, iyà aṇa Yuhana uwana tazalalla Mark, la slaka uwana azladza aṇuvaw tahamà gay à vok kà madəv kuda. ¹³ Piyer atsizlla à gay gamagày adəḏəṇ, ṅgaha masla sləray misga, uwana sləm aṇha Rode, azà vok à gay gamagày à huḏ kà mapəzlay. ¹⁴ Katskats asəl kuda aṇa Piyer, aràb mənṅa, ama apəzl gamagày aw aduw vok à gày, kà mapəh à azladza kà Piyer la uda la gay gamagày. ¹⁵ “Kak kusoṇu!” Ama masla kà, agəḏəṇ afik ndzer kà, bə masla. Ṅgaha tagòḏal: “Uwaga malika aṇha!” ¹⁶ Tekedik Piyer asək à madəḏ à gay gamagày aw. Uwana tapəzl gamagày tanəṇəṇ kà, tsa masla, ləv avàláh à atà à gay gesina. ¹⁷ Piyer adzilà ahəl à zagəla, akokòt à atà à ahəl à adi, kà atà aṇa madz à ahəṇ titi, ṅgaha adzəkà matugw à atà uwana Sufəl Zəzagəla adahəṇ kà masəla à uda la daṇay la abà. Agòḏ à atà aya: “Kadəpəhaw à Yakuba, ṅgaha à azladedə anik aya babay.” La lig la ahəṇ, asà à uda, adà aṇha à slaka anik.

¹⁸ Uwana məl adawulla kà, gəl akəḏ à azla-slodzi à vok: “Kakay Piyer adà aṇha ma?”, tagòḏàh à vok. ¹⁹ Herod ayàh, ama abəzal aw. Anavàh azlaməna manəṇla la gay ala, ṅgaha avà tetəvi kà makəḏ atà. La lig la ahəṇ masla à Herod ahəd, adzà à ahəṇ la Yahudiya ṅgaha la Samariya.

Mamətsay anja Herod

²⁰ La mok uwatà kà, azlaməna gudəŋ Tir la azla Sədon tayàh matsən vok gay la Herod, kà uwana la abatà la uwana tabəz tatak may aŋatà. Kà uwana Herod la mapak ləv gà lakəl aŋatà. Tasà à waŋ, takəs dza anik uwana à ahəl, masla manəŋla huɸ gày anja Sufəl, uwana sləm anja Bəlastus. Ŋgaha tahəd à slaka Herod kà manav məsəl vok. ²¹ La abatà Herod akədəv à atà kaslà à ahəŋ, kà mapəh à atà gay. La mavakay uwatà, atsəkw à lukut sufəl anja à abà, ŋgaha adzà madzay la kursi sufəl anja la afik, ŋgaha apəh à atà gay la kudfa zləkkà. ²² Maham à ahəŋ dza agòɸ: “Uwaga kà mabadma anja dza asik aw”, tagòɸ, “Ama anja zəzagəla.” ²³ Uwana Herod atsənà uwaga kà, adəɸ à gay ləv. Gay gà la uwaga malika anja Zəzagəla aduwal dɸuvats à gəl, maduwari azùw à gay, ŋgaha aməts, kà uwana azləbà gəl anja bokuba Zəzagəla.

²⁴ Kiya uwaga gay anja Sufəl Zəzagəla azigən kaykay aya.

²⁵ Mok uwana Barnabas atà la Sawul tadəvla sləray aŋatà à gay la gudəŋ Urusalima, tawùl à lig ŋgaha tazəb Yuhana uwana à tsəh, tazalalla Mark.

13

Tahəl azla Barnabas atà la Sawul kà mad madàh sləray

¹ La tataka maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla la abà la Antiyews kà, azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la ahəŋ kà mapəh à azladza, ŋgaha la azlaməna matapla: Barnabas, Səmeyyon uwana

sləm aŋha marsiga, Lutsəyus zil Søren, la Man-ayen uwana tazigən la slaka gə la Herod sufəl, ŋgaha Sawul. ² La vərđi anik, uwana tadəv kuđa à Zəzagəla la makəs nəlay, Masasəđok Zəzagəla agòđ à atà: “Bəkàw gi, azla Barnabas atà la Sawul à fəta à awtəy kà mahənəŋ sləray uwana ala, gəzàlla atà ala.” ³ Uwana takəđ gəl à madəv kuđa la makəs nəlay, tabək atà à ahəl à gəl, ŋgaha tasləl atà à sləray à abà.

Barnabas atà la Sawul la gudəŋ Sipəre

⁴ Bokuba uwana Masasəđok Zəzagəla asləl azla Barnabas atà la Sawul, tahəd à gudəŋ Səloysəya, la abatà tahəd à kəslah iyaw à afik kà maday à gudəŋ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aŋha Sipəre. ⁵ Mok uwana tabəzay à Salamin, tadzəkà mapəh gay Zəzagəla la azlagəy madəv kuđa aŋa azla Yahudiya la aku, Yuhana, uwana tazalalla Mark, azlək atà la sləray.

⁶ Taguwà à uda la gudəŋ uwatà la abà tsərəh à Pafos. La abatà tabəzà məzla anik à gəl uwana sləm aŋha Bar-Yesu, zil Yahudiya. “Gi masla mapəh à gi gay à ahəl”, agòđ, ama tsa fida. ⁷ Masla kà tasəl vok lela la sufəl aŋa gudəŋ uwatà. Sləm aŋa sufəl uwatà kà Sergiyus Pawlus, masla makor haŋkəli. Sufəl uwaga azàla Barnabas atà la Sawul kà matsən gay Zəzagəla la slaka aŋatà. ⁸ Ama məzla uwatà (Uwana tazalalla Elimas la gay Gərək) akəs atà aw. Ayəh mađəđ gay à sufəl à ahən kà matsən gay Zəzagəla, kà masla aŋa madiŋal gəl à vok aw. ⁹ Kiya uwaga Sawul uwana tazalalla Pol babay, agə mahənlaga la Masasəđok Zəzagəla, atsək

yewdi à məzla uwaga à gay. ¹⁰ Nğaha agòd: “Kak dɛmɛm kahənla la makəsafər, kak kona aña seteni. Kak masla məzam aña tatak delga aña Zəzagəla gesina, kadàsakal à tsəh ala, ma mbà à mawis dziriga aña Sufəl Zəzagəla ala ma? ¹¹ Gəgòd à ka, tsənən lagwa Sufəl Zəzagəla adəf kà: Kapək guləf, kanəŋla aw la tataka mahəny anik la abà aya aw.” Katskats yewdi aña Elimas apək mərazlakka tabadamma bokuba la vəf, taptap ayəh dza kà makəs à ahəl. ¹² Uwana sufəl anəŋə uwaga apakə vok kà, adin gəl à Zəzagəla à vok. Gay aña Sufəl Zəzagəla adəl à ləv à tsəh kaykay.

Pol atà la Barnabas la Antiyews la kutso Pisədiya

¹³ La abatà azla Pol tasà à uda la gudəŋ Pafos, tahəd à kəslah iyaw à afik kà mad à Perge la kutso Pamfiliya. La abatà la uwana Yuhana, uwana tazala Mark bay, asək atà à tsəh ala, awul à Urusalima. ¹⁴ Tatsilla ala la asik, dagay la Perge tahəd à Antiyews la kutso Pisədiya. La vuɛf maduw ləv tahəd à gəy madəv kuɛa à agu, tadzàhà madzay. ¹⁵ Mok uwana tadzenay la wakità mapəhay aña azlaməna mapəh à atà gay à ahəl la abà, mənğa aña gəy madəv kuɛa azəl à atà: “Azladedə, baŋa akul la gay kà mapəh à maham à ahəŋ dza, kà madzərəɛfəh atà ala kà kaslawwalla vok aña mapəhay lagwa à dagay.” ¹⁶ Pol atsizilla ala, adziyla ahəl à zagəla, agòd à atà: “Akul azla Isərayel la azlatsəhay dza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla, tsəbàw gi sləm! ¹⁷ Zəzagəla aña tsəhay gami Isərayel

uwana atsatsàmàni azlababa gami madzidziga, azigənà tsəhay aŋha, mok uwana atà la mələk la Misəra, kiya uwaga asəlla atà à uda la Misəra la ndzəda aŋha məŋga. ¹⁸ Adzadzàr atà la kəsaf la abà mavay dzik ufad. ¹⁹ Azàŋ ala makoray mədəf la kutso Kanana, avà kutso uwatà à tsəhay aŋha. ²⁰ Uwaga gesina adahəŋ bokuba mavay dadərmokw ufad bəzi aŋha dzik zlo.”

“La lig aŋa uwaga la ahəŋ, Zəzagəla abək azlaməna seriya à azlababa gami madzidziga à ahəŋ, tsərəh à zamana aŋa masla mapəhal gay à ahəl Samuyel. ²¹ La lig la ahəŋ kà, tanavà maf à atà sufəl à ahəŋ ŋgaha Zəzagəla af à atà Sawlu à ahəŋ, kona aŋa Kis, uwana asà à uda la tsəhay aŋa Benyamin la abà, akòr mavay dzik ufad. ²² La lig la ahəŋ, Zəzagəla akweskà Sawlu, afà à atà David à ahəŋ kà sufəl. Apəh gay lakəl aŋha, agòd: ‘Gedabəzal David kona Isay, dza uwana asà à ləv gulo, ŋgaha adəfahgəŋ uwana asa à gi gesina.’ ²³ Tekula la mayyi à tsəh ala aŋa David kà Yesu, à uwana Zəzagəla apakəŋ ala kà masla mabəl azlatsəhay aŋha Isərayel, kiya uwaga à uwana apəh à ahəŋ dagay uwarà. ²⁴ Mok uwana Yesu à lig mas à waŋ kà, Yuhana agòd: ‘Azla Isərayel, pəhàw gay la ləv ala, ŋgaha tadəhakullaŋ batem!’, agòd à atà. ²⁵ La kaslà uwatà à uwana, Yuhana adabəz makəd gəl à ahəŋ sifa aŋha kà, agòd à atà: ‘Gi uwa, kagodaw uwa? Gi kà, gi dza uwana kakudaw aw. Ama fàw à sləm à abà, kà masla anəfa gi à tsəh à waŋ ŋgaha baməraka gi kà gəsla kà mapəl suwid kwimik aŋha uwana ala, la asik aw.’

²⁶ Azladedə, akul mayyi à tsəh ala aña Abərahəm la azladza anik uwana kasləkawaw Zəzagəla. Gay aña məbəlay uwanay asəlla kà à slaka gami. ²⁷ Ama azlaməna madz à ahəŋ la Urusalima, la azlaməŋga aŋatà kà, tatsənà godega aña Yesu aw, ŋgaha bay tatsənà məpəhay aña azlaməna məpəh à atà gay à ahəl uwana tadzəŋəh la azlagəy madəv kudfa la aku kəla vudf maduw ləv aw. Ama tagəfə gay uwaga à afik la makəf Yesu. ²⁸ Amiyaka tabəzà tetəvi kà madfukwlan à ahəŋ kà makəfay aw, bay kà tanavə Pilatus kà makəfay. ²⁹ Uwana tadəv uwana à gay tadəhəlləŋ à vok wakitə Zəzagəla apəh lakəl aŋha gesina kà, tazəb à ahəŋ la ahəl la adi, tafə à zəvay à agu. ³⁰ Ama Zəzagəla awulla à uda la mamətsay. ³¹ Azlamavakay aŋuvaw apəhla vok à azlauwana tanəfə à waŋ la Galili tsərah à Urusalima. Lagwa kà, atà la uwana azlaməna sayda aŋha la slaka azla Isərayel. ³² Anu la gəl gami mədasa à akul ala gay marabəŋ uwanay. Zəzagəla apəh à azlababa gami madzidziga, azla Yahudiya à ahəŋ. ³³ Adagəfəŋ à afik lagonay kà, anu azlamayyi à tsəh ala aŋha. La mawulla Yesu à uda la mamətsay, bokuba uwana tatsətsər à wakitə aña mahabay masəla la abə:

'Kak bəzi gay ləv gulo,

Lakana gədayyi ka.'✧

³⁴ Aganay babay uwana Zəzagəla apəh à ahəŋ lakəl aña mawulla à uda aŋha la mamətsay, kà masla aña mazinla aw.

'Ndzer, gədəpisakulla gay à vok la ahəl gulo

bokuba

Uwana gəpəh à David à ahəŋ uwarà.'

³⁵ Gay gə la uwaga David agòd la azlaslaka anik la abà:

'Iyay, kadàsaka dza aŋak la slaka mamətsay aw, kà mazinla aŋa dza aŋak aw.'[☆]

³⁶ David kà, masla kà adahà uwana asà à Zəzagəla tsərəh à mamətsay aŋha, tallà à makəla aŋa azlababa gami madzidziga ŋgaha azin ala. ³⁷ Ama dza uwana Zəzagəla awulla à uda la mamətsay kà, azin ala aw. ³⁸⁻³⁹ Azladeda, delga kasəlaw, anu məzakullan kà, kà la Yesu la uwana Zəzagəla aməts tsakana à azladza ala. La masla la uwana Zəzagəla agəŋ azlauwana tadin gəl à masla à vok sətaka, kà uwana mapəhay aŋa Musa kà aslā aw. ⁴⁰ Lagwa kadahaw haŋkəli lakəl aŋa uwana azlaməna mapəh à atə gay à ahəl tapəh kà aŋa mazəb akul aw:

⁴¹ 'La kaslā aŋkul gədəfehəŋ sləray anik. Akul uwana kapəsewaw gay aŋa Zəzagəla, nərəzəw zlà, akul azlaməna mapəsew gay Zəzagəla, ləv aval à akul à gay, kamətsaw à gay kà sləray uwana gədada à ahəŋ la zamana aŋkul, kà uwana amiyaka tatapəhakulla godega aŋha bay kà naka kakəsaw aw.'"

⁴² Mok uwana Pol atə la Barnabas tasà à lag la gəy madəv kufa la aku kà, tagòd à atə kà, tadəwul à waŋ la vuđ maduw ləv anik aya kà mapəh à anu lakəl aŋa uwaga aya gotənaŋ, tagòd à atə. ⁴³ Mok uwana azladza tasləh ala, aŋuvaw la tataka azla Yahudiya la abà, ŋgaha

[☆] **13:35** 13.35 Yesayya 55.3; Mahabay 16.10

la azlauwana tabəǝǝla vok à tsəhay Yahudiya à abà, tanəfà Pol atà la Barnabas. Azla Pol tadzərəǝǝhàtələ kà matsizl à delga uwana à afik, Zəzagəla asəl maǝahatəŋ.

⁴⁴ La vuǝ maduw ləv azladza la gudəŋ uwatà gesina tahamà gay à vok kà matsən gay Sufəl Zəzagəla. ⁴⁵ Uwana azla Yahudiya tanəŋà maham à ahəŋ dza kiya uwaga kà, atà maŋor akəsà atà, tafà guvəl à uwana à adi Pol apəh, ŋgaha tatsəkəl magoǝahay à Pol à gəl. ⁴⁶ Pol atà la Barnabas tagoǝǝ à atà la paraka: “Azlayla kà vok, kà gay Zəzagəla agay mapəh à akul gə dadəŋ. Ama tsa kakwesawka gay sifa adəv gay aw kà, məday mədàziŋ à azladza uwana azla Yahudiya aw zlà. ⁴⁷ Aganay mafəh akur à ahəŋ, uwana Sufəl Zəzagəla afəhà à gi à lig, agoǝǝ:

'Gəfà à ka à ahəŋ, kà ka aŋa magay uǝaka aŋa azladza, kà ka aŋa maz gay məbəlay à azladza uwana la makəǝ gəl à ahəŋ gudəŋ à vok gesina.'”✧

⁴⁸ Mok uwana azlauwana azla Yahudiya aw tatsən uwaga kà tarəb. Tadzəkà mazləb gay aŋa Sufəl. Azlauwana Zəzagəla atsatsəmàni atà gesina kà, atà aŋa məbəz sifa adəv gay aw kà, tadŋjal gəl à vok.

⁴⁹ Gay Sufəl Zəzagəla asləhà gəl à ahəŋ la kutso uwatà la abà gesina. ⁵⁰ Ama azla Yahudiya tavətsəhəh azlamis uwana ala sləm aŋatà la ahəŋ, azlauwana tasləkəw Zəzagəla, la azlagadamola aŋa gudəŋ uwatà gesina, ŋgaha tayəh azla Pol la magazlay tsərəh à uwana takuǝǝkəh

✧ **13:47** 13.47 Yesayya 42.6; 49.6

atà à uda la makoray aṇatà la abà. ⁵¹ Azla Pol atà la Barnabas tagòf: “Gay gami la abà aw”, tagòf. Tadèd à atà burburu aṇa gudəṇ aṇatà à adi, ṅgaha tahàd aṇatà à Ikoniyum. ⁵² Bamərakà takuđəkàh azla Pol la Antiyews bay kà, azlaməna matapla la gudəṇ uwatà tagà la marabay, ṅgaha tahənà ala la Masasəđok Zəzagəla.

14

Pol atà la Barnabas la Ikoniyum

¹ Uwana Pol atà la Barnabas tabəzà Ikoniyum, tahàd à gày madəv kuđa à agu, bokuba uwana tadəhàṅ la Antiyews babay, tsəràh à uwana gay məṅga aṇa azla Yahudiya la azlauwana azla Yahudiya aw tadṅal gəl à vok. ² Ama azla Yahudiya uwana takweskà madṅal gəl à vok, tavədzàhàhà azladza uwana ala, atà azla Yahudiya aw, kà atà aṇa madzugw mawisiga lakəl azladedə uwaga. ³ Pol atà la Barnabas tadzà à ahəṇ məṅga la Ikoniyum, tapàh gay Sufəl Zəzagəla la dazuwaya. Tazə gay lakəl aṇa vok mahamay aṅha, ṅgaha Sufəl avà à atà ndzəđa kà madàh azlamasəlay la azlanadzipo, kà mapəhla ala kà gay aṇatà kà dziriga. ⁴ Azladza gudəṇ uwaga tatsàk ala. Azlaanik tagà aṇa azla Yahudiya, ṅgaha azlaanik tagà aṇa azlaməna asik.

⁵ Azla Yahudiya la azladza uwana azla Yahudiya aw, la azlasufəl aṇatà, tadəhà vok à ahəṇ kà matərəb azla Pol kà aṇa makəđ atà la matsàh atà la akur. ⁶ Uwana azla Pol tadatsən uwaga kà,

tahòy aṇatà, tanəfà tetəvi uwana adà à Lisətəra la Derbe, la makoray aṇa Likawoniya la abà.
 7 Tadzəkà maz gay marabəṇ à azladza la abatà.

Pol atà la Barnabas la Lisətəra

8 La Lisətəra dza anik la ahəṇ adzà à ahəṇ kà la slaka madza madzay, kà uwana magul à afik gà dagay mayyay, aslāla vok adaday la asik aṇha, amiyaka asik tekula aw. 9 Vərđi anik kà, atsəb sləm à uwana Pol apəhay. Pol atsəkəl yewđi à gay ṅgaha anərəz kà masla la mađiṇəl gəl à vok, aslāla vok kà mawurla. 10 Kiya uwaga agòđfal, la kuda zləkkà: “Sà à afik, tsizlla à asik aṇak à gay, dzawwa!” Hadzak, dza uwaga atsizlla à asik aṇha à gay, adzəkà maday. 11 Uwana maham à ahəṇ dza adanəṇ uwaga Pol adəhəṇ kà, tadzəkà mawiyay la gay gudəṇ aṇatà, gay Likawoniya: “Azlazəzagəla kà, tadapakàh azladza gə adagay, ṅgaha tasà à tataka gami à abà la vəđah!” 12 Tazàla à Barnabas Tsoys, sləm aṇa mazlazlay aṇatà, ṅgaha Pol bay kà, Herməs tagòđfal, kà uwana masla kà masla mapəh gay. 13 Masla mav tatak à Zəzagəla Tsoys, uwana la slaka mazlazlay kà, la gay gamagəy aṇa mad à gəy à huđ gudəṇ, asəlla azlakokur à waṇ, tatsafəđəh atà gəl à uda la azlamawuratatay à gay gamagəy aṇa gəy mazlazlay, asəl kà maham à ahəṇ dza takəđ tatak à azla Barnabas atà la Pol. 14 Mok uwana tatsəṇ uwaga, takohàhà lukut à vok, tahòy à tataka maham à ahəṇ dza à abà la mawiyay: 15 “Azlaslawda, kà mana kadəhəw uwanay mi, anu bay kà anu azladza asik bokuba akul miya! Məsà à akul ala gay marabəṇ à waṇ kà mawulla

akul à gəl kà akul masak azlamazlazlay deydayga uwana kanəfaw lagwa, ɲgaha kà akul magola vok à slaka Zəzagəla, uwana la sifa, masla uwana adahà zagəla la kutso, la azlamukwà ɲgaha la azlatatak uwana la abà gesina!✧ 16 La zamana uwana uwarà kà, asàk azlatsəhay gesina kà manəf tetəvi aɲa gəl aɲatà. 17 Tekedik kà, apəlla vok à azladza la azlasləray aɲha dzəβa aɲha səla aw gə uwana adəhəɲ: Asùw akul iyaw, kalàw tatak la kaslà aɲha, avà à akul tatak may ɲgaha ahənà ləv akul ala la marabay.” 18 Baməraka la mapəhay kiya uwaga babay kà, la zlazladfa tadədf gay à maham dza à ahəɲ kà makad tatak.

19 La kaslà uwatà, azla Yahudiya anik tasà à waɲ la gudəɲ Antiyews la kutso Pisədiya ɲgaha la Ikoniyum. Tavədzàh à tsəh azlamaham à ahəɲ dza à afik, tatsàh Pol la akur kà makadɲay, ɲgaha tasəpər à uda la gudəɲ la abà kà uwana tadzùgw kà: ‘Adamətsay’, tagòdf. 20 Ama uwana azlaməna madiɲal gəl à vok tahamà gay à vok lakəl aɲha kà, asà à afik, awùl à gudəɲ à abà. La bebəɲ gə kà, tahàd à Derbe atà la Barnabas.

Mawul à waɲ la Səriya kà mad à Antiyews

21 Pol atà la Barnabas tazà gay marabəɲ la Derbe la slaka uwana tabəzà azladza aɲuvaw kà aɲa Yesu. ɲgaha tawùl à Lisətəra, à Ikoniyum, à Antiyews uwana la kutso aɲa Pisədiya la abà. 22 Kəla gudəɲ uwana tadàhà à abà kà, tadzərədfàhà azlaməna madiɲal gəl à vok ala, kà matsizl à madiɲal gəl à vok à afik. “Haday kà, mad à makoray Zəzagəla kà, say maguw

✧ 14:15 14.15 2Musa 20.11; Mahabay 146.6

à uda kà la azlamagol ɲgərpa la abà dadàŋ.”
²³ La kəla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla kà, tatsatsàmàhàni azladza kà mapak atà ala kà azlamasiga. Ɗgaha takəs nələy, tadəv kuɗa kà aŋa azlaməna madiŋal gəl à vok, ɲgaha tabək à atà à ahəl aŋa Sufəl Zəzagəla, à uwana tadiŋal gəl à vok, tadà aŋatà.

²⁴ Tagùw à uda la kutso Pisədiya la abà ɲgaha tabəzà kutso Pamfiliya. ²⁵ Tazà gay Zəzagəla la Perge, la lig la ahəŋ tahəd à Ataliya. ²⁶ Dagay la abatà tadà à kəslah iyaw à afik, tahəd à Antiyews la gudəŋ uwatà la uwana tabək à atà à ahəl aŋa Zəzagəla, kà masla mav à atà vok mahamay kà aŋa sləray aŋha, sləray uwaga kà tahənàŋ ala lagwa.

²⁷ Mok uwana tabəzay à Antiyews, tahamà gay azlaməna madiŋal gəl à vok à vok gesina, ɲgaha tatùgw à atà uwana apakà vok la atà gesina, uwana Zəzagəla adfahàŋ la atà, la mapəzl tetəvi à azladza uwana azla Yəhudiya aw, kà atà aŋa madiŋal gəl à vok babay. ²⁸ Tadza à ahəŋ mənğa la azlaməna madiŋal gəl à vok la abatà.

15

Maham gay à vok la Urusalima

¹ Azladza anik tasà à waŋ la Yəhudiya, tahəd à Antiyews, tagòɗ à azladede: “Kaslawwalla vok kà mabəlay aw, say baŋa kakədəwaw vok à uda, bokuba uwana mapəhay aŋa Musa apəh dàŋ.”✧ ² Pol atà la Barnabas takəs aw, tabayà vok gay lakəl aŋa uwaga. Taslèl Pol atà la

✧ 15:1 15.1 3Musa 12.3

Barnabas ɲgaha la azladede anik la Antiyews, kà madla atà à Urusalima kà mapəhay lakəl aɲa gay uwaga la azlaməna matapla la slaka aɲa Yesu, la azlamasiga.

³ Kiya uwaga azlaməna madiɲal gəl à vok tasləl atà. Taguwà à ude la Fenesəya la Samariya la mapəhla ala gay magola vok aɲa azlauwana azla Yahudiya aw à slaka Zəzagəla. Gay mawga uwaga kà, avà marabay à azladza gesina. ⁴ Mok uwana tabəz à Urusalima, azlaməna matapla la slaka aɲa Yesu, la azlamasiga, ɲgaha la azlaməna madiɲal gəl à vok takəs atà la ahəl səla, ɲgaha azla Pol tapəh à atà tatak uwana Zəzagəla adahəɲ la atà gesina. ⁵ Ama azlaməna madiɲal gəl à vok anik, uwana taguwà à ude la maham à ahəɲ aɲa azla Farisəya la abà kà, tagòd kà: “Say makadav azlaməna madiɲal gəl à vok uwana à ude azla Yahudiya aw, ɲgaha mətapatàla aya makəs mapəhay aɲa Musa dadəɲ kəla.”

⁶ La abatà azlaməna matapla la slaka aɲa Yesu, la azlamasiga tahamà gay à vok kà manərəz gay uwaga. ⁷ La lig mavats gay məɲga uwaga la ahəɲ, Piyer asà à afik, agòd: “Azladede, kasəlaw kà Zəzagəla akəsàni gi la tataka aɲkul la abà dagay uwarà, kà gi aɲa maz gay marabəɲ à azladza uwana azla Yahudiya aw. Kà atà aɲa matsənəɲ, ɲgaha kà atà aɲa madiɲal gəl à vok bay. ⁸ Zəzagəla uwana masla masəl madzugway aɲa ləv aɲa azladza gesina, apəhla ala kà awoyà azladza uwaga babay, avà à atà Masasəfok aɲha bokuba uwana avà à anu babay. ⁹ Zəzagəla

avàhànula la atà aw: Agà ləv aṇatà sətaka, kà uwana tadīṇal gəl à vok. ¹⁰ Nḡaha ma, kà mana lagonay kà, katàpàw Zəzagəla la maf atà magol mahanay mənḡa à gəl ma? Bamərakà anu, la azlababa gami madzidziga kà məslàla vok aṇa mazəbay tekedik aw ma? ¹¹ La madīṇal gəl à Sufəl Yesu à vok kà, vok mahamay aṇha la uwana mədàbəlay, kiya uwaga babay la atà aw takay?”

¹² Kiya uwaga maham à ahəṇ dza adzà à ahəṇ titi, tatsəb sləm à Barnabas atà la Pol uwana tapèh à atà azlanadzipo uwana Zəzagəla adahàhəṇ la ahəl aṇatà la tataka aṇa azladza uwana la abà, azla Yahudiya aw. ¹³ Mok uwana takəḍ gəl à mabəḍma, Yakuba abəḍ à gay à gay agòḍ: “Azladeda, tsəbàw sləm dən! ¹⁴ Səmon atùḡw lakəl aṇa Zəzagəla bokuba uwana akəs azladza uwana azla Yahudiya aw, dagay la mok uwana Zəzagəla akàsàni azladza anik aṇatà, kà atà magay azlaaṇha. ¹⁵ Nḡaha mapəhay aṇa azlaməna mapəh à atà gay à ahəl agagəm la uwaga. Kiya uwana matsetseray agòḍ:

¹⁶ 'La lig aṇa uwaga la ahəṇ, Sufəl Zəzagəla agòḍ: 'Gədàwul à waṇ,
Gədəṇal ḡvagay aṇa David uwana akàlàh à ahəṇ,
Gədàtsizl uwaga ala.

¹⁷ Nḡaha kà pəra, azladza gesina kà mayàh gi.'

Sufəl Zəzagəla agòḍ.

'Tsəhay gesina uwana gəzəl atà, atà magay azlagulo.'

18 Kiya uwaga à uwana Sufəl Zəzagəla agòd, à uwana apəhla uwaga ala dagay uwarà la viyanu.”[☆]

19 Gay gə la uwaga Yakuba azàlən à gəl, agòd: “Gi kà madzugway gulo kà, asa à gi makad gəl à azlatsəhay anik uwanay à vok tagolà vok à slaka Zəzagəla aw. ²⁰ Ama ηuləm mətsetser à atà, kà tapad sləb uwana tadəhla matuwlay la mazlazlay aw, kà uwana uwaga kà mawisiga, tadəhəh mabila aw, tapad tatak uwana tasufən ala masufay aw, tasa aniz aw, kà uwana uwaga kà mawisiga.[☆] ²¹ Kay dagay uwarà kà, azladza tapəh mapəhay anə Musa la kəla gudəη anəha tadzəηəh la kəla vud maduw ləv la gəy madəv kudə la aku!”

Wakitə uwana tasləl à azlaməna madiᅇal gəl à vok

uwana azla Yahudiya aw

²² Kiya uwaga azlaməna matapla la slaka anə Yesu, la azlamasiga, la azlaməna madiᅇal gəl à vok takəs matsatsamani azladza anik la tataka anətà la abà kà, kà masləl atà la azla Pol la Barnabas à Antiyews. Yahuda uwana tazəlalla Barsabas atà la Silas, atà səla nna azlaməna madiᅇal gəl à vok masəl atà gə. ²³ Tasləl atà la wakitə uwaga la ahəl:

“Anu azlaməna matapla la slaka anə Yesu, la azlamasiga la uwana mətsetser à akul. ‘Ayyi’, məgod à akul, akul azlaməna madiᅇal gəl à vok, uwana akul azla Yahudiya aw la Antiyews

[☆] **15:18** 15.18 Amos 9.11-12   [☆] **15:20** 15.20 2Musa 34.15-17; 3Musa 17.10-16; 18.6-23

ŋgaha la azlauwana la kutso Səriya la Səlisəya.
²⁴ Mətsənəŋ kà azladza anik tasà à uda la tataka gami la abà la abanay, tadà à awtày kà makadəkulla gəl à vok, ŋgaha la mav à akul madzugway la gay aŋatà. Anu kà, məpəh à atà gay à ahəl lakəl aŋa uwaga aw. ²⁵ Gay gə la uwaga, gesina gami, məkàsàni azladza kà masləl à akul à awtày, talakà azladedda gami mawoy atà gə uwaga à awtày Barnabas atà la Pol, ²⁶ uwana tadùw sifa aŋatà ala kà sləray aŋa Sufəl Yesu Kristu. ²⁷ Məsləl akul azla Yahuda atà la Silas à awtày, tadəpəh à akul lakəl aŋa uwana mədatsetseray la abanay lagwa. ²⁸ Akəs à Masasəđok tsikasla la gəl anu gesina gami, məkəs kà manəf akul, akəs à maham à ahəŋ anik à gəl aya aw, say uwanay məpəh la uwana akəsà vok pəra. ²⁹ Kapadaw sləb matulay aw, la aŋa mazlazlay aw; kasaw aŋiz aw, kapadaw sləb aŋa tatak uwana tasufaŋ ala masufay aw, kadaw à gəl gaw aw. Baŋa kasakaw uwaga la tsəh ala gesina kà, kà kadahàw delga. Mədzà à ahəŋ wurwur zlà!”

³⁰ Mok uwana tavà à atà wakità uwaga: “Dàw zlà!”, tagòđ à atà. Azlaməna masləlay tahəd, tabəzà à Antiyews. La abatà tahamà gay azlaməna madiŋal gəl à vok à vok gesina, ŋgaha tavà à atà wakità uwatà. ³¹ Atà tadzəŋ, ŋgaha adzərəđahàtəla, tarəb kaykay lakəl aŋha! ³² Yahuda atà la Silas tagə azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza, la gəl aŋatà tavəts gay məŋga la azladedda kà madzərəđah atà ala la mav à atà ndzəđa. ³³ Uwana tasafay la abatà, azladedda talakà atà:

“Dàw la wurwur zla!”, tagòd à atà, ngaha tawùl à slaka azladza uwana taslèlla atà à wañ. ((³⁴ Ama Silas kà, kà ayàh madz à ahəñ la abatà.))

³⁵ Tekedfik Pol atà la Barnabas tasàf la Antiyews, La azladza anik añuvaw, tapàhàhla azladza la maz gay aña Sufəl Zəzagəla.

Pol atà la Barnabas tavàh vok ala

³⁶ Uwana tadadza à ahəñ ñuv, Pol agòd à Barnabas: “Məwùlâw, mədànañaw azladedà à gay la azlaslaka uwana məzàhàw gay aña Sufəl Zəzagəla, kà anu aña masəl madz à ahəñ añaatà.” ³⁷ Barnabas kà, asàl madla Yuhana uwana tazalalla Mark la tsəh. ³⁸ Ama Pol akəs kà madalla aw, kà uwana vərđi anik kà, asàk atà à ahəñ la kutso Pamfiliya, awùlla atà à tsəh ala la sləray añaatà la abà. ³⁹ Mapak ləv adà à tataka añaatà à abà. Tavàhàla tsəràh à uwana Barnabas azəb Mark, tahàd à kəslah iyaw à afik kà maday à Sipəre. ⁴⁰ Pol azəb Silas. Ngaha azlaməna madiñal gəl à vok tadəv kudfa kà atà, kà Zəzagəla aña mavàhàh à atà vok mahamay aña, ngaha tatzilla ala. ⁴¹ Pol ahàd à kutso Səriya la Səlisəya, adzərəđfàhà azlaməna madiñal gəl à vok ala la madiñal gəl à vok la abà.

16

Timotawus alak azla Pol atà la Silas

¹ Pol abəzà Derbe ngaha à Lisətəra. La abatà masla madiñal gəl à vok anik la ahəñ, sləm aña Timotawus. Iyà aña kà dəg zla Yahudiya, masla madiñal gəl à vok. Ama baba aña kà tsəhay zil Gərək. ² Azladedà uwana la Lisətəra ngaha

la Ikoniyum gesina kà, tafà madzugway aṅatà kà à masla à afik. ³ Pol asàl mazəb Timotawus kà magay manalay aṅha. Kà maday atà səla kà, akədəv à uda dadàṅ. Adahàṅ kiya uwaga kà, kà uwana azla Yahudiya uwana tadzà à ahəṅ la abatà gesina kà, tasəl kà baba aṅa Timotawus kà zil Yahudiya aw. ⁴ Kəla gudəṅ uwana tagùwàh la abà kà, tapàh à azlaməna madiṅal gəl à vok, tatak uwana azlaməna matapla la slaka aṅa Yesu, la azlamasiga la Urusalima tapəh, ṅgaha tafàh à atà akur à lig kà makəs mapəhay uwatà lela. ⁵ Kiya uwaga məna madiṅal gəl à vok tadzərədəhà ala la madiṅal gəl à vok la abà, ṅgaha matugway aṅatà azàhàla vok à gəl kəla mahəṅay.

Masesiṅay asesiṅla Pol la Makeduniya

⁶ Ama Masasəḍok Zəzagəla adəḍ à atà gay à ahəṅ kà maz gay Zəzagəla la kutso Asəya, kà uwaga à uwana taguwà à uda la Fərizi la Galatiya. ⁷ Mok uwana tabəzà Misiya kà, asà à atà mad à kutso Bitiniya à abà, ama Masasəḍok aṅa Yesu avà à atà tetəvi gotənaṅ aw. ⁸ Kà uwaga taguwà la Misiya, ṅgaha tadà à ahəṅ à gay dərəv la Tərowas. ⁹ La huḍ aṅa vəḍ masesiṅay asesiṅla Pol. Anəṅà zil Makeduniya atsizlla à ahəṅ, adəval kuda: “Guwà à waṅ la Makeduniya kà mazlak anu!”, agəḍfal. ¹⁰ Katskats la lig aṅa masesiṅay uwaga la ahəṅ, məyàh tetəvi kà maday à Makeduniya. Məsəl kà Zəzagəla azàla anu kà maz gay marabəṅ à azladza la kutso uwatà la abà haḍfay.

La Filipiya, Lidiya adiŋ gəl à Zəzagəla à vok

¹¹ Mətsizlla ala la gudəŋ Tərowas la kəslah iyaw, tərta, məhəd à gudəŋ uwana à afik la tataka iyaw la abà, sləm aŋha Samotəras, la bebəŋ gə məzlanəl la Neyapoləs. ¹² Dagay la abatà la uwana, məhəd à Filipiya uwana gudəŋ teraŋa la makoray Makeduniya, slaka madz à ahəŋ aŋa azla Rom. Mədzà à anu à ahəŋ la abatà. ¹³ La vudf maduw ləv mədà à uda la gudəŋ la abà kà mayàh slaka madəv kudfa aŋa azla Yahudiya la gay mukwà. Mədzàhà madzay ŋgaha mətapla azlamis uwana tahamà gay à vok la abatà. ¹⁴ Tekula la tataka aŋa azlamis uwatà la abà, sləm aŋha Lidiya, asà à waŋ la gudəŋ Tiyatir, masla matsakal azlasana, uwana iyaw aŋha zlazlada, masla mahoy adi aŋa Zəzagəla babay. Atsəb anu sləm, ŋgaha Sufəl Zəzagəla azàla haŋkəli kà masla aŋa maf sləm à uwana Pol apəhay. ¹⁵ La abatà tadàhalla batem la azlaməna huf gay aŋha gesina, azàla anu à mtəga aŋha la magodəy: “Bokuba uwana tsa kasəlaw kà gədadinjal gəl à Zəzagəla à vok la dziriga kà, sàw à waŋ, kadzaw à ahəŋ la mtəga gulo”, agòd à anu. Afà anu leri à gəl.

Tawits azla Pol à daŋay

¹⁶ Vərdi anik la ahəŋ uwana mədà à slaka madəv kudfa kà, məgagəm la dugu mayà gə, uwana la masasəfok mawisiga lakəl. Apàhàh tatak uwana adəpaka vok la huma la gay, la mapàh tatak uwaga kà, adabəz sili kà aŋa mənğa aŋha. ¹⁷ Adzəkà manəf anu la tsəh, awiyaa agòd: “Azladza uwanay kà, azlaməna

sləray aŋa Zəzagəla uwana kərkər la afik! Tapəhakulla tetəvi uwana Zəzagəla adəbəla akul!" ¹⁸ Apəhəh uwaga mavakay dəŋ. La makəɸ gəl à ahəŋ, Pol adəy vok, agolà vok à slaka aŋha, agòɸ à masasəɸok mawisiga: "Kak masasəɸok mawisiga, la sləm aŋa Yesu: Sà à uda la masla la abà, gəgod à ka!" La kirim yewdi masasəɸok asà à uda. ¹⁹ Mok uwana azlaməŋga aŋa dugu mayà uwaga tanəŋəŋ kà tabəz sili aya aw kà, takàs azla Pol atà la Silas ŋgaha tabayà atà à vadavaday kasukwa à afik tsəràh à huma aŋa azlaməŋga aŋa gudəŋ. ²⁰ Tadàla atà à slaka azlagumna aŋa azla Rom ŋgaha tagòɸ: "Azladza uwanay kà, tatsàlla magazlay à gudəŋ gami à abà, atà kà, azla Yahudiya. ²¹ Ŋgaha tapəhla mapəhay uwana ala wakità seriya gami avəra gay à azladza, anu uwana anu azla Rom, kà manəfay la makəsay." ²² Maham à ahəŋ dza ahamà atà à gəl. Azlagumna tahəl lukut aŋa Pol atà la Silas, ŋgaha tavà tetəvi kà mazlabəh atà la kurpi. ²³ Uwana tazləbəh atà la kurpi kà, tawits atà à daŋay, ŋgaha tafəhà akur à azlaməna manəŋla à atà à lig kà, kà manəŋla atà lela. ²⁴ Uwana masla manəŋla atà adatsən gay uwaga kà, awits atà à daŋay huɸ gə à agu, ŋgaha abək atà sasala à asik.

²⁵ La huɸ aŋa tataka vəɸ azla Pol atà la Silas tadəv kudə, ŋgaha tahəb kà mazləb Zəzagəla; azlaməna daŋay anik tatsənà atà babay. ²⁶ Katskats kutso abələkà vok məŋga məŋga, baməraka matatukway aŋa gəy kà abələkà vok, katskats azlagamagəy tapəzlla vok,

ɲgaha la kità bay, azlasasala la azlamazakazak tapallàhà à vok à azlaməna daɲay la vok ala kokudà gəl aɲatà. ²⁷ Masla manəɲla azlaməna daɲay atsənà ala. Uwana anəɲàɲ kà gamagày aɲa gày daɲay mapazl vok gà, abəɔf katsakar aɲha kà makəɔf vok, kà uwana adzùgw kà, azlaməna daɲay tahoyay. ²⁸ Ama Pol awiyà la ndzəɔfa: “Kay, kakəɔf vok aɲak aw, anu gesina gami la ahəɲ!” ²⁹ Masla manəɲla uwaga anàv akàl, ahàd à gày daɲay à agu la katskats la masəkulay la abà kà guba, atəɔf à makəla asik aɲa azla Pol atà la Silas. ³⁰ ɲgaha asəlla atà à uda, anavà atà: “Azlaməɲga gulo, mana gədehəɲ kà gi aɲa mabəlay ma?” ³¹ Tawulàlla: “Dìɲ gəl à Yesu à vok, ɲgaha kabəlay, kak la huɔf gày aɲak gesina!” ³² ɲgaha tazàla gay aɲa Sufəl Zəzagəla la azlaməna huɔf gày aɲha gesina. ³³ Masla manəɲla gày daɲay uwaga, ahəl atà à uda la vuɔf uwatà, ɲgaha apàlàh azlaamik aɲatà. La lig la ahəɲ tadəhalla batem la azlaməna huɔf gày aɲha gesina. ³⁴ Adàla azla Pol la Silas à gày aɲha à agu, ɲgaha avà à atà tatak may. Zil uwaga la azlaməna huɔf gày aɲha gesina tahən ala la marabay, kà uwana tadìɲ gəl à Zəzagəla à vok.

³⁵ Mok uwana məl adawula, azlagumna aɲa azla Rom, tasləl dza à slaka masla manəɲla gày daɲay la magəɔfal: “Sàk azladza uwaga, tahàd aɲatà”, tagəɔfal. ³⁶ Masla manəɲla asà à waɲ, apəh à azla Pol, agəɔf à atà: “Azlagumna tav tetəvi kà mawits akul à gəl. Kaslawwalla vok aɲa mas à uda, kà madiy aɲkul la lapiya.”

³⁷ Ama Pol agòd à azlaməna masləlla atà à waŋ: “Lakuhu tazlàbàh anu la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha kà pəra tawits anu à gəl kokuɖa maɖàh seriya gami, tsa anu babay kà, anu azla Rom kà pəra, tawits anu à gəl, la gəl à gəl ma kà mana mi?! Kiya uwaga aw! Say atà la gəl aŋatà tatsa à waŋ kà mapəl anu ala, kəla!” ³⁸ Azlaməna masləllay tawùlla à gay uwaga à azlagumna Rom. Ama guba akəs atà kaykay kà uwana tatsənəŋ kà Pol la Silas kà azla Rom. ³⁹ Kiya uwaga, atà tasà à waŋ tadəv atà kuɖa, ŋgaha tasəlla atà à lag la gày daŋay la aku, ŋgaha aya tadəv atà kuɖa kà mas à uda la kutso aŋatà la abà. ⁴⁰ Uwana Pol atà la Silas tadasa à uda la daŋay, tahàd à mtəga Lidiya dadəŋ. Uwana tanəŋ azladeda la abatà tadzərədàhàtəla, ŋgaha tahàd aŋatà.

17

Pol atà la Silas la Tesaloniki

¹ Tanəfà tetəvi uwana aguwà la Amfipolis la Apoloniya ŋgaha tabəzà Tesaloniki. Gày madəv kuɖa aŋa azla Yahudiya la ahəŋ la abatà. ² Bokuba uwana adagay zagələ aŋa Pol, ahàd à gày madəv kuɖa à agu. Mavakay maduw ləv makər, Pol atsanà vok gay atà nna lakəl aŋa wak-ità Zəzagəla. ³ Atàpàhàtəla la madzərədàhàtəla, kà akəsà vok kà Kristu asà ŋgərpa, ŋgaha awùl à uda la mamətsay, Pol agòd à atà: “Yesu uwanay gəpəh à akul kà, Kristu gà la uwaga.” ⁴ Azladza anik la tataka aŋatà la abà takəs uwaga, tanəfà Pol atà la Silas. Azla Gərək uwana tahòy yewdi

aŋa Zəzagəla la azlamis huɖ gudəŋ uwana sləm aŋatà la ahəŋ aŋuvaw.

⁵ Ama azla Yahudiya tahən ala la maŋor. Kiya uwaga tahamà gay azlabuɖaray à vok, tawiyà kà maf à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la magazlay la huɖ gudəŋ. Tahəd à mtəga Yason kà mayàh azla Pol atà la Silas, kà madla atà à huma aŋa azlaməna sawaray. ⁶ Uwana tabəz azla Pol la abatà aw kà, tabayà Yason la azladede anik à huma aŋa azlaməŋga aŋa gudəŋ, ŋgaha tadzəkà mawiyay: “Azladza uwana tawis gudəŋ à vok ala kà, atà, la uwanay tabəzà à abanay lakana. ⁷ Yason akəs atà à mtəga aŋha, azladza uwaga gesina tapəsəw mapəhay aŋa sufəl aŋa Rom, kà uwana tapəhay kà məŋ sufəl anik la ahəŋ, uwana sləm aŋha Yesu”, tagòɖ. ⁸ Gay uwaga avədzhàhà à tsəh à maham à ahəŋ dza à afik la azlaməŋga aŋa gudəŋ. ⁹ Kiya uwaga azlaməŋga tafà leri à azla Yason à gəl kà tapəl sili dən kà maduw atà à gəl.

Pol atà la Silas la Bere

¹⁰ Uwana vəd adasa à waŋ, azladede tagòɖ à Pol atà la Silas: “Dàw aŋkul à Bere!”, tagòɖ à atà. Mok uwana tabəzà abatà kà, tahəd à gəy madəv kuɖa aŋa azla Yahudiya à agu. ¹¹ Azlauwanay kà madzugway aŋatà kà delga, kà azla Yahudiya aŋa Tesaloniki, takəs gay Zəzagəla la ahəl səla, kəla mavakay tamədzhəh huɖ aŋa wakità, kà masəlay à baŋa uwana Pol apəhay kà dziriga. ¹² ŋgaha aŋuvaw la tataka aŋatà la abà tadinjal gəl à vok. Azla Gərək la azlamis uwana sləm aŋatà la ahəŋ, la azlazil tadinjal gəl

à vok. ¹³ Ama uwana azla Yahudiya uwana la Tesaloniki tatsənəŋ kà Pol apəh gay Zəzagəla la Bere kà, tasà à waŋ la maham à gay azladza à vok, kà mavədzàh azladza ala. ¹⁴ Kiya uwaga azladedə tadàla Pol à gay dərəv, ama Silas atà la Timotawus tagəɸ à Bere. ¹⁵ Azlauwana talakà Pol, tabəzla tsəràh à Atena. La lig la ahəŋ tawùlla aŋatà à Bere la gay uwana la ahəl Pol, apəh à atà kà mapəh à azla Silas atà la Timotawus, kà tabəzalla vok la katskats.

Pol la Atena

¹⁶ Mok uwana Pol akùd azla Silas atà la Timotawus la Atena kà, ləv azəŋ mənŋa kà manəŋ gudəŋ uwaga adahənla la azlamazlazlay. ¹⁷ Tabayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kudə la aku, la azlauwana azla Yahudiya aw, ama tahòy yewdi aŋa Zəzagəla, la azlauwana la vadavaday kasukwa la afik, ŋgaha la azlauwana tagagàmàh la masla. ¹⁸ Azlaməna matapla azladza anik azla Epikuriya ŋgaha la azla Sətoyisəya tavàts gay la masla. Azlaanik tagòɸ: “Mana masla gay zlawzlawga uwanay agòɸ lagwa zlà ma? Zlahaw kà apəhay kà gay aŋa azlazəzagəla mələk gə.” Tapəh uwaga kà, kà uwana Pol apəhay lakəl aŋa Yesu, ŋgaha lakəl mawul à uda la mamətsay. ¹⁹ Kiya uwaga takəs, tadàlla à gudəŋ uwana à afik Arewopez la huma aŋa azlaməna sawaray, ŋgaha tagòɸal: “Lagwa asa à anu masəlay matapla, ma uwala asa à ka matapanula? ²⁰ Kà uwana asa à ka matapanula azlatatak mələk gə, ŋgaha bay asa à anu masəl godega aŋha zlà.” ²¹ (Azla Atena la azlamələk

dza uwana tadzà à ahəŋ la tataka aŋatà la abà, tafahà tatak aw, say matsən azlagay mawga uwana tavàts pəra)

²² Hadzak, Pol atsizilla ala la tataka aŋa azlaməna sawaray la abà ŋgaha agòd: “Azla Atena, gədzùgw kà akul kanəfaw azlatsəhay zəzagəla anik anik gərgagər. ²³ Hadfay, bokuba uwana gədauguzahay la huđ gudəŋ aŋkul la abà kà, gənəŋà azlaskala mazlazlay aŋkul. Ŋgaha gənəŋà anik aya uwana tatsetsəral à vok: ‘Slaka uwana kà aŋa zəzagəla dza asəl sləm aŋha aw.’ Iyay zlà! Kasləkawaw kokudə masəlay, ama gi kà gəsəl, uwana gəsà à waŋ kà mapəhakulla.

²⁴ Masla la uwana adəhəŋ gudəŋ à vok, la azlatatak uwana la huđ aŋha gesina, ama masla kà adza à ahəŋ la azlagəy uwana la aku, ahəl aŋa dza aŋəl aw. ²⁵ Masla kà anəkudə kà dza aŋa madəhalla tatak aw, kà uwana masla la uwana av sifa à dza la masafay gesina. ✧ ²⁶ La dza tekula la abà, la uwana mayyi à tsəh ala apakà vok gesina, ŋgaha abək atà à ahəŋ la gudəŋ uwanay la vok. Dagay uwana aləg madəh vok, afəh azlakaslà à ahəŋ la azlamakwi aŋa madz à ahəŋ aŋatà babay. ²⁷ Adəhà à atà kà atà mayəh masla təzlatəzl, kà atà aŋa məbəzal. Ama la dziriga kà, Zəzagəla kà kərkər la uwabeyuwi gami aw, ²⁸ Kà uwana:

'La masla anu la sifa masla la vok aŋa masafay anu la ahəŋ.'

Delga à uwana azladza anik aŋkul tahàb, ŋgaha tagòd:

✧ **17:25** 17.25 1 Sufəl 8.27; Yesayya 42.5

'Anu babay kà anu azlabəza aᅇha.'

²⁹ Tsa anu azlabəza aᅇa Zəzagəla kà, məslala vok məgagazləla la madzugway kà, Zəzagəla kà bokuba luwàluwà, sili, baᅇaw akur aw. Kà uwana aᅇa azlatatak uwaga kà, dza adəhà à atà la haᅇkəli aᅇha, kà azlamazlazlay aᅇha. Azlatatak uwaga kà azlaaᅇa Zəzagəla aw. ³⁰ Iyay, kà uwana Zəzagəla atugw tsakana aᅇa uwarà aya aw, kà uwana azladza tadza à ahəᅇ kà la mawur gəl aw la abà. Ama lagonay kà, adazala azladza baməraaka leli gesina, kà mapəh gay la ləv ala. ³¹ La haᅇay gə kà, afà mavakay tekula à ahəᅇ, à uwana adəᅇah seriya à gudəᅇ à vok à gəl la dziriga. La ahàl aᅇa dza tekula uwana akəsàni, ᅇgaha apəhanula masla la mawul à uda la mamətsay."

³² Uwana tatsəna, kà Pol apəh lakəl aᅇa mawul à uda la mamətsay kà, azladza anik takəᅇəslal, azlaanik tagəᅇ: "Iyay, lagwa kà, asa à anu aᅇa məᅇətsəᅇal sləm vərđi anik aya zlə!" ³³ Kiya uwaga à uwana, Pol asà à uda la tataka aᅇatà la abà. ³⁴ Azlaanik tadà à atà à adi, tadiᅇal gəl à vok. La tataka aᅇatà la abà kà Denəs tekula la tataka maham à ahəᅇ sawaray, uwana la abà la gudəᅇ la afik, mis anik uwana sləm aᅇha Damarəs, ᅇgaha la azladza anik aya.

18

Pol la Korintiya

¹ La lig aᅇa uwaga la ahəᅇ, Pol atsizilla ala la Atena ᅇgaha ahàᅇ à Korintiya. ² Zil Yahudiya anik la ahəᅇ la abatà, sləm aᅇha Akilas, tagagəm

la Pol. Pol ahàd à mtəga aṅha kà manəṅ atà à gay. Masla kà, tayyà kà à makoray aṅa Pontiya à abà, ama asafay la abatà aw. Asà à waṅ kà la Italiya la ahàl à ahàl atà la mis aṅha Pərəkila, kà uwana sufəl Rom, uwana sləm aṅha Kələd, akudəkàh azla Yahudiya gesina la Rom. ³ Sləray aṅatà kà tekula la Pol, (Mataf gày lukut) adzà à ahəṅ la mtəga aṅatà, ṅgaha tadahàhà sləray la slaka gà. ⁴ Kəla vud maduw ləv, Pol abayàhà vok gay la azla Yahudiya la gày madəv kudfa la aku, kà atà tadinjal gəl à vok, baməraka azla Gərək bay.

⁵ Ama mok uwana azla Silas atà la Timotawus tasà à waṅ la Makeduniya kà, Pol adfahà sləray anik aya aw, say azàṅ kà gay Zəzagəla la mapàhla à azla Yahudiya, kà Yesu kà masla uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl. ⁶ Ama uwana azla Yahudiya tafà gəl à gay aṅha aw, tatsəkəl magodahay à gəl Pol adəf à atà burburu aṅa gudəṅ aṅatà à gəl, agòf à atà: “Baṅa kadàzahawla kà, mawisiga kà adagay kà aṅkul, gay gulo la abà aw. Dagay lagonay lagwa gəgola vok gulo à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw adagay.” ⁷ Kiya uwaga adà aṅha la abatà, ahàd à mtəga aṅa dza anik uwana sləm aṅha Titiyus Yustus, uwana ahòy yewdi aṅa Zəzagəla, ṅgaha gày aṅha kà agà la makəla aṅa gày madəv kudfa. ⁸ Kirəspus, məṅga aṅa gày madəv kudfa, adinṅ gəl à Sufəl Yesu à vok la huđ gày aṅha gesina. Azla Korintiya uwana tatsənà gay uwaga, tadinjal gəl à vok, ṅgaha tadahà à atà batem.

⁹ La vəf la abà vərđi anik masesinṅay asesinṅla Pol, Sufəl Zəzagəla agòfal: “Guba akəs ka aw, dà

à huma à gay la mapəh gay gulo, kadza à ahəŋ titi aw! ¹⁰ Kà uwana gi la ahəŋ la kak. Dza la ahəŋ aslala vok kà makəs ka, kà maɖaha à ka mawisiga à vok aw, kà uwana azlauwana tada-gahay azlaaŋulo kà, atà ŋuv la gudəŋ uwanay la abà aw.” ¹¹ Pol adzà à ahəŋ la Korintiya mavay la tenma, atapàhla gay Zəzagəla à azladza.

¹² Mok uwana Galiyon apək gumna aŋa kutso Akayya, azla Yahudiya tahamà gay à vok, takəs Pol, tadàlla à huma seriya, ¹³ Tagòɖ: “Dza uwanay kà apapat azladza kà atà makədeɖ à Zəzagəla anik à ahəŋ, la azlatetəvi anik anik, uwana aɖəb vok la mapəhay gami aw.”

¹⁴ Pol asàl mabaɖma, à mok uwana Galiyon agòɖ à azla Yahudiya: “Baŋa dza uwanay akəɖ dza, baŋaw aɖàh mawisiga anik zlazladfaga naka gəbasin, gətsəb akul sləm. ¹⁵ Ama tsa kabayaw vok gay kà lakəl aŋa azlagay, lakəl aŋa azlasləm, ŋgaha lakəl aŋa wakità seriya aŋkul kà, say akul la gəl aŋkul kakədəvaw uwaga ala, gi kà, gəɖàh seriya aŋa tsəhay gə uwaga aw.” ¹⁶ Ŋgaha akudəkàh atà la huma seriya. ¹⁷ La abatà gesina aŋatà takəs Sostenus, məŋga aŋa gəy madəv kudfa, tazlāb la huma seriya. Ama Galiyon afəl sləm aw.

Pol awul à Antiyews

¹⁸ Uwana Pol adadzin à ahəŋ la Korintiya aya kà, la lig la ahəŋ, asàk azladedə à ahəŋ, ahàd à Kenkeriya atà la Pərəskila la Akilas. La abatà afəts gəl à ahəŋ kà maslaf vok aŋha uwana aslāf la huma Zəzagəla. La lig la ahəŋ ahàɖ à kəslah

iyaw à afik, kà mad à kutso Səriya.☆ 19 Uwana tabəzà Efesus, Pol asakà Akilas à ahəŋ atà la Pərəskila, ŋgaha ahàd à gày madəv kuɖa à agu, kà matsən vok gay la azla Yahudiya. 20 Atà tanavàl masafani la abatà, ama akès aw. 21 Asàk atà à ahəŋ la magoɖ à atà: “Baŋa asa à Zəzagəla kà, gədàwul à waŋ à slaka aŋkul aya”, ŋgaha adà aŋha à Efesus la kəslah iyaw.

22 Mok uwana adabəz à Zəsare kà, ahàd à Urusalima kà madfàh ayyi à azlaməna gay Zəzagəla la abatà. La lig la ahəŋ, adà à ahəŋ à Antiyews. 23 Uwana adadzən à ahəŋ la abatà kà, awùl aŋha aya, aguwa à uda la makoray aŋa Galatiya la abà, ŋgaha la Fərizi la madzərəɖfàh azlaməna madiŋal gəl à vok ala.

Apolos azaŋ gay Zəzagəla la Efesus ŋgaha la Korintiya

24 La zamana uwatà kà, zil Yahudiya anik la ahəŋ, sləm aŋha Apolos tayyà à Alekəsandəra, abəzà à gudəŋ Efesus. Masla la haŋkəli aŋa mabadma, asəl wakità Zəzagəla lela. 25 Asəl tetəvi aŋa Sufəl Zəzagəla lela. La mabadma delga apàhla gay aŋa Yesu à azladza la dziriga. Ama batem tsəhay gə aŋa Yuhana la uwana asəl pəra. 26 Adzəkà mapàh gay la gày madəv kuɖa la aku la kokuɖa guba. Mok uwana Pərəskila atà la Akilas tatsən mapəhay aŋha, tadàla masla à mtəga aŋatà, tapəhalla tetəvi aŋa Zəzagəla la dziriga. 27 Kiya uwaga Apolos akès tetəvi kà mad à kutso Akayya. Azladedə məna madiŋal gəl à vok tadzərəɖfàŋ ala, tatsetsəral wakità à ahəl,

☆ **18:18** 18.18 4Musa 6.18

kà mav à azlaməna madiṇal gəl à vok la kutso uwatà, kà atà makəsay la ahəl səla. Mok uwana adabəz à abatà kà, azlək azlaməna madiṇal gəl à vok la vok mahamay uwana Zəzagəla avəl. ²⁸ Apəh à azla Yahudiya la huma azladza gesina, tsərəh à uwana dza apəzl gay maslək aw, apəhatəla la wakità Zəzagəla la abà, kà Yesu la uwana dza uwana Zəzagəla afəl dzakwa à gəl, Kristu.

19

Pol apəh gay Zəzagəla la Efesus

¹ Mok uwana Apolos la Korintiya, Pol aguwa la gudəṇ la afik, abəzà à Efesus. La abatà la uwana abəzà azlaməna madiṇal gəl à vok anik à vok. ² Anavà atà: “Kabəzaw Masasəfok Zəzagəla, à mok uwana kadìṇəwwal gəl à vok ay?” Tawulàlla, tagòd: “Tetuwa mədatsənəṇ tapəhay lakəl aṇa Masasəfok Zəzagəla aw.” ³ Kiya uwaga Pol anavà atà: “Tsəhay batem ma uwala tadəhəkulləṇ la?” Tawulàlla: “Tsəhay gə aṇa Yuhana”, tagòdɤal. ⁴ Pol agòd à atà: “Yuhana adəhə batem à azlauwana tapəh gay la ləv ala, ṅgaha agòdəh à azla Isərayel kà, say tadiṇ gəl à dza uwana à vok adənəfal à tsəh à waṇ, uwaga kà Yesu.” ⁵ Mok uwana tatsən uwaga tadəhətəṇ batem la sləm aṇa Sufəl Yesu. ⁶ Pol abək à atà ahəl à gəl, gesina aṇatà tabəzal Masasəfok Zəzagəla. Tadzəkà mabəɤma la azlagay mələk gə, ṅgaha tazə sayda uwana tabəzal la slaka Zəzagəla. ⁷ Gesina aṇatà kà taslay kulo gəl aṇha səla.

⁸ Təla makər Pol adfahəŋ kà matapatàla la gày madəv kufə aŋa azla Yahudiya la aku, apəhla azladza kokufo guba, kà atà tatsənà vok gay, awədf vok à uda kà mapəhatàla gay aŋa makoray Zəzagəla. ⁹ Ama azlaanik aŋatà tadzadzəŋəhà gəl ala, takweskà, tapəh mawisiga lakəl aŋa tetəvi aŋa Sufəl Zəzagəla la huma maham à ahəŋ dza. Kà uwaga à uwana Pol ahəl azlaməna madiŋal gəl à vok, tahəd aŋatà. Kəla mavakay atəpla azladza la gày nekol aŋa Tiranus la aku. ¹⁰ Anəfà madfəh uwaga tsərəh à mavay səla, tsərəh à uwana azladza la kutso Asəya, la azla Yahudiya, ŋgaha la maham à ahəŋ dza anik gesina tatsənà gay aŋa Sufəl Zəzagəla.

Gay aŋa azlakona aŋa Seva

¹¹ Zəzagəla adfahəhà azlanadzipo tsəhay anik anik la ahəl aŋa Pol. ¹² Azlalukut uwana tadabani vok aŋa Pol la azlanalbət gesina kà tawarəhà azlaməna dʒuvats ala gesina. ¹³ La kaslà uwatà azla Yahudiya anik la ahəŋ uwana tauguzəhəh, tawùl à abanay, tawùl à abatəy kà makudəkəh azlamasəsəfok mawisiga à azlaməna dʒuvats lakəl ala, tazəb kà sləm aŋa Sufəl Yesu kà makudəkəhla azlamasəsəfok mawisiga uwaga. Tagòdàh à azlamasəsəfok uwaga: “Məgòd à akul: Sàw à uda la sləm aŋa Yesu uwana Pol apahay!” ¹⁴ Uwaga azlabəza aŋa məŋ madzahaga aŋa mav tatak à Zəzagəla, uwana sləm aŋha Seva, tadəhà uwaga atà mədəf. ¹⁵ Ama masəsəfok mawisiga agòd à atà: “Gəsəl Yesu, Pol babay gəsəl, ŋgaha ma akul ma, akul azla uwa tak uwa?” ¹⁶ Masla zagəla zagəla

avàl à atà à adi, aduwà à atà gesina. Azlàbàh à atà à gay, adfahàh à atà amik à vok, tavàlàh à uda, tahòy aṇatà la godega deyday. ¹⁷ Azla Yahudiya la azlamaham à ahəṇ dza anik anik, uwana tadzà à ahəṇ la Efesus gesina, tatsənà uwaga. Ləv avàl à atà à gay tsərəh à uwana azladza tazəṇ mazləbaya sləm aṇa Sufəl Zəzagəla à gəl kaykay aya. ¹⁸ Aṇuvaw la tataka azlaməna madiṇal gəl à vok la abà tasàhà à waṇ, tapàh gay la ləv ala lakəl aṇa uwana tadafahaṇ la huma azladza gesina. ¹⁹ Aṇuvaw la tataka aṇa azlauwana la abà tadfàh məzla, tasàhla wakità aṇatà à waṇ, tadàwal à akəl à tsəh la huma aṇa azladza gesina. Tatùgw sili aṇa wakità gà, uwana kà adfàh gursu dəbow dzik zlo. ²⁰ Kiya uwaga à uwana gay aṇa Sufəl Zəzagəla aslèhà gəl à ahəṇ la ndzəda la mapəhla ndzəda aṇha ala.

²¹ Mok uwana uwaga adada à lig gesina, Pol akəs tetəvi uwana aguwa la Makeduniya, la Akayya kà masla aṇa mad à Urusalima. “Baṇa gədabəzay kà, gədàd à gudəṇ Rom babay”, agòd. ²² Aslèl azlaməna mazlakay aṇha sèla à Makeduniya, Timotawus atà la Erastus, ama masla kà adzàni à ahəṇ la Asəya dadəṇ.

Masàh gəl la Efesus

²³ La kaslà uwatà kà, gay mənṅa atsizilla ala la Efesus lakəl aṇa tetəvi aṇa Sufəl Zəzagəla. ²⁴ Dza anik la ahəṇ la abatà, sləm aṇha Demetəriyus, uwana avàtsàh azlamaftsa à vok aṇa gày uwana azladza taslèkàwàh, uwanay gày aṇa mazlazlay Arəteməs misga, akəs atà à vok la azlaməna

sləray aᅇha gesina kà madawla. ²⁵ Azlàh azlaməna sləray aᅇha, la azladza uwana sləray aᅇatà tekula, ᅇgaha agòd à atà: “Azlakona, kasəlaw kà, la sləray gami akəs à anu aw takay, ²⁶ kanəᅇawwan, ᅇgaha katsəᅇawwan uwana Pol uwanay aᅇəhəᅇ aw takay? Agod à azladza kà: Azlamazlazlay uwana məᅇəhəᅇ la ahəl kà, azlazəzagəla delga aw, agod. ᅇgaha azladza takəs gay aᅇha kà la abanay la Efesus pəra aw, ama la makoray aᅇa Asəya la abà gesina bay. ²⁷ Baᅇa kiya uwanay kà, azladza tadəpəᅇ mawisiga lakəl aᅇa sləray gami, ᅇgaha tadəpəsew məᅇ gəy mazlazlay Arəteməs baməraaka Arəteməs bay, kà tadəhoy yewdi aᅇha aya aw. Tekedik kà, masla la uwana azla Efesus tasləkaway la azladza gudəᅇ à vok gesina!”

²⁸ Mok uwana tatsəᅇn gay uwaga kà, tapakà ləv kaykay, tadzəkà mawiyay, tagòd: “Arəteməs aᅇa azla Efesus kà məᅇga, Arəteməs aᅇa Efesus kà məᅇga!” ²⁹ Gay uwaga asləhà gəl à gudəᅇ à abà gesina, awisà gəl à azladza à vok, takəs azlaməna manəᅇ Pol səla, Gayyus atà la Arəstarkus uwana tasà à wan la Makeduniya, tabayà atà, tadàla atà à vadavaday aᅇa marazlay à afik. ³⁰ Pol bay kà asal aᅇa mad à abà, ama azlaməna madiᅇal gəl à vok tadəᅇdal gay à ahəᅇ. ³¹ Azlaməᅇga aᅇa kutso Asəya uwana azlaslagama aᅇha tasləl gay à slaka aᅇha, tadəval kuᅇa kà masla aᅇa mad à vadavaday marazlay à afik aw. ³² La mok uwaga kà, maham à ahəᅇ gesina hohodə gəl à vok, kəla uwabeyuwi awiyay deyday pəra, kà uwana aᅇuvaw la tataka aᅇatà

la abà, tasəl gay uwana ahamà atà gay à vok aw. ³³ Zil Yahudiya anik la ahəŋ la abatà la tataka azladza la abà, sləm aŋha Alekəsander, tadàlla à awtày à huma aŋa maham à ahəŋ dza kà uwana azla Yahudiya tasəl masla, kà mapəhla godega aŋa gay uwaga à azladza. ³⁴ Ama uwana tasəl kà masla babay zil Yahudiya kà, tazà mawiyay à zagəla la kuda tekula, tasàf la mawiyay la abà azlagay sa səla: “Arəteməs aŋa azla Efesus kà mənğa, Arəteməs aŋa azla Efesus kà mənğa!”

³⁵ “Dzàw à ahəŋ titi!”, mən səkəreter aŋa gudəŋ uwaga agòf à atà kà kuda kuda: “Hadfay, akul azla Efesus kà uwabeyuwi asəl kà gudəŋ aŋa Efesus kà masla manəŋla mən gày aŋa Arteməs, ŋgaha la maftsa vok tsikaslaga aŋha, uwana asà à ahəŋ la zagəla, kəla dza uwala beyli asəl uwaga. ³⁶ Dza la ahəŋ ats gadzewi lakəl aŋha aw. Gay gà la uwaga say kadzaw à ahəŋ titi, ŋgaha kadəhaw hanjëli lakəl aŋa uwana kadəhawwan bay. ³⁷ Hadfay, səlàw kà, azladza uwana kasàwla atà à abanay kà, tadà à gəl la mən gày mazlazlay gami la aku aw, uwala tapəh mawisiga lakəl aŋa mazlazlay gami bay aw. ³⁸ Baŋa gay la Demetərius lakəl, la azlaməna sləray aŋha, kà mapuw gudzi à dza à gəl kà, kaslà la ahəŋ à uwana dza ada à seriya la mok uwatà à huma aŋa azlamənğa, la abatà la uwana tadəvah atà ala. ³⁹ Baŋa akul la azlagay anik aya babay kà, say kadawla à huma à azlaməna sawaray, kà makədəvəŋ ala la abatà. ⁴⁰ Ama kà aŋa uwanay lakana kà, akəs anu vok aw, kà uwana tagòf à anu kà, akul la uwana mədatsizl

gay ala, tagodf à anu, kà uwana akəs anu vok kà maham gay à vok kiya uwanay aw!”⁴¹ Nğaha mok uwana adakədf gəl à gay uwaga kà: “Dàw ankul!”, agòdf à atà.

20

Pol ahàd à Makeduniya nğaha à Akayya

¹ Mok uwana gay ataslèla kà, Pol ahamà gay à azlaməna madiᅇal gəl à vok à vok. Adzərədfàhàla la azlagay, agòdf à atà: “Gi kà, gəda à Makeduniya.”² Aguwà à uda la kutso uwatà la abà la madzərədfàh azlaməna madiᅇal gəl à vok ala, la mazàh à atà gay Zəzagəla, nğaha ahàd à Akayya.³ Adzà à ahəᅇ la abatà təla makər, adfahà vok à ahəᅇ kà mad à Səriya la kəslah iyaw, ama atsənàᅇ kà azla Yahudiya tatsən vok gay kà makədfay, gay gə la uwaga awùl à Makeduniya.⁴ Sopatər, kona aᅇa Pirus, zil Bere alakəᅇ, nğaha bay Arəstarkus atà la Sekundus, uwana azla Tesaloniki, Gayyus zil Derbe, Tisik atà la Tərofim nğaha bay Timotawus, uwana atà azla Asəya, tahàd atà nna gesina.⁵ Tatsà vok à huma kà anu, tahàd à Tərowas, takudà anu la abatà.⁶ Anu la gəl gami məgədf à Filipiya, uwana madəvaday aᅇa pain uwana tatak maməsləla la tsəh aw adada à lig kà, la mahəᅇay zlo kà məbəzà atà à vok la Tərowas la kəslah iyaw. Mədfahà kasukwa tekula la abatà.

Pol anəᅇ azlaməna Tərowas à gay

⁷ La mokokhu gə, vudf səbdu kà, maham gay à vok kà mazuw tatak may tsikaslaga. La abatà Pol apəᅇh gay à azladza. Apəᅇh gay tsərəh à tataka

vədf, kà uwana la bebəŋ gà kà, asal mad aŋha. ⁸ La gày uwatà la aku lakəl aŋa gày uwatà la afik, məhəm à agu kà, azlafənəs aŋuvaw dzadzàhà la ahəŋ. ⁹ Bəzi kohana uwana sləm aŋha Antikus adzà madzay la gay fenetər. Pol adà à huma à gay la mapəh gay Zəzagəla tsəràh à uwana Antikus ayì vok, adzehəl. Tsəŋurəsl, atədf à ahəŋ, dagay la kəl gày mamakər la afik, tazəb à afik kà adamətsay. ¹⁰ Ama Pol asà à ahəŋ, ahùbal à gəl, akəs à vok, agòdf: “Katawaw aw, mamətsayga aw!” ¹¹ Nğaha Pol awùl à gày uwatà à afik, azəb Pain atsəkàŋ ala, nğaha tazùw gesina aŋatà la slaka gà. Apəh à atà gay uwaga tsəràh à gay bebəŋ, la lig la ahəŋ adà aŋha. ¹² Tadàla bəzi kohana uwaga à mtəga la sifa, tarəb mənğa kà uwaga, tadzərədfàhà ala.

Pol atsizlla ala la gudəŋ Tərowas, ahàd à Milet

¹³ Anu kà, mətsà vok à huma, kà Pol aŋa maday à kəslah iyaw à afik uwana adàla anu à Asos. La abatà la uwana mədzùgw mazəb Pol à tsəh à kəslah iyaw à afik, kà uwana masla kà anəfà tetəvi à asik. ¹⁴ Mok uwana adabəz anu vok la Asos kà, məzəb à tsəh à kəslah iyaw à afik, məhàd à Mitilen. ¹⁵ Mətsizlla ala la abatà aya, məhàd à huma aŋa Tsiyo. La bebəŋ aŋha aya kà, məbəzà à Samos, nğaha la bebəŋ aŋha aya kà maufad kà, məbəzà à Milet. ¹⁶ Asà à Pol kà matsədf à Efesus lakəl ala, kà uwana asəl matsizl à ahəŋ kà maz kaslà ala la kutso Asəya aw, kà uwana av vok kà məbəz à Urusalima gurayŋa madəvaday Pentakosta, adàh vok kəla.

Pol apəh gay à azlamasiga la Efesus

17 Mok uwana Pol adabəz à Milet kà, aslèl gay à slaka azlamasiga aña maham à ahəj məna gay Zəzagəla la Efesus: “Sàw à wanj à abanay!”, agòd à atà. 18 Mok uwana tadùw à awtày à slaka aña kà: “Kasəlaw kakay à madz à ahəj gulo uwana gədzà à ahəj la makoray aña Asəya la abà”, agòd à atà. 19 “Gəfahà sləray aña Sufəl Zəzagəla la ləv tekula, ngaha la iyaw tugwi la adi, la ngərpa, la tataka aņkul la abà kà matsən vok gay la azla Yahudiya. 20 Sèlàw babay kà, gəhadfàhəkulla tatak uwana à vok akəsà akul à vok aw. Gəpəh à akul uwaga gesina, ngaha gətəpakulla la dazuwaya, ngaha baməraka la azlahudf gày aņkul. 21 Gəzàlla azla Yahudiya ngaha la azlauwana azla Yahudiya aw kà mapəh gay la ləv ala, kà atà magola vok à slaka Zəzagəla, ngaha atà aña madin gəl à Sufəl Yesu à vok. 22 Ama lagonay kà, gəday à Urusalima, kà uwana Masasədok Zəzagəla afà à gi leri à gəl kà maday, lagwa kà, gəsəl tatak uwana adabəz à gi la abatà aw. 23 Kəla kà, kəla hudf gudəj uwana gəguwà à uda la abà kà, Masasədok Zəzagəla agòd à gi, kà tadàduw gi à danj, gədàsa ngərpa. 24 Ama kà gi kà gədàmətsay, gədàdza à ahəj la sifa kà, bə tatak tekula, baña gədəkəf gəl à madahay gulo, la sləray uwana Sufəl Zəzagəla afà à gi à gəl kà diga, uwaga kà mapəhla ala gay marabəj lakəl aña vok mahamay aña Zəzagəla.”

25 “Gəuguzàhəh la tataka aņkul la abà gesina, gəzà gay aña makoray Zəzagəla. Lagwa kà, gəsəl kà kadənəjəw gi aya aw. 26 Kà uwaga à uwana gəpəh à akul la paraka lakana: Baña tekula

aŋkul azalla kà: Gay gulo aw. ²⁷ Kà uwana gəzàla masal aŋa Zəzagəla gesina, gəhadfàhà-kulla tatak à vok aw. ²⁸ Nəŋàwla gəl aŋkul, nəŋàwla maham à ahəŋ məna gay Zəzagəla, uwana Zəzagəla asùkw atà la mamətsay aŋa Kona aŋha. ²⁹ Kà uwana baŋa gədàda aŋulo kà, azladza tadàsahah à waŋ bokuba azlakəda fəta à tataka aŋkul à abà, tadàsaka azlatuwaŋ aw. ³⁰ Baməraaka la tataka aŋkul la abà bay kà, tadəpahla vok ala kà madfàh fida kà azlaməna madinał gəl à vok aŋa manəf atà bay. ³¹ Kiya uwaga kà, nəŋàwla gəl aŋkul, awulla à akul à gəl gədapaha à akul mavay makə, mavakay la mahanay gesina, la iyaw tugwi la adi.”

³² “Lagonay kà, gədàbək akul à ahəl aŋa Zəzagəla, ŋgaha à ahəl aŋa vok mahamay aŋha. Aslala vok kà aŋa mazigəŋ akul, aslala vok kà aŋa mapis à akul gay à vok la ləmana uwana adahàkuləŋ gesina. ³³ Gənavà sili la lukut la slaka dza aw. ³⁴ Akul la gəl aŋkul babay kà kasəlaw, kà gədfahàhà sləray la ahəl gulo, kà gi aŋa madfàhla tatak uwana gənəkudfa aŋha la azladza uwana anina. ³⁵ La azlatatak gesina la abà, gəpəhakulla kà say kazlakaw azlaməna kudfa la tsəhay sləray uwanay gesina. Tawulla anu gəl babay à gay aŋa Sufəl Yesu uwana agodf la gəl aŋha:

'Marabay agay la dza uwana avà, marabay
     uwanay aduwa marabay aŋa dza uwana
     akəsay pəra',
 Yesu agodf.”

³⁶ Mok uwana Pol adadəv gay aŋha à gay kà,

akədf à ahəj, adəv kudfa atà nna la slaka gà gesina. ³⁷ Gesina aɲatà tataw, la makas masla à vok ŋgaha: “Hàd, zla!”, tagòdfal la mabak ahàl à kudfa. ³⁸ Tapakàh ləv mənɟa, kà uwana ‘Kadànəɲaw gi aya aw’, agòdf à atà. Ŋgaha talakàŋ à kəslah.

21

Pol aday à Urusalima

¹ La abatà ‘Maday’, məgòdf à atà, məhàd la kəslah iyaw à afik, məbèz à Kos. La bebəj gà, məbèz à Rodəs. Dagay la abatà məhàd à Patara. ² La abatà la uwana məbèzà à kəslah iyaw, kà mad à Fenesəya. Mədə à afik, məhàd, ³ Katskats mənəjə gudəj Sípəre, uwana la tataka dərəv la abà, məfàl à ahàl gudzay, kà mad à Səriya. Məsà à vədah la Tir kà matsək kazlaɲa aɲa kəslah iyaw à ahəj. ⁴ Məbèz azlaməna madiɲal gəl à vok la abatà, ŋgaha mədza à ahəj kasukwa tekula anina. Masasədfok Zəzagəla apəhatàla tatak uwana adàbèz Pol, kiya uwaga kà: ‘Kadà à Urusalima aw’, tagòdfal. ⁵ Ama uwana kasukwa uwatà adada à lig kà, mətsizilla ala, məhàd la azlamis aɲatà la azlabəza aɲatà gesina, talakà anu à uda la huf gudəj la abà. Məkədəcfàh à ahəj la gay dərəv mənɟa, madəv kudfa. ⁶ Mok uwana: ‘Mədza à ahəj wurwur’, mədagodf à vok kà, məhàd à kəslah iyaw à afik, atà babay tawùl à mtəga aɲatà.

⁷ Kiya uwaga mədəvə mauguzahay gami à gay la iyaw lakəl la mad à Tir, tsərəh à Potolemawus. La abatà babay, azladedə takəs anu, məvakà à

abatà à slaka aṇatà. ⁸ La bebəṇ gà məhəl vok, məhàd à Zəsare. La abatà məhàd à mtəga aṇa Filip masla mapəh gay Zəzagəla, məhən à mtəga aṇha. Masla kà tekula la tataka azladza mədəf uwana la abà, tatsatsàmànì atà la Urusalima. ⁹ Azladəgam aṇha la ahəṇ, uwana tadàh à zil dadàṇ aw, tapàhàh gay uwana Zəzagəla apəh à atà à ahəl kà mapàh à azladza. ¹⁰ Uwana mədahəni à abatà kà, masla mapəhal gay à ahəl aṇa Zəzagəla kà mapàh à azladza, uwana sləm aṇha Agabus, asà à waṇ la Yahudiya. ¹¹ Asà à waṇ à slaka gami, azəb parapara aṇa Pol, awàdla asik à ahəṇ la azlaahəl aṇha, agòd: “Aganay uwana Masasəfok Zəzagəla agòd: ‘Azla Yahudiya la Urusalima tadàwad dza aṇa parapara uwanay kiya uwanay, tadàfa masla à ahəl aṇa azladza uwana azla Yahudiya aw.’ ” ¹² Mok uwana mədatsən gay uwaga, anu la azladza uwana la Zəsare kà: “Kamkam, kahad à Urusalima aw!”, məgòd à Pol. ¹³ Ama awùlla à uda: “Kà mana katawaw ma? Asa à akul kà mav à gi guba takay? Ama gi kà, gədàvə vok gulo kà mawad gi la Urusalima pəra aw, ama kà mamətsay kà Sufəl Yesu Kristu bay.” ¹⁴ Uwana məslàla vok kà madəfal gay à ahəṇ aw kà, mədzà à ahəṇ titi: “Bokuba uwana asa à Zəzagəla pəra zlà”, məgòfal.

¹⁵ Uwana mədadza à ahəṇ la abatà kà, mədahà vok kà mad à Urusalima. ¹⁶ Azlaməna madiṇal gəl à vok anik la Zəsare talakà anu. Tadàla anu à mtəga aṇa Manason, uwana asà à waṇ la Sipəre, masla madiṇal gəl à vok dagay uwarà, kà mahən anu à ahəṇ.

Pol ahad manəŋ Yakuba à gay

17 Mok uwana mədabəzay à Urusalima kà, azlamadiŋal gəl à vok la abatà, takès anu la ahəl səla. 18 La bebəŋ gə, məhəd, la azla Pol, à mtəga aŋa Yakuba, à slaka uwana azlamasiga aŋa maham à ahəŋ mənə gay Zəzagəla gesina tahaməh gay à vok. 19 Pol adəhà à atə 'Ayyi', ŋgaha apəh à atə sləray, uwana Zəzagəla adəhà la ahəl aŋha la tataka aŋa azladza uwana azla Yahudiya aw. 20 Mok uwana tatsən uwaga la slaka aŋha kà, tazləbà Zəzagəla, tagòd à Pol: "Deda à kanəŋà uwana apakà vok la abanay la slaka azla Yahudiya tsi. Azla Yahudiya dəbow dəbew tapakà azlamadiŋal gəl à vok. Ama gesina kà tanəfa gay aŋa wakità seriya aya. 21 Tatsənəŋ kà, katəpla azla Yahudiya uwana tadzà à ahəŋ la tataka aŋa azla tsəhay dza anik la abà, kà atə aŋa magola vok à uda la wakità seriya aŋa Musa la abà, ŋgaha kagòd à atə kà, tasàkal makadav azlabəza aŋatà à uda, ŋgaha tasàk à madz à ahəŋ aŋa azla Yahudiya la tsəh ala babay. 22 Mana mədehəŋ ma? Kà uwana ndzer tasəlay kà, kadasa à waŋ. 23 Lagwa dəhà kà uwana məpəhaha à ka: Azladza ufad la ahəŋ la abanay, à uwana asà à atə masəd vok. 24 Nəfà atə, ŋgaha kadəsədaw vok akul nna, bokuba uwana wakità seriya apəhay, pəl sili aŋa mafəts gəl à ahəŋ aŋatà. Baŋa kadəfah uwaga gesina kà, azladza tadəsəlay kà uwana tapəh à ka à vok, kà fida, ŋgaha atə kà masəlay kà kanəfa mapəhay aŋa Musa lela! 25 Ama kà aŋa azlauwana azla Yahudiya aw kà, masla tapakà

azlaməna madiṅal gəl à vok kà mətsetsèr à atà wakità kà mapəh à atà uwana məkəs: Təga kà, məgodf à atà kaslawwalla vok mapad sləb matulay, sləb mazlazlay, mas aniz la mapad sləb anja tatak masewfla gə, kadahaw mabila aw, uwaga gesina kà delga aw, mətsetsèr à atà.”
²⁶ Kiya uwaga la bebəṅ gə, Pol ahəd la azladza ufad uwaga, tasədf vok, kà magay sətaka, ṅgaha tahəd à mənṅ gəy Zəzagəla à agu. La abatà agòdf: ‘Baṅa mahənay mədfəf adaslay kà, madəv sləray anja magay sətaka anja kəla uwabeyuwi anjatà.’ (Bokuba magodfay kà sartà anja makadf tatak kà anjatà adaslay)

Takəs Pol la mənṅ gəy Zəzagəla la aku

²⁷ Mok uwana mavakay mədfəf uwaga azladəv à gay kà, azla Yahudiya uwana la makoray Asəya tanəṅà Pol la mənṅ gəy Zəzagəla la aku kà, ṅgaha tavədzàhə maham à ahənṅ dza ala, ṅgaha takəs Pol, ²⁸ la mawiyay: “Azlatsəhay gami Isərayel zlakàw anu! Aganay dza à uwanay auguzàhəhay la slaka gesina, atùgw delga aw à azladza gesina lakəl anja azla Isərayel lakəl anja wakità seriya anja Musa, ṅgaha lakəl anja mənṅ gəy Zəzagəla babay! Bə gotənaṅ babay asəlla azlakirdi à gəy Zəzagəla gami à agu, tadəhla àläh à slaka tsidaṅa gami à vok.” ²⁹ (Uwana tapəh kiya uwaga kà, kà uwana tanəṅəṅ Tərofim zil Efesus atà la Pol tauguzàh la huđ gudəṅ la abà, tadzùgw kà tahəd à mənṅ gəy Zəzagəla à agu, gəl agodf à atà) ³⁰ Gay uwaga atsàn à huđ gudəṅ à abà gesina, azladza gesina tahamà gay à vok. Takəs Pol, tabayəṅ à lag la gəy Zəzagəla la aku, ṅgaha

tatsàkàh azlagamagày à ama gesina. ³¹ Maham à ahəŋ dza asà à atà makəǝf Pol, ama gay uwaga atsən à mənğa aŋa azlaslodzi aŋa azla Rom, tagòǝfal kà azladza Urusalima gesina gəl adawis à atà à vok. ³² Katskats mənğa aŋa azlaslodzi ahəl azlaslodzi la azlamənğa aŋatà, tahàd à maham à ahəŋ dza à abà la mahoyay. Uwana azladza tanəŋəŋ azlaslodzi tasà à waŋ kà, tasàk à mazlaǝ Pol. ³³ Kiya uwaga mənğa aŋa azlaslodzi azà vok à slaka Pol, akəs: “Wàǝawwàŋ kà la mazakazak səla!”, agòǝf. Nğaha anavà atà: “Uwanay ma, mana adahəŋ ma?”, agòǝf à atà. ³⁴ Azladza la maham à ahəŋ dza la abà tapàh azlagay anik anik deydayga. Takàǝfla gəl à gay uwaga à vok, nğaha asəl uwana adəhəŋ kà gay uwauwaga uwaga aw, nğaha agòǝf kà: “Dàwla Pol à mtəga azlaslodzi!”, agòǝf. ³⁵ Mok uwana tabəzà maslək à ahəl gamagày, azlaslodzi tazəǝb mazəǝbay kà mav dzəhla aŋa maham à ahəŋ dza, ³⁶ kà uwana azladza tanəfà la tsəh dukwdadukw la mawiyay: “Məkəǝf, məkəǝf, məkəǝf!”

Pol awulla dzirga aŋha à uda kà mazlayla

³⁷ Mok uwana tazlādàla Pol à gày aŋa azlaslodzi uwatà à agu kà, Pol agòǝf à mənğa aŋa slodzi: “Gəbəzal tetəvi kà maǝadma ay?” Mənğa aŋa azlaslodzi agòǝf: “Tsa kasəl gay Gərək aw nna? ³⁸ Tsa kak kà zil Misəra, uwana azləl guvəl la azladza la kaslà uwanay adada à lig aw takay, uwana adàla azladza dəbow ufaǝf à kəsaf à abà kà magay azlaməna nabəra aw ay?” ³⁹ Pol agòǝf: “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus uwana la Səlisəya, gi bəzi huǝf gudəŋ mənğa

gà. Kamkam, gəgod à ka, v à gi tetəvi kà gi aña mabafma à maham à ahəŋ dza uwanay!”
⁴⁰ Məŋga aña azlaslodzi avəl tetəvi. Kiya uwaga Pol atsizlla à maslək ahəl gamağay à afik, akokòt à atà ahəl à adi kà madz à ahəŋ titi, uwana tadzà à ahəŋ titi kà, Pol apəh à atà gay, la gay Yahudiya:

22

¹ “Azladedə la azlababa, lagwa kà, tsəbàw sləm à gay mazlayla gi gulo uwana gəpəh à akul lagwa!” ² Mok uwana tatsənəŋ, kà apəh à atà kà la gay aŋatà kà, dziriya tadzà à ahəŋ titi ŋgaha Pol agòf à atà:

³ “Gi zil Yahudiya, tayyà gi à Tarsus la Səlisəya, ama gəzigən kà la abanay la Urusalima, ŋgaha bay kà, masla matapgəla tatak kà, Gamaliyel, masla la uwana apəhgəla masəl mapəhay aña azlababa gami madzidziga. Gəfahà sləray aña Zəzagəla kà məŋga bokuba aŋkul uwanay kadahəwwəŋ lakana. ⁴ Kasəlaw kà gətərəbàhà azlaməna madiŋ gəl à Yesu à vok tsərəh à makaf atà. Gəkəsàh azlazil la azlamis, gəwàts atà à daŋay. ⁵ Kiya uwaga madzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla, la azlamasiga tanərəz kà delga à uwana gədehəŋ, tavà à gi wakità kà azladedə gami azla Yahudiya uwana la Damas, gəhàd à abatà kà makas atà, ŋgaha kà madla atà à Urusalima à huma seriya.”

*Pol apəh gay aña mapəh gay la ləv ala aŋha
 (Sləray 9.1-19; 26.12-18)*

6 “Mok uwana gi la tetəvi la ama, kà mad à Damas, uwana azlågay tataka afats kà, katskats magol ufaka mənğa asà à ahəŋ la zagəla, aùd la makəla gulo. 7 Gətəđ à vədah, ŋgaha gətsənà mabadma agòđ à gi: ‘Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma?’ 8 Gənàv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Agòđ à gi: ‘Gi Yesu, zil Nazaret uwana katərəbəŋ.’ 9 Azladza uwana la slaka gulo tanəŋà ufaka, ama tatsənà kuda uwana abadgəmà aw. 10 Kiya uwaga gənàv: ‘Sufəl, mana gədehəŋ ma?’ La abatà Sufəl Yesu agòđ à gi: ‘Sà à afik, hād à gudəŋ Damas à abà, la abatà la uwana tadəpəhakala tatak gesina uwana asà à Sufəl Zəzagəla kadehəŋ.’ 11 Uwana gədapaka guləf kà magol ufaka uwana aŋərəzl gi à adi, azladza uwana məday anina takəs gi à ahəl, ŋgaha tadàla gi à Damas.”

12 “Dza anik la ahəŋ la abatà, uwana sləm aŋha Ananias, masla kà asəl Zəzagəla, akəs wakità seriya gami lela, sləm aŋha la ahəŋ la tataka azla Yahudiya aŋa Damas la abà. 13 Asà à waŋ à slaka gulo, atsizl gi gəl, agòđ à gi: ‘Sawul, deda gulo, nəŋ ala aya à dagay!’ La kaslà uwatà gənəŋ ala, ŋgaha gənəŋà masla. 14 Agòđ à gi: ‘Zəzagəla aŋa azlababa madzidziga akəsàni ka, kà mapəhla mawoyəŋ aŋha ala la kak, kà manəŋ dziriga aŋa Kona aŋha, ŋgaha kak aŋa matsən gay aŋha la dziriga. 15 Kà uwana say kagay masla sayda aŋha la huma aŋa azladza gesina lakəl aŋa uwana kanəŋəŋ ŋgaha katsəŋəŋ. 16 Lagonay ma, mana kakuday aya ma? Kəs batem!’, agòđ à gi, ‘Kà Zəzagəla aŋa mazlak ka, kà aŋa mapal

ka la tsakana aṅak la abà gesina, la mazal sləm aṅha!'. ”

Sufəl Zəzagəla asləl Pol à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw

¹⁷ “Gəwül à waṅ à Urusalima. La mok uwana gədəv kuɖa la mən gày Zəzagəla la aku kà, mase-sinay asesinla gi. ¹⁸ Gətsənà Sufəl Yesu agòɖ à gi: ‘Hadzak gòɖ, sà à uda la gudən uwanay la abà, kà uwana azlaməna gudən uwanay kà tadəkəs gay uwana kadəpəh à atà lakəl gulo aw.’ ¹⁹ Gəwulàlla, gəgòɖ: ‘Hadɖay, Sufəl, tasəl la paraka kà gəɖàh à azlagày madəv kuɖa à agu, gəkàsàh atà, gəwàtsàh atà à daṅay, ŋgaha gəzlàbàh azlauwana tadin gəl à gay aṅak à vok ndzer. ²⁰ Ŋgaha aya, mok uwana takəs Etiyen, masla sayda aṅak kà, gi bay kà gi la abatà. Gəkəs makəɖay, gənənla lukut aṅa azlaməna makəɖay.’ ²¹ Kiya uwaga Sufəl Zəzagəla agòɖ à gi: ‘Hàd, kà uwana gəsləl ka kərkər à slaka azladza uwana azla Yahudiya aw!’.”

Pol la huma mənɣa aṅa azlaslodzi

²² Maham à ahən dza atsəb sləm à Pol tsərəh à uwana apəh gay uwaga, ama la lig la ahən kà tadzəkà mawiyay: “Zàwwən ala à dza uwaga, kədàw, azlayla adza à ahən la sifa aw.” ²³ Tawiyà la makwahàh lukut la vok ala, la matak kutso à zagəla. ²⁴ Kiya uwaga mənɣa aṅa azlaslodzi avà tetəvi kà madla Pol à gày uwatà à agu, kà maslahən ala, ŋgaha kà masla mapəh dziriga lakəl aṅa mana uwana azla Yahudiya tawiyay mi à mənɣa. ²⁵ Ama mok uwana tawadən kà

mazlabay kà, Pol agòd à mənğa aña azlaslodzi uwana la abatà: “Dziri ma, tetəvi la ahəŋ kà mazlab zil Rom kokudà matsən seriya aňha takay?” ²⁶ Mok uwana adatsən uwaga kà, ahàd, apèh gay uwaga à mənğa aňatà suwaŋ: “Kakay kadàgod aňak ma? Zil uwanay kà zil Rom.” ²⁷ Mənğa aña azlaslodzi asà à waŋ à slaka Pol anavàl: “Pèh à gi, kak zil Rom ay?” “Iyay”, Pol agòdàl. ²⁸ Kiya uwaga mənğa aña azlaslodzi agòdàl: “Gi kà, gəpəl kà magol tebeləm aña sili kà gi aña mapak zil Rom.” Pol awulàlla: “Gi kà dagay mayyi gi.” ²⁹ La lig la ahəŋ azlauwana asà à atà mazlabay, kà masla aña mapəh dziriga kà, tawùl aňatà à lig. Baməraka mənğa aña azlaslodzi bay kà, guba akəs à uwana adatsenəŋ kà Pol kà zil Rom, à kà uwana awadəŋ la kadərtsi.

Pol la huma aña azlamasiga

³⁰ Mənğa aña azlaslodzi asàl kà masəlay, kà mana azla Yahudiya tayàh makəđ Pol mi. Gay gà la uwaga, la bebəŋ gà kà apèzlla Pol ala la kadərtsi la abà. Agòd kà azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga gesina tahamà gay à vok, agòd. Kiya uwaga asəlla Pol à waŋ, à huma aňatà gesina.

23

¹ Pol atsək yewdi à azlamasiga à gay agòd: “Azladeda, gənəfà gay aña Zəzagəla kà kokudà mawisiga dagay uwarà tsəràh à lakana.” ² Məŋ madzahaga uwana sləm aňha Ananiyas avà tetəvi à azladza uwana la makəla aña Pol lakəl,

kà madəf à paɲaw à abà. ³ Kiya uwaga Pol agòfal: “Ndzer, Zəzagəla adəfəf ka, kak zlagam medfekuga. Kagòf kà: ‘Gəfàh seriya kà la tetəvi aɲa wakità seriya’, kagòf, ‘Tsa tekedik kanəfà aw’.” ⁴ Azlauwana la makəla aɲa Pol lakəl tagòfal: “Kagofàh à mən madzahaga aɲa Zəzagəla ɲuwà?” ⁵ “Azladedə, gəsəl kà mən madzahaga aɲa mav tatak à Zəzagəla à masla aw. Haday kà wakità agòf kà, ‘Kapəh mawisiga à mənɲa aɲkul à gəl aw’, agòf.”

⁶ Uwana Pol asəl kà azla Sadukiya uwana: Mawul à uda la mamətsay la ahən aw tagòf, la tataka azla Farisəya la abatà kà, apəh gay à azladza la kuda zləkkà: “Azladedə, gi kà, gi zil Farisəya, kona aɲa zil Farisəya, uwana tasəlla gi à abanay kà, kà uwana: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahən’, gəgòf, à uwana tasəlla gi à huma seriya.” ⁷ Uwana adapəh gay uwaga kà, azla Farisəya la azla Sadukiya tadzəkà mabay vok gay la tataka aɲatà, ɲgaha maham à ahən atsək ala. ⁸ (Kà uwana azla Sadukiya tagòf la paraka kà: ‘Mawul à uda la mamətsay la ahən aw, malika la ahən aw, masasəfok la ahən babay aw’, tagòf. Tekedik kà azla Farisəya kà, tadinjal gəl à uwaga à vok, kà aga la ahən) ⁹ Uwana mawiyay uwaga adazalla vok à gəl kà, azlaanik la tataka azlamənɲa aɲa wakità seriya la abà, uwana la maham à ahən aɲa azla Farisəya la abà tasà à afik, tavədzàhàtala tagòf: “Kiya uwanay kà, məbəza mawisiga amiyaka tekula la slaka zil uwanay aw, zlahaw malika, baɲaw masasəfok apəhalla ala uwaga la dziriga

à mənğa.”

¹⁰ Magazlay atsizlla ala mənğa kaykay tsəräh à uwana guba akəs mənğa aña azlaslodzi kà masläh Pol à ahəl aw. Gay gà la uwaga avà tetəvi à azlaslodzi kà mad à tataka maham à ahəŋ dza à abà, kà atà aña madla Pol à mtəga aŋatà à agu. ¹¹ Kiya uwaga la huđ aña vəđ uwatà Zəzagəla agòđ à Pol: “Guba akəs ka aw, kaz sayda gulo la Urusalima la abanay, ŋgaha bay kà, kaz sayda gulo la Rom aya babay.”

Azla Yahudiya tatsatsəl vok gay kà makəđ Pol

¹² La bebəŋ gà, azla Yahudiya anik anik tahamà gay à vok, tagòđ kà: “Məzùw tatak may, məs iyaw aw say baŋa mədakəđ Pol”, tagòđ, la mazuw mawadəy. ¹³ Azlaməna madəh sawaray uwaga kà, taduwà dza dzik ufad. ¹⁴ Tahəd à slaka azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla la azlamasiga, tagòđ à atà: “Anu kà, mədazuw mawadəy kà: ‘Məzùw tatak aw, say baŋa mədakəđ Pol dən’, məgòđ. ¹⁵ Akul lagwa, akul azlamənğa, nəvəw à mənğa aña azlaslodzi, kà asəkulla Pol à waŋ kà manərəz gay aŋha lela, gòđəwwal. Ŋgaha mədəđəh vok à ahəŋ kà makəđəy la tetəvi la ama, à baŋa atsa à waŋ.”

¹⁶ Ama bəzi duguma aña Pol atsənà uwana tapəh, ahəd à mtəga aña azlaslodzi, apəh uwaga à Pol à vok à abà. ¹⁷ La abatà Pol azàla mənşlodzi tekula, agòđal: “Lakà kona uwanay à slaka mənğa aŋkul, kà uwana gay lakəl, kà mapəhal.” ¹⁸ Slodzi uwaga alakənş à slaka mənğa aŋatà, agòđal: “Masla danəy Pol azəl gi, agòđ à gi kà, gələkà kona uwanay à slaka aŋak, kà

uwana gay lakəl kà mapəh à ka.” ¹⁹ Məŋga aŋa azlaslodzi akəs kona uwaga la ahəl, tahəd à fəta à awtày kokudə gəl aŋatà, kà manaval gay uwaga. “Gay mana asa à ka mapəh à gi ma?” ²⁰ Agòdɔl: “Azla Yahudiya tatsən vok gay kà manav à ka Pol kà madalla lebəŋ à huma seriya, kà masəl dziriga aŋha. ²¹ Ama kadàdiŋal gəl à vok aw, kà uwana azladza dzik ufad anik tadəgoba à fəta à abà kà makəɔ Pol, kà uwana tazùw mawadɔy, kà tazuw tatak may aw, tas iyaw aw say baŋa takəɔ Pol dən, tagòɔ. Tadàh vok à ahəŋ, takuday kà say gay aŋak pəra adagay.” ²² Kiya uwaga məŋga aŋa azlaslodzi afàh akur à kona uwaga à lig, kà masla aŋa mapəhay à dza anik aw, “Dà aŋak!”, agòdɔl.

Tasləl Pol à gumna Felikəs

²³ La lig la ahəŋ, məŋga aŋa azlaslodzi azəl azlat à səhga aŋha səla, agòɔ à atà: “Hàmàw gay azlaslodzi guvəl à vok dadərmokw səla, mənə pəlis dzik məɔɔf, dza dadərmokw səla la atsəkəɔ la ahəl aŋatà. Dahàw vok kà mad à Zəsare la sa ladəga aŋa mokokhu. ²⁴ Dahàw azlapəlis à ahəŋ babay, kà madla Pol la sətaka à huma gumna Felikəs!” ²⁵ Nŋaha atsetsèr à atà wakità à ahəl.

²⁶ “Gi Kələd Lisəyas, à kak Felikəs, la dzəba aŋha səla aw aŋak, ‘Ayyi’, gəgod à ka! ²⁷ Hadɔy, zil uwanay kà, asà à azla Yahudiya kà makəɔy, ama uwana gətsənəŋ kà zil Rom kà, gəhəd la azlaslodzi kà matafəŋ, masla gə la uwaga masləl à akul à awtày. ²⁸ Gəyàh masəl godega aŋa gay uwana tapùwalla gudzi à gəl, gay gə la

uwaga gədàlla à slaka azlaməna sawaray aṇatà.
²⁹ Gənəṇàṇ kà, gay la ahəṇ aslà kà maduw
à daṇay baṇaw aṇa makəḍay aw, tapùwal
gudzi à gəl kà lakəl aṇa mapəḥay aṇatà pəra.
³⁰ Nḡaha aya kà, gətsənàṇ kà azla Yahudiya
tazùw mawadəy kà makəḍay, gay gə la uwaga
à uwana, gəsləl à slaka aṇak katskats. Gəgòḍ à
azlaməna mapuwal gudzi à gəl kà, say tapuwal
gudzi à gəl kà la slaka aṇak pəra.”

³¹ Kiya uwaga azlaslodzi tazəḅ Pol, tadàlla la
vəḍ uwatà bokuba uwana mənḡa aṇa azlaslodzi
apəḥ, tadàlla à Antipaterəs. ³² La bebəṇ gə,
azlaslodzi uwana la asik tawùl à mtəga, ama
azlauwana la pəlis kà, tadàla Pol. ³³ Tadàlla à
Zəsare, tavà wakità uwatà à gumna, tasakà Pol la
ahàl aṇha. ³⁴ Gumna adzəṇ wakità uwatà, anavà
Pol: “Kutso ma uwala kadzà à ahəṇ la abà la?”
Uwana adasəlay kà zil Səlisəya kà, ³⁵ agòḍfal:
“Mədàtsən gay aṇak la vudf uwana azlaməna
mapuw à ka gudzi à gəl tadasa à waṇ.” Nḡaha
agòḍ à azlaslodzi kà tanəṇla Pol la gəy uwana la
aku, Herod aṇàl kà mahamàh gay à vok la aku.

24

*Azla Yahudiya tapuwa gudzi à Pol à gəl la
huma aṇa Felikəs*

¹ Uwana mahəṇay zlo adada à lig kà, Ananiyas,
madzahaga aṇa azla Yahudiya abəzà Zəsare, la
azlamasiga anik anik, nḡaha la Tertulus uwana
asəl manəḍay aṇa azla Rom gesina, kà mazlak
atà. Mok uwana tabəzà huma gumna Felikəs kà,

tapuwà gudzi à Pol à gəl. ² Mok uwana tazàlal kà, Tertulus adzəkà mapuw gudzi kiya uwanay:

“Kumani, kumani, Felikəs mənğa, kà kak la uwana anu la lapiya la abà, kutso gami dzəba aṅha səla aw kà, kà matsihila aṅak. ³ Uwaga gesina kà, la slaka aṅak la uwana məbəzal, kikay aṅak mənğa. ⁴ Ama asa à gi gəzaka kaslà ala aw. Gay gə la uwaga, kamkam, tsəb anu sləm à uwana mədàpəhay lagwa. ⁵ Mənəṅəṅ dza uwanay, kà masla matsən sləm aw gə, kà uwana masla la uwana atàz magazlay ala la tataka azla Yahudiya aṅa gudəṅ à vok gesina, ṅgaha kà masla la uwana mənğa aṅa maham à ahəṅ aṅa azla Nazaret aya. ⁶ ṅgaha aya kà, adəhà àlàh à mən gəy Zəzagəla gami à vok babay, kà uwaga à uwana məkəs. ((Asà à anu kà madəhalla seriya à gəl ma aṅami aṅa mi. ⁷ Ama Lisəyas, mənğa aṅa azlaslodzi azəb à uda la tataka gami la abà la ndzəda. ⁸ Gay gə la uwaga Lisəyas avà à anu tetəvi à azlaməna mapuwal gudzi à gəl, kà mas à waṅ à huma aṅak.)) Lagwa kà, baṅa kanaval gay ala kà, kasəl tatak uwana mapuwalla gudzi à gəl kà dziriga.” ⁹ Azla Yahudiya gesina tagəḏəṅ à afik kà uwana Tertulus apəh kà ndzer.

Pol awulla dziriga aṅha à uda la huma Felikəs

¹⁰ Kiya uwaga takəm, gumna agòḏ à Pol kà mabadma, ṅgaha Pol agòḏ: “Gəsəl kà kak masla seriya aṅa tsəhay uwanay dagay mavay dən. Gay gə la uwaga gəslalà vok aṅa matsizl à huma aṅak kà mapəh uwana azlayla gi. ¹¹ Kà uwana aduw mahənay kulo gəl aṅha səla à mad à Urusalima gulo, kà masləkaway Zəzagəla gulo,

aw, baməraka kak la gəl anək kaslala vok anə masəl godega anə uwaga. ¹² Tetuw tabəz gi gəl məgazlay la dza la mən gəy Zəzagəla la aku, baməraka la uwabeyuwi aw, baməraka la maftsa à gəl à maham à ahən dza à afik la gəy madəv kufə la aku aw, baməraka la azlaslaka anik anik la huɖ gudən la abà bay aw. ¹³ Nğaha dza la ahən la tataka anətà la abà, agəɖ gay mapuw gudzi anətà à gəl uwanay à afik aw. ¹⁴ Ama aganay uwana gəsək ala à uda: Gi la ahən la masləkaway Zəzagəla anə azlababa gami, la manəf tetəvi mawga ‘Uwana fida’, kagoɖaw. Ama tekeɖik gəɖiŋ gəl à uwana à vok la wakità seriya la abà gesina, la anə azlaməna mapəh à atà gay à ahəl kà mapəh à azladza. ¹⁵ Kà uwaga, gi gəgəɖən à afik kà Zəzagəla adəwulla azladza dziriga à uda ala la azlamawisiga la mamətsay, bokuba uwana tagəɖà à uwaga à afik. ¹⁶ Gay gə la uwaga gədawad vok à uda kà madz à ahən la ləv tekula la huma Zəzagəla nğaha la huma azladza bay.”

¹⁷ “La lig anə mauguzahay gulo mavay dən la uda, anə mawul à Urusalima kà, gəwùlla sili mazlakay à azlatsəhay gulo à waŋ, nğaha kà mav tatak à Zəzagəla bay. ¹⁸ Mok uwana gəɖadəh uwaga kà, tabəz gi gəl la mən gəy Zəzagəla la aku, tabəz gi vok, kà mok uwana gəɖadəv masəɖ vok gulo à uda. Maham à ahən dza la ahən la slaka gulo baməraka magazlay aw. ¹⁹ Ama azla Yahudiya anə kutso Asəya pəra la abatà, naka atà la uwana tatsà à waŋ à huma anək kà mapuw gi gudzi à gəl, agay tanən

mawisiga gulo. ²⁰ Baṇaw akul azladza uwanay bay, pèhàw mawisiga gulo, uwana gəfahəŋ à uwana tadàla gi à huma azlamasiga zlà. ²¹ Gay tekula pəra gəpəh la kuda zləkkà, à mok uwana gi la huma aṇatà. Kà uwana gədiŋal gəl à vok kà mawul à uda la ahəŋ, à uwana gəsà à waŋ à huma aṇak lakana.”

²² Bokuba uwana Felikəs asəl gay lakəl aṇa azlaməna manəf Kristu kà, azà gay uwaga à huma à gay agòd: “Baṇa Lisəyas, məŋga aṇa azlaslodzi adàsa à waŋ kà, gədəpəh gay aṇak: Dàw aṇkul!”, agòd à atà gesina. ²³ Kiya uwaga: “Nəŋàwla Pol lela!”, agòd à məŋga aṇa azlaslodzi. “Ama vawal mas afad, vaw tetəvi à azlaslawda aṇha tanəŋal à gay!”, agòd à atà aya.

Pol la huma Felikəs atà la Dərusəla

²⁴ La lig azlamahanay anik la ahəŋ, Felikəs asà à waŋ la mis aṇha Dərusəla, uwana tsəhay Yahudiya. Azàla Pol kà matsəbal sləm lakəl aṇa madiŋ gəl à Yesu Kristu à vok. ²⁵ Uwana Pol adzəkà mapəhay lakəl aṇa madz à ahəŋ dziriga, lakəl aṇa makəl gəl, ŋgaha lakəl aṇa seriya uwana adàsa à waŋ kà, ləv avəl à Felikəs à gay, agòd: “Kayyà, lagwa kà, dà aṇak, vuđ uwana gədàbəz kaslà kà gədàzalla ka aya!” ²⁶ Adzùgw kà Pol avəl sili. Gay gà la uwaga azalàhal, kà mabadahma atà səla.

²⁷ La lig mavay səla la ahəŋ, Portsəyus Festus abəđ à slaka aṇa Felikəs à abà. Ama Felikəs asəl marab ləv à azla Yahudiya adùw gəl à Pol aw.

25

Asa à Pol kà gumna Ròm la uwana adahàlla seriya

¹ Uwana mahənay makər adada à lig, Festus abəzà kutso uwatà à abà, atsizlla ala la Zəsare, ahàd à Urusalima. ² La abatà la uwana azlamadzahaga aña azla Yahudiya la azlamasiga anik uwana sləm aņatà la ahəņ, tavà mapuw gudzi aņatà, uwana tapuwà à Pol à gəl à Festus, ³ kà mav à atà tetəvi kà madla Pol à Urusalima, kà uwana la madzugway aņatà la abà kà, tatsən vok gay lakəl aņha kà makəǝf à tetəvi à ama. ⁴ Ama Festus awùlla à atà ala: “Pol kà, aga la daņay la Zəsare, gi bay kà nekwa gəwul à abatà. ⁵ Tsa kətà kà, azlamadzahaga aņkul tanəfa gi à abatà kà mapuwalla gudzi à gəl à baņa adahàkulla mawisiga à vok zlà.”

⁶ Festus adahà mahənay mtəgis, bi kulo, la tataka aņatà la abà pəra, ŋgaha awul à Zəsare. La bebəņ gà, adà à gay seriya à agu, tadàla Pol à huma aņha. ⁷ Uwana Pol adadu w à awtày kà, azla Yahudiya uwana tasà à waņ la Urusalima takəsəl gay à adi, tapùwalla gudzi zlazladfaga à gəl deyday, ama agəǝf à atà à gay aw, kà uwana fida. ⁸ Ama Pol apəh dziriga aņha, agòǝf: “Gəǝfahan mawisiga lakəl aņa mapəhay aņa azla Yahudiya aw, baməraka lakəl aņa məņ gày Zəzagəla babay aw, amiyaka à məņ sufəl à vok aw.” ⁹ Festus uwana asəl marabəņ azla Yahudiya agòǝf à Pol: “Asa à ka nəma aņa mad à Urusalima, kà madfah à ka seriya la huma gulo nəmay?” ¹⁰ Pol agòǝfal: “Gəǝdàtsizlay kà à

huma seriya aña gumna, say la abanay la uwana seriya gulo adfah vok. Gədfahà mawisiga à azla Yahudiya à vok aw, kak babay kà kasəl. ¹¹ Baña azlayla gi aw, gədfahà mawisiga, uwana azlayla gi mamətsay kà, gəkəs mamətsay. Ama baña gay la ahəŋ la mapuw gi gudzi à gəl aŋatà uwanay la abà aw kà, dza aslala vok aña mav à atà gi à ahəl aw. Kamkam dala gi à huma mənə sufəl la Rom, adədfah seriya.” ¹² Kiya uwaga à uwana, Festus atsən vok gay la azlaməna sawaray aŋha agòd: “Tsa kanəv mad à huma seriya aña mənə sufəl Rom kà, bə kaday zlà.”

Pol la huma Agəripa la Berenəs

¹³ La lig azlamahanay nuv, sufəl Agəripa asà à waŋ, atà la Berenəs, à Zəsare kà madəh ‘Ayyi’ à Festus. ¹⁴ Uwana tasəfàni kà, Festus apəh gay aña Pol à sufəl uwaga, agòd: “Dza anik la ahəŋ, Felikəs asəkəla la daŋay la abanay. ¹⁵ Mok uwana gəhəd à Urusalima kà, azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak, la azlamasiga aña azla Yahudiya tapuwəl gudzi à gəl, ŋgaha tanavə gi, kà gi aña madukwalla seriya à gəl. ¹⁶ Gəwulla atà ala kà azla Rom kà atà la tetəvi kà madukw seriya à dza à gəl kiya uwanay kokudə seriya la yewdi yewdi la huma aña azlaməna mapuw gudzi à dza à gəl aw. ¹⁷ Məsà à abanay anina. Katskats la bebəŋ gə kà, gəhəd à gəy seriya à agu, gəvə tetəvi kà masəlla dza uwaga à waŋ. ¹⁸ Azlaməna məzam aŋha bay atà la abatà, ama tasələ mapuw gudzi à waŋ, kà mawisiga bokuba uwana gədzugw aw. ¹⁹ Say tabayə vok gay kà lakəl aña madz à ahəŋ aŋatà, ŋgaha lakəl aña

dza anik uwana sləm anha Yesu, uwana Pol agòd kà aga la ahəŋ la sifa pəra. ²⁰ Kiya uwaga, gi babay kà, uwana gəbəz à mawisiga anha aw kà: ‘Kakəsay kà madà Urusalima kà madahla ka seriya la abatà ay?’, gəgòdal. ²¹ Ama Pol adəv gi kudfa kà madahla seriya la Rom, ŋgaha nəŋàwla tsərəh à uwana gədàsləlay à slaka mənə sufəl Rom, gi magod à atà.” ²² Agəripa agòd à Festus: “Gi babay kà, asa à gi matsən gay anə dza uwaga bay.” Festus agòdal: “Kadətsəbal sləm lebən zlà!”

²³ La bebən gə, sufəl Agəripa la Berenəs tasà à waŋ la makoray. Azladza tahàb atà dəs, tahàd à slaka seriya la azlaməŋga anə azlaslodzi la azlaməŋga anə gudəŋ. “Sàwla Pol à waŋ!” Festus agòd, ŋgaha tadàla Pol à awtày. ²⁴ Festus agòd: “Kak, sufəl Agəripa, la azladza uwanay azla Yahudiya uwana la abanay la uwana la Urusalima gesina, tapùwla gudzi à gəl la slaka gulo, atà gesina tagòd kà, say maz sifa anha ala. ²⁵ Ama gi kà, gəbəzà tatak uwana asla makədfa aw. Iyay, ama dza masla la gəl anha ayàh, madahalla seriya la huma mənə sufəl anə Rom kà, gəvə tetəvi kà masləl à abatà. ²⁶ Ama gəsəl tatak uwana gətseter à mənə sufəl lakəl anha aw. Gay gə la uwaga gəsəl à waŋ à huma ankul, kaykay kà à slaka anək à kak sufəl Agəripa, baŋa mədətsən godega anə gay anha kà pəra, gədətsetseray lakəl anha. ²⁷ Kà uwana asa à gi kà masləl masla danəy à huma seriya kokudfa madzad gay uwana ala lakəl anha aw.”

26

Mawisiga gulo la ahəŋ aw, Pol agod' à Agəripa

¹ Kiya uwaga Agəripa agòd' à Pol: “Tetəvi la ahəŋ kà mabadma anjak.” Kiya uwaga Pol abiyà ahàl ala kà mapəh dziriga anha uwana azlawla:

² “Haday, sufəl Agəripa, gi la marabay lakana kà, mapəh gay uwana azla Yahudiya tapùw gi ala gudzi à gəl gesina. ³ Kà uwana kasəl madz à ahəŋ anja azla Yahudiya, ŋgaha la azlamanəfay anatà gesina. Kamkam, tsəb gi sləm lela.”

⁴ “Azla Yahudiya tasəl madz à ahəŋ gulo dagay uwana gi bəziga. Tasəl babay madz à ahəŋ gulo la tataka azladza gulo la abà, ŋgaha la uwana la Urusalima bay. ⁵ Dagay uwarà gənəfà manəfay anja azla Farisəya, tetəvi anja manəfay zlazladfaga, anatà tasəl uwaga dagay uwarà, tazà sayda anja uwaga bay à baŋa asa à atà.

⁶ Lagonay kà, gi la huma seriya kà, mapəhay uwana Zəzagəla akəsla vok slawda la azlababa gami madzidziga. ⁷ Tsəhay gami kulo gəl anha səla tafà gəl à uwana adapaka vok, gay gə la uwaga tasləkàw Zəzagəla vud' mavakay gesina kà manəwəŋ, uwaga à uwana azla Yahudiya tapùw gi gudzi à gəl! ⁸ Akul, azla Yahudiya, kà mana kagədfawwanj à afik kà Zəzagəla adawulla azlamazimnekid' à uda aw ma?”

⁹ “Tekedik kà, gi la gəl gulo kà, gəyàh mawis sləm anja Yesu zil Nazaret uwaga ala la dabaray anik anik. ¹⁰ Gəfahà uwaga kà la Urusalima. Azlamadzahaga anja azla Yahudiya tavà à gi tetəvi kà madaw azladza uwana tanəf tetəvi uwaga à danjay gesina, azlauwana tafahàhà atà

seriya mamətsay à gəl. Gi bay, gəkəs uwaga bay. ¹¹ La azlagəy madəv kudfa la aku gesina kà, gədàhà à agu kà makas atà la matərəb atà tsərəh à uwana tapəsəw sləm aña Yesu Kristu. Gəfà à atà guvəl à adi, kà atà aña masak à tetəvi aña madijal gəl à vok aňatà, gədàh tsərəh à azlagudəŋ uwana la uda gə kà matərəb atà la abatà bay.”

*Pol apəh gay aña mapəh gay la ləv ala aňha
(Sləray 9.1-19)*

¹² “Kiya uwana gədà à Damas la patanti la ahəl, uwana azlamadzahaga aña azlaməna mav tatak à Zəzagəla tavà à gi. ¹³ Mok uwana gi la tetəvi la ama, la tataka afats kà, udfaka asà à ahəŋ la zagəla aňərəzl gi à adi, anudà gi à abà la azladza uwana anina gesina. ¹⁴ Kuratata məsòkw à vədah gesina, gətsənà kuda uwana atsən la gay ibəranəŋkowen: ‘Sawul, Sawul, kà mana katərəb gi ma? Uwaga kà azakà à kak ndzer, bokuba kokur uwana akweska mabəlakəŋ aña dza aňha la azəva la gay.’ ¹⁵ Gənàv: ‘Kak uwa, Sufəl?’ Sufəl agòd à gi: ‘Gi Yesu uwana katərəbəŋ. ¹⁶ Ama lagwa kà, sà à afik, tsizilla ala, kà uwana gəkəsàni ka, kà kak aña magay kohana gulo, uwana gəpəhakala vok. Kadəgay masla sayda gulo kà uwana kanəŋ gi lakana, ŋgaha kadàza à atà uwana gədəpəhakala aya. ¹⁷ Gədətəf ka la ahəl aña azla Isərayel ŋgaha la ahəl aña azla tsəhay dza anik gesina babay, azlauwana gədàsləl ka à slaka aňatà, ¹⁸ kà kak aña mapəzlla atà yewdi, kà kak aña masəlla atà à uda la mələs la abà, ŋgaha

kadala atà à udfaka à abà, katəf atà la ndzəda aṅa seteni la abà, kà atà aṅa mad à masal aṅa Zəzagəla à abà, kà atà aṅa mabəz mamatsila tsakana aṅatà. Kà slaka aṅatà aṅa magay la tataka aṅa azlauwana la abà, tadinḡ gəl à Yesu à vok à uwana Zəzagəla adatsatsamani atà', Yesu agòd."

Pol apəhay lakəl aṅa sləray aṅha

¹⁹ "Iyay, sufəl Agəripa, gəkəs kà tatak uwana Zəzagəla afətəgəla à adi ala la zagəla. ²⁰ Teraṅa dadàṅ kà, gəzàṅ kà azlaməna madz à ahəṅ la Damas, ṅgaha la Urusalima, azlauwana la kutso Yahudiya gesina, kà atà mapəh gay la ləv ala, la mabədfa vok à slaka Zəzagəla, ṅgaha kà atà madāh azlasləray delga, la uwaga azladza aṅa masəlay kà tagola ləv aṅatà la dziriga. ²¹ Kà uwaga à uwana azla Yahudiya takəs gi la məṅ gəy Zəzagəla la aku, tawoyà makəf gi, ²² Ama tsərəh à lakana Zəzagəla anəṅla gi, gədatsizl à ahəṅ aṅa mapəhla ala dziriga la huma azladza gesina, la azlaməṅga la azladza anik gesina. Gəpəh tatak anik aw, say uwana Musa la azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəh adəpaka vok pəra: ²³ Kristu adāsa ṅgəpa, adəgay matera aṅa mawul à uda la mamətsay, kà mapəhla udfaka aṅa mabəlay azla Yahudiya ala, la azlatsəhay anik anik gesina bay, tagòd."

"Dinḡal gəl à vok!", Pol agod à Agəripa

²⁴ Bokuba uwana Pol apəh dziriga aṅha kà, Festus agòdƒal la kuda zləkkà: "Pol, kak utsi, mapatla, madzeṅay aṅak uwaga kà apakàkala

kà kusionu!” ²⁵ Pol agòdfal: “Gi la lig anjak, gi kusionu aw! Uwanay kà gay dziriga, uwana azladza takəsay la uwana gəpəh gesina. ²⁶ Haday sufəl Agəripa, guba akəs gi, kà mapəh à ka aw, kà uwana kasəl gay gulo, tatak la ahəŋ mahadfaŋ à adi gə la uwanay la abà gesina aw, kà uwana uwanay kà apəhla vok ala kà la dazuwaya. ²⁷ Sufəl Agəripa, kadiŋ gəl à uwana à vok, azlauwana azlaməna mapəh à atà gay à ahəl tapəhà ay? Gəsəl kà kadiŋal gəl à vok!” ²⁸ Agəripa agòdf à Pol: “Tsa baŋa kiya uwaga kà, fà à gi, wədf vok à uda kà mapak gi ala, kà masla madiŋal gəl à vok zlà!” ²⁹ Pol agòdf: “Adagay lagwa, ku bà la huma la gay, gədəv kudfa à Zəzagəla, kà kak la azlaməna matsəb gi sləm uwana la abanay gesina, kà akul magay kiya gi, uwana gi masla manəfay, ama la kokudfa mazakazak!”

³⁰ La lig aŋa uwaga la ahəŋ, sufəl, gumna, la Berenəs gesina tasà à afik la azladza uwana la abatà kà uwana kaslà adaslay. ³¹ Uwana tadà à fəta à awtəy, tagòdf kà: “Dza uwanay kà, adahəŋ mawisiga uwana asla makədfə, baməraka maduw à daŋay aw.” ³² La abatà Agəripa agòdf à Festus: “Naka məsləlla vok aŋa maduw gəl à dza uwanay, agay ayəh madiya seriya à huma aŋa sufəl Rom aw.”

27

Tasləl Pol à Rom

¹ Mok uwana agòdf à afik kà maday à Italiya la kəslah iyaw kà, tafà Pol la azlaməna daŋay

anik, à ahàl aña mənğa aña azlaslodzi aña sufəl Rom, uwana sləm aňha Yuliyus, masla tekula aña azlaməna manəňla mənğ sufəl. ² Məhàd à kəslah iyaw uwana à afik asà à waň la Adəramit kà, uwana atsizlla à ahəň la azlabəza gudəň uwana la abà la gay dərəv uwana la kutso Asəya la abà. Arəstarkus, zil Makeduniya alakà anu.

³ La bebəň gà, məbèz à Sədon. Vok aham à Yuliyus kà Pol, avàl tetəvi kà maday manəň azlaslawda aňha à gay, kà manəňal à adi.

⁴ Dagay la abatà mətəsizlla ala, məguwà la makəla aña gudəň Sipəre, uwana la iyaw la abà, la gay uwana afad la ahəň aw, kà uwana afad awul anu à adi la azlaslaka anik anik la abà.

⁵ Məguwà à uda la dərəv uwana la abà la makəla aña Səlisəya la Pamfiliya, məbèz à gudəň Mira uwana la kutso Lisəya la abà. ⁶ La abatà mənğa aña azlaslodzi abəzà kəslah iyaw anik uwana atsizlla ala la Alekəsandəra, uwana adiyà à Italiya. Abək anu à uwatà à afik.

⁷ Mədà à huma la ɲuv ɲuv la azlamahanay anik anik la abà: La kufda kufda məbèzà à Sənid, à kà uwana afad adəd à anu gay à ahəň kà maday à huma, məguwà la makəla aña Kəreta, uwana afad la ahəň aw, mətəsədə à Salmone lakəl ala. ⁸ Məzləl gərdza la zlazlada, məbèz à slaka uwana tazalalla slaka matsizl à ahəň delga, uwana kərkər la kutso Lase aw.

⁹ Mədà à ahəň mənğa la abatà kà uwana maday la kəslah iyaw kà zlazlada, tsərəh à uwana təla awkuza adà à lig. ¹⁰ Gay gà la uwaga Pol apəh à azladza anik à vok à abà la magod à atà: “Mauguzahay gami kà, adagay zlazlada

ηodəgi, kà uwana mən̄ kular la ahən̄, azlatatak uwana la kəslah iyaw la abà, bà la gəl kəslah iyaw gà bay kà, tadàwis ala. Bà uwaga pəra aw, bà sifa gami babay kà, tadàtafay ηodəgi aw.”

¹¹ Ama mən̄ga aηa azlaslodzi akəs gay aηa masla mabiy kəslah iyaw la mən̄ga aηa kəslah iyaw, kà gay aηa Pol. ¹² Mətsizilla à ahən̄ la abanay la viya la abà kà delga aw. Gay gà la uwaga, gay mən̄ga aηa azladza tayàh kà maday kà mabəz Fenikəs, la abatà la uwana slaka matsizl à ahən̄ aηa azlakəslah iyaw la gay tər gərdza aηa Kəreta uwana agola à huma à mas à afik afats, ηgaha la matəf à ahən̄ afats à gay, kà uwana slaka uwatà kà adzà à afad̄ à ama.

Kular la dərəv lakəl

¹³ Bokuba uwana bəzi afad̄ adzəkà vok kà madəday fewfafew kà, delga tagòd̄ à kà uwarà afad̄ ad̄ika atà, ηgaha mauguzahay gami kà adagay delga tagòd̄, ηgaha tapàlla tatak uwana tawàd̄ah ala à kəslah iyaw à ahən̄, la maday la manəf gay gərdza aηa Kəreta. ¹⁴ Ama asəf aw, katskats magol afad̄ gədgəd̄ga uwana sləm aηha maul à ahən̄ aηa mas à afik afats, asà à ahən̄ la gudən̄ uwana la afik la tataka iyaw la abà. ¹⁵ Aduwà ndzəda aηa kəslah iyaw, dza aslala vok aηa madla aw. Məsək afad̄, adàla anu bokuba uwana asəl. ¹⁶ Məguwà la makəla gudən̄ uwana la iyaw la abà, sləm aηha Kawda, uwana adzà à anu à ama ηuv. La abatà la kud̄a kud̄a məwad̄à bəzi kəslah iyaw à ahən̄, kà mazila aw. ¹⁷ Tazəb̄ kəslah iyaw bəziga uwaga, tafà à mən̄ga à afik. Ngaha tatsefàd̄a mən̄ga à ahən̄

la azlazuwid, kà uwana guba akès atà kà mazləl wuyyan, uwana la gay gərdza anja Libiya. Gay gə la uwaga tazəb lukut uwana à ahən adàla kəslah iyaw, taməl à iyaw à abà, tasək à kəslah iyaw afad adàla. ¹⁸ La bebən gə, afad bə madəfay adəfay, kà tadzəkà matsikla kazlanja uwana la kəslah iyaw la afik. ¹⁹ La bebən gə aya kə, tawəts ala azlazuwid la azlalukut la azlaahəf uwana tadàla kəslah iyaw la ahəl anətà. ²⁰ Mavakay dən kə mənənə afats la azlatsetsiliŋ aw. Kə uwana afad adəfay la ndzəda, tsərəh à uwana məfə madzugway kə mətəfay aya aw.

²¹ Azladza uwana la kəslah iyaw la afik tazùw tatak may dagay uwatə aw, Pol atsizlla ala, agòd à atà: “Azladedə, agayŋə kakəsəw gay gulo kə à uwana madz à ahən la Kəreta, gəgòd kə, naka ŋuləm, naka mətəfay la nassara uwanay la abə adazuw anu la mazila uwanay mədàzila. ²² Ama lagwa kə, dədəw gay ləv, kə uwana dza la ahən adàzila la tataka gami la abə aw, say kəslah iyaw pəra. ²³ Kə uwana la vədəda kə, Sufəl Zəzagəla gulo uwana gənəfay, asləl malika anja à wan à slaka gulo. ²⁴ Agòd à gi: ‘Pol, guba akəs ka aw! Ndzer, kadətsilay à huma anja sufəl anja Rom. Aganay, vok adahama à Zəzagəla adəbəl sifa anjak la azladza uwana la kəslah iyaw la afik gesina.’ ²⁵ Gay gə la uwaga guba akəs akul aw, gəfa madzugway gulo à Zəzagəla à afik, kə adəfehən bokuba uwana apəh à gi! ²⁶ Ama afad adədala anu à gudən anik à afik la iyaw la abə.”

²⁷ Adadəh mahənay kulo gəl anja ufad à uwana afad adzəkə madla anu à dərəv à abə. La

tataka vəf, masla mabəlak kəslah iyaw adzùgw kà: ‘Mədàbəz à kutso à abà’, gəl agòdɔl. ²⁸ Tazəb zuwid uwana tadəbal adà à agay kà magur zənzəŋ aŋha dərəv. Zənzəŋ aŋha kà, kà kulaslay dzik səla. Tadà à huma zwek kà kulaslay kulo. ²⁹ Guba akəs atà kà afad aŋa madla atà à gudəŋ à afik, gay gə la uwaga tatsək adà ufad à iyaw à abà, la lig kəslah iyaw, ŋgaha takudà kà afad aŋa madla aw tsərəh à məl maulla. ³⁰ Azlaməna mabəlak kəslah iyaw kà, asà à atà mas à ahəŋ la kəslah iyaw la afik kà madiŋ atà. Tazəb bəzi kəslah iyaw à ahəŋ à iyaw à gəl, ŋgaha tadzùgw kà mamalay adà, mawad ala kəslah iyaw à vok la huma gə bay. ³¹ Ama Pol agòd à azlaslodzi la azlaməŋga aŋatà: “Baŋa azlaməna mabəlak kəslah iyaw tadza à ahəŋ la kəslah iyaw la afik aw kà, məbəlay aw.” ³² La abatà azlaslodzi tanətsàhà zuwid uwana ala tadabəla kəslah iyaw bəziga gə, tasəkəl, adà aŋha kokudə gəl aŋha.

³³ Mok uwana məl adawula à waŋ dadəŋ aw kà, Pol adəv atà kudə kà mazuw tatak may, agòd à atà: “Dagay mahənaŋ kulo gəl aŋha ufad kazuwaw tatak aw, kakùdàw. ³⁴ Delga kazuwaw tatak may ŋuv, à baŋa asa à akul məbəlay. Ama baməraka aŋidz gəl aŋkul azila aw!” ³⁵ Uwana adapəh uwaga, azəb tatak may, atsəkəŋ ala, kikay agòd à Zəzagəla la huma azladza gesina, ŋgaha tadzəkà mazuway. ³⁶ Kiya uwaga haŋkəli aŋatà gesina adza à ahəŋ titi, tazùw. ³⁷ Matugway aŋa azladza uwana la kəslah iyaw la afik kà dadərmokw səla bəzi aŋha

dzik mədəf gəl aŋha mukwa. ³⁸ Mok uwana tadahən ala tatsək nalkama à iyaw à abà kà matetuw mahanay aŋa kəslah iyaw.

Kular asləha kəslah iyaw ala

³⁹ Mok uwana məl adawulla kà, azlaməna mabəlak kəslah iyaw tasəl slaka uwana atà la abà aw, ama tawul à slaka wuyyaŋ gə, kà uwana tanəŋà dzəlun aŋa dərəv. Tayàh madla kəslah iyaw à abatà kà magəd à abà à baŋa abəzà vok, tagòd. ⁴⁰ Gay gə la uwaga tanətsàhà zuwid adà uwana tawəđàhla à ahəŋ, tasàkal la iyaw la abà. Nŋaha tatsizlləŋ ala lukut, uwana la huma kəslah iyaw, kà afad aŋa madla à wuyyaŋ uwatà à afik. ⁴¹ Ama kəslah iyaw abəzà slaka uwana iyaw slemslem gə, atsà gay tər à wuyyaŋ à abà. Tetuwa abəlakà vok aw. Nŋaha godega gə kà magəŋtsay aŋa iyaw akàlàhəŋ ala gesina.

⁴² Azlaslodzi tawoyà makad azlaməna danəy, kà tekula aŋatà aŋa matəfay la magosagosa aw. ⁴³ Ama mənŋa aŋa slodzi aŋa Rom uwana asəl matəf Pol, adəd à atà gay à ahəŋ kà magəd mapəhay aŋatà à afik. Avà tetəvi à azlauwana tasəl magosagosa kà mavalàh à iyaw à abà kà mats à vok à kutso à abà. ⁴⁴ Azlaanik aŋatà takàs azlaahəf aŋa kəslah iyaw à ahəl kà mas à uda, azlaanik tadəh à uda la makas azlamakalahla aŋa ahəf uwaga, kiya uwaga gesina aŋatà tasà à kutso à abà la wurwur.

28

Pol la kutso uwana la afik la iyaw la abà uwana sləm aŋha Malta

¹ Uwana mədabəz à kutso à abà la wurwur, mətsənəŋ kà sləm aŋa gudəŋ uwatà tazalalla Malta. ² Azladza la abatà takəs anu la ahəl səla. Uwana iyaw adadzəka masuway, anasl adzəkà vok babay, tavətsàh à anu akəl à ahəŋ. ³ Pol ayàh tsetsema kà maβək à akəl à gay, akəl akudək bebi makəsafər gə à uda la tsetsema uwatà la abà, atsà Pol. ⁴ Mok uwana azladza uwana la abatà tanəŋà bebi adagəɸ à Pol à ahəl tadzəbərta kà, tagòɸ: “Paraka, zil uwanay kà masla makad dza. Baməraka adatəfay la iyaw uwanay la abà bay kà, mazlazlay gami uwana mənəfay, sləm aŋha dziriga kà, adàsakal la sifa aw.” ⁵ Ama Pol akotsək bebi à akəl à abà, atsənà mazəŋ aŋha amiyaka ŋuv ŋuv aw. ⁶ Madzugway aŋatà kà ahəl akəsàlal à gəl baŋaw amətsay, tagòɸ. Ama uwana adasafay, tanəŋà uwana adahàlla tatak aw, tagòɸ: “Iyay, masla kà zəzagəla.”

⁷ Guf aŋa Pubəliyus, sufəl aŋa azladza gudəŋ uwatà la ahəŋ nekwa la slaka uwatà. Akəs anu la ahəl səla aŋa diŋa, mədza à ahəŋ la mtəga aŋha mahəŋay makər. ⁸ Baba aŋa Pubəliyus la slaka mahən à ahəŋ, akəl la vok atàh hudzay aŋiz. Pol ahəd à slaka aŋha, adèv kufda, abəkəkal ahəl à gəl, awurəŋ ala. ⁹ La lig la ahəŋ, azladza uwana la kutso uwatà la abà atà la dʹuvats, tasàhà à waŋ à slaka Pol, awarà atà ala. ¹⁰ Tavàhà à anu azlatatak deyday kà aŋuvaw. La mok uwana mədəy à kəslah iyaw à afik kà madiy aŋami babay kà, tavàhà à anu azlatatak uwana mənəkudfa aŋha la mauguzahay gami la abà gesina.

Pol atsizlla ala la Malta kà mad à Rom

¹¹ La lig aña təla makər la ahəŋ mətsizlla ala, mədà à kəslah iyaw uwana à afik aguwa à waŋ la Alekəsandəra tazəlalla: ‘Fəla vəgal’, uwana adzà à ahəŋ la gudəŋ uwatà la abà la təla zlazladəga. ¹² Məhəl vok la abatà, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Sərakusa, mədahaŋ mahənaŋ makər la abatà. ¹³ Mətsizlla ala la abatà aya, məbəz à gudəŋ uwana sləm aŋha Redziyo. La bebəŋ gə, afaɸ aña gəl à agu adzəkà vok. La mahənaŋ səla la abà à məbəzà à Pusol. ¹⁴ La gudəŋ uwatà la abà kà, məbəzà à deda à vok uwana: “Dahàw à waŋ kasukwa tekula la abanaŋ”, agòɸ à anu. Mətsilla ala, məhəd la asik. La kiya uwaga à uwana məbəzà à Rom. ¹⁵ Mok uwana azladedə la Rom tatsənə gay lakəl gami, tasà à waŋ à kasukwa aña Apiyus à slaka matsekw à ahəŋ, uwana barki makər la abatà bay kà magagamay anina. Uwana Pol adanaŋ atà, ‘Kikay’, agòɸ à Zəzagəla, adzərəɸà vok ala, arəb mənəga.

Pol la Rom

¹⁶ Mok uwana mədabəz à Rom kà, tavà tetəvi à Pol kà madz à ahəŋ kokudə gəl aŋha la slodzi tekula uwana anəŋla. ¹⁷ Uwana mahənaŋ makər adada à lig kà, Pol azəläh azlamənəga aña azla Yahudiya uwana la Rom. Tahamà gay à vok, agòɸ à atà: “Haɸay, azladedə, gəɸahà mawisiga à azladedə gami à vok bamərika lakəl aña azlababa gami madzidziga gami aw, ama takəs gi la Urusalima, tafà gi à azla Rom à ahəl. ¹⁸ Azla Rom tanavà gi tatak uwana gəɸahaŋ. La

abatà asà à atà maduw gi gəl kà uwana tanəᅇᅇ mawisiga uwana gəᅇfahəᅇ kà makəᅇᅇla gi aw. ¹⁹ Ama uwana azla Yahudiya takəs kà, tadùw gi gəl aw, gay gà la uwaga leri gulo, gəᅇᅇᅇ kà, say tadàᅇ gi seriya kà la huma aᅇa sufəl Rom, awkà gəᅇuwà gudzi azlatsəᅇhay gulo à gəl magay aw. ²⁰ Gay gà la uwaga gəᅇyàᅇ akul aᅇa manəᅇ akul la mapəᅇ à akul gay uwanay babay, tawəᅇᅇᅇ gi, kà gay aᅇa dza uwana azla Isərayel tafà manəᅇwəᅇ aᅇatà à afik, à uwana tawəᅇᅇᅇ à gi la mazakazak uwanay zlà.” ²¹ Tagòᅇᅇal: “Məᅇᅇəzal wakità tatsetsèr à waᅇ la Yahudiya babay aw, dza la ahəᅇ asà à waᅇ la abatà aᅇa mapəᅇ à anu tatak uwana apakà vok babay lakəl aᅇak aw. ²² Ama lagwa asà à anu matsəᅇ madzugway aᅇak lagwa zlà, kà uwana məsəl kà baməᅇraka la mali kà, tapəsəᅇw azladza uwana tanəᅇf uwanay kak la abà lagwa.”

²³ La abatà tafà afats à ahəᅇ, kà maham gay à vok aya la azla Pol. Uwana mavakay uwaga adaslay, azlauwana tahamà gay à vok la slaka Pol aᅇuwà uwana uwarà. Lis, Pol avàk à mapəᅇhatàla à gəl matapatàla gay makoray Zəzagəla. Awəᅇᅇ vok à uda kà magəᅇᅇ à atà à gay aᅇa Yesu à afik adzəᅇᅇ à atà gay aᅇa Yesu ala la wakità aᅇa Musa la abà, la uwana azlaməᅇna mapəᅇ à atà gay à ahəl tapəᅇhla à abà. ²⁴ Azlaanik aᅇatà takəs uwana Pol apəᅇ, ama azlaanik takəs aw. ²⁵ Uwana tavəᅇᅇ vok ala kokudəᅇ matsəᅇn vok gay la tataka aᅇatà la abà, Pol apəᅇ à atà kà gay tekula pəᅇra: “Tatak uwana Masasəᅇᅇᅇᅇ Zəzagəla apəᅇ à azlababa aᅇkul la ahəl aᅇa

masla mapəhal gay à ahàl Yesayya kà, agòd à afik haday! ²⁶ Zəzagəla agòd:

'Hàd, gòd à azladza gulo:

Katsənawwan ləla, ama bokuba
katsənawwan aw.

Kanəṇawwan, ma bokuba kanəṇawwan aw.

²⁷ Azladza uwanay tadzadzəṇəḥ gəl aṇatà ala.

Tanakəḥ à sləm aṇatà à ama.

Tatsakəḥ à yewdi aṇatà à ama.

Tsa baṇa kità kà, atà aṇa manəṇla la yewdi,
atà aṇa matsən la sləm aw.

Ṇgaha kà ləv aṇatà aṇa masəl tatak aw.

Ṇgaha kà atà aṇa mawul à slaka gulo kà gi
gədàwur atà ala aya aw.'☆

Zəzagəla agòd."

²⁸ Pol agòd aya: "Haday, sələw kà Zəzagəla asləl gay aṇha à slaka azlatsəḥay anik bay lakana, kà atà aṇa matsənəṇ!" ((²⁹ La lig aṇa uwaga la ahəṇ azla Yahudiya tadà aṇatà la mabay vok gay la tataka aṇatà la abà.))

³⁰ Mavay səla Pol adzà à ahəṇ la gəy hayyà la aku. Akàsəḥ dza uwana tadəḥ à awtəy à slaka aṇha la ahàl səla. ³¹ Azahà gay aṇa Zəzagəla, apəḥla gay aṇa Sufəl Yesu Kristu à azladza, apəḥ la mawad vok à uda, dza la ahəṇ adəḥdal gay à ahəṇ aw.

☆ **28:27** 28.27 Yesayya 6.9-10

**Wakità Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun)
Matal: Wakitə Zəzagəla Wakitə Anja Makəs Vok
Slawda Mawga (Cameroun) (New Testament)**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Matal)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

03efbf2f-98ca-5534-8610-0be3a8c4b974